

ವಿಕೋನ - ಸುಪ್ರಭಾವ

ನ ಹಿಂ ಜ್ಞಾನವನ ನದೃತ್ಯಂ

Knowledge should be shared

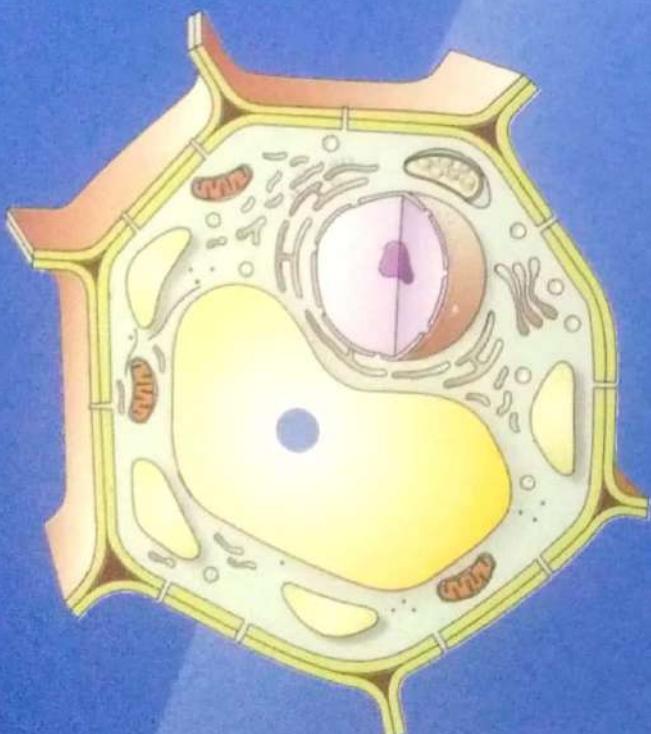
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷ್ಯ

9

ಒಂಬತ್ತನೇ ತರಗತಿ

ಭಾಷ್ಯ - 1

ಕರ್ನಾಟಕ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಸಂಘ (ಇ.)

100 ಅಡಿ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ, ಬನಶಪ್ತಿ ಗ್ರಾಮ, ಕೆಂಗಳೂರು - 85

ಚಿಲ್ಲೆ ಪಂಚಾಯತ್ರೀ, ತುಮಕೂರು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾಸ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ತುಮಕೂರು ದಿಕ್ಕಿನ ಚಿಲ್ಲೆ

ಸಕಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ, ಸಂಪಿಗೆ ಹೋಸಹಳ್ಳಿ, ತಾ|| ತುರುವೇಕೆರೆ, ಚಿಲ್ಲೆ|| ತುಮಕೂರು

ಅಧ್ಯಾಯ 1.ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ದ್ರವ್ಯಗಳು

ಫೋನ್‌ನಂಬಿದವರು : ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಕೆ.ಸಿ, ಉಕ್ಕಾರು.ಸಕಾರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರೀ,ಸಂಪಿಗೆ ಹೋಸಹಳ್ಳಿ, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾ||,ತುಮಕೂರು ದಿಕ್ಕಿನ ಚಿಲ್ಲೆ. ಫೋನ್ : 8861111250

01.ದ್ರವ್ಯ ಎಂದರೆನು?

- ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಕ್ರಮಿಸುವ ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಎನ್ನಲಿ.
- ದ್ರವ್ಯಗಳು ದ್ರವ್ಯರಾಶಿ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ

02.ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ ನಿರಂತರವಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕಣಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ?

- ದ್ರವ್ಯವು ಕಣಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣಕಣಗಳು.ಅವುಗಳು ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಣಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲಿದ್ದಿವೆ.

03.ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ

- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:
- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.
- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚೆಲನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.
  - ✓ ತಾವ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಚೆಲನ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :-

01.ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದು ದ್ರವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ?

- ❖ ಕುಚೆ, ಗಾಳಿ, ಪ್ರೀತಿ, ವಾಸನೆ, ದ್ವೇಷ, ಬಾದಾಮಿಗಳು, ಅಲೋಚನೆ, ತಂಪು, ತಂಪುಷಾನೀಯ, ಸೌಂದರ್ಯ ವಧಕದ ವಾಸನೆ
- ದ್ರವ್ಯಗಳು : ಕುಚೆ, ಗಾಳಿ, ವಾಸನೆ, ಬಾದಾಮಿಗಳು, ತಂಪುಷಾನೀಯ, ಸೌಂದರ್ಯ ವಧಕದ ವಾಸನೆ.

02.ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಕಾರಣ ಹೋಡಿ.

ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ದೂರದಿಂದಲೇ ಬಿಸಿ ಆಹಾರದ ವಾಸನೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.ಆದರೆ,ತಂಪಾದ ಆಹಾರದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನೀವು ಆಹಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕು?

- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚೆಲನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.ತಾವ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಚೆಲನ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.ಅದ್ದರಿಂದ ಬಿಸಿ ಆಹಾರದ ವಾಸನೆಯ ಕಣಗಳು ಗಾಳಿಯ ಕಣಗಳಿಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಹಾರದ ವಾಸನೆಯು ದೂರದಿಂದಲೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

03.ಈಜುಗಾರನು ಈಜುಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸೀಳಿಕೊಂಡು ಧುಮುಕುತ್ತಾನೆ.ಈ ವಿಳುವಿಯು ದ್ರವ್ಯದ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೋರಿಸುತ್ತದೆ?

- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

04. ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುದು?

➤ ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.
- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.
  - ✓ ತಾಬ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳ ಚಲನ ಶಕ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಆರ್ಕಿಫಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

04. ದ್ರವ್ಯದ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಯಾವುದು?

- ದ್ರವ್ಯದ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳು - ಫನ, ದ್ರವ, ಅನಿಲ
- ಫನ ವಸ್ತುಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರ, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸುತ್ತಳತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಫನ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪೀಡನೆಯು ನಗಣ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಫನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಬಲಕ್ಕೊಳ್ಳಬಡಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಕಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ಬಾಹ್ಯ ಬಿಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಫನ ವಸ್ತುಗಳು ಒಡೆಯಬಹುದು ಆದರೆ ಅವು ತಮ್ಮ ಆಕಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ನಾದ್ಯಾ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಕರಿಣವಾಗಿವೆ.
- ಫನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಫನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಕಿಫಿಟಾ ಬಲ ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಫನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಜೋಡಣೆ ಅಭ್ಯಂತ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

06. ದ್ರವ ಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ?

- ❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ❖ ದ್ರವಗಳು ಹರಿಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಕಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ದ್ರವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದಾಗ ಸಂಗ್ರಹಕದ ಆಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಸರಣಾದರವು ಫನ ವಸ್ತುಗಳಿಗಂತೆ ಹೆಚ್ಚು.
- ❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ಮಧ್ಯಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಕಿಫಿಟಾ ಬಲ ಮಧ್ಯಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ ದ್ರವಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಪದರಗಳು ಜಾರುವಂತಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ನುಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

07. ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ?

- ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ.
- ಅನಿಲಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪೀಡನೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ.
- ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ಗರಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅನಿಲ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಕಿಫಿಟಾ ಬಲ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅನಿಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ(ಅಡ್ಡಾದಿದ್ದಿ) ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಪರ್ಯಾಯಗಳು :-

1. ವಸ್ತುವಿನ ಏಕಮಾನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ರಾಶಿಗಳ ಅನುಭಾತಕ್ಕೆ ಸಾಂದರ್ಭ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. (ಸಾಂದರ್ಭ = ರಾಶಿ/ಗಾತ್ರ)

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಯ ಏರಿಕೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ.

ಗಾಳಿ, ಚಿಮಿಣಿಯ ನಿಷ್ಘಾಸ, ಜೀನು, ನೀರು, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ, ಹತ್ತಿ, ಕಬ್ಬಿಣ

➤ ಗಾಳಿ, ಚಿಮಿಣಿಯ ನಿಷ್ಘಾಸ, ಹತ್ತಿ, ನೀರು, ಜೀನು, ಸೀಮೆಸುಣ್ಣಿ, ಕಬ್ಬಿಣ.

2.(ಎ) ಪ್ರವೃದ್ಧ ಫ್ರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಗುಣಗಳ ವ್ಯಾಪಕಗಳನ್ನು ಹೋಚ್ಯಾಕೆದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

➤ ಘನ, ದ್ರವ ಮತ್ತು ಅನಿಲಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಕಗಳು:-

ಘನ	ದ್ರವ	ಅನಿಲ
❖ ಘನ ವಸ್ತುಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರ, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾದ ಸುತ್ತಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.	❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	❖ ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ.
❖ ಘನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ.	❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚು.	❖ ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚು.
❖ ಘನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಥಿಕಣಾ ಬಲ ಪ್ರಬೀಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ.	❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಥಿಕಣಾ ಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.	❖ ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಥಿಕಣಾ ಬಲ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
❖ ಘನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಚಲನ ಶಕ್ತಿಯು ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ.	❖ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಚಲನ ಶಕ್ತಿಯು ಮಧ್ಯಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.	❖ ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
❖ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು.	❖ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ.	❖ ಸಾಂದ್ರತೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ.

(ಬಿ) ಈ ಕೆಳಗಿನವರ್ಗಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

1. ಕರಿಣತೆ :-

- ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಕರಿಣತೆ ಎನ್ನಬರು.

2. ಸಂಚೋಚ್ಯತೆ :-

- ಬಾಹ್ಯ ಬಲಕ್ಕೂಳಿಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಾತ್ರದ ದ್ರವ್ಯವು ಕಡಿಮೆ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದುವ ಶ್ರೀಯೆಯನ್ನು ಸಂಚೋಚ್ಯತೆ ಎನ್ನಬರು.

3. ಹರಿಯುವಿಕೆ :-

- ವಸ್ತುಗಳು ಹರಿಯುವ ಪ್ರಶ್ರೀಯೆಗೆ ಹರಿಯುವಿಕೆ ಎನ್ನಬರು. (Fluidity is the ability to flow)

4. ಅನಿಲ ಜಾಡಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು :-

- ಸಂಗ್ರಹಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಶ್ರೀಯೆಗೆ ಅನಿಲ ಜಾಡಿಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಎನ್ನಬರು.

5. ಆಕಾರ :-

- ದ್ರವಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗಡಿ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲೆಯನ್ನು ಆಕಾರ ಎನ್ನಬರು.

6. ಚಲನಶಕ್ತಿ :-

- ಕಾಯ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವು ಚಲನೆಯಿಂದ ಪಡೆದಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಚಲನಶಕ್ತಿ ಎನ್ನಬರು.

7. ಸಾಂದ್ರತೆ :-

- ವಸ್ತುವಿನ ವಿಕಮಾನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ರಾಶಿಗಳ ಅನುಭಾತಕ್ಕೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಎನ್ನಬಾಗೆ. (ಸಾಂದ್ರತೆ = ರಾಶಿ/ಗಾತ್ರ)

3. ಕಾರಣ ಹೊಡಿ :

(ಎ). ಇಟ್ಟಿರುವ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ.

➤ ಅನಿಲಗಳ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ಗರಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಥಿಕಣಾ ಬಲ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅನಿಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳು ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ (ಅಡ್ಡಾದಿದ್ದಿ) ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಇಟ್ಟಿರುವ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಲವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ.

(ಬಿ).ಸಂಗ್ರಹಕದ ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅನಿಲಗಳು ಒತ್ತಡ ಪರ್ವತಿಸುತ್ತವೆ

- ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಣಗಳು ಯಾವುದ್ದಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಯಾವುದ್ದಿಕ ಚಲನೆ ಯಿಂದಾಗಿ, ಕಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಕದ ಗೋಡೆಗೆ ತಾಗುತ್ತವೆ.
- ಅನಿಲದ ಕಣಗಳು ಸಂಗ್ರಹಕದ ಗೋಡೆಯ ಏಕಮಾನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಮೇಲೆ ಏರ್ಪಡುವ ಬಲದಿಂದಾಗಿ ಅನಿಲಗಳು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

(ಸಿ).ಮರದ ಮೇಜನ್ನು ಘನವಸ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- ಮರದ ಮೇಜು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರವಾದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
  - ಮರದ ಮೇಜು ಕರಿಣ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಣಗಳು ಒತ್ತೋತ್ತಾಗಿ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಸಂಪೀಡನೆಗೊಳಿಸಲು ಕಷ್ಟನಾಧ್ಯ.
  - ಬಾಹ್ಯ ಬಲಕ್ಕೂಳಿಬಡಿಸಿದಾಗ ಮೇಜು ತಮ್ಮ ಆಕಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಅದುದರಿಂದ, ಮರದ ಮೇಜನ್ನು ಘನವಸ್ತು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

(ಡಿ).ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಚಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ಘನವಸ್ತುವಾದ ಮರದ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಕರಾಟೆ ಪ್ರವೀಣರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

- ಅನಿಲ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ಗರಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅನಿಲ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣೆ ಬಲ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಳಿಯು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಗಳನ್ನು ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಚಲಿಸಬಹುದು.
- ಆದರೆ, ಮರದ ತುಂಡು ಕರಿಣವಾದ ಘನ ವಸ್ತು. ಘನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಜೋಡಣೆ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಘನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣೆ ಬಲ ಗರಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಹ್ಯ ಬಲಕ್ಕೂಳಿಬಡಿಸಿದಾಗ ಘನ ವಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮ ಆಕಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಘನವಸ್ತುವಾದ ಮರದ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಕರಾಟೆ ಪ್ರವೀಣರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

4.ಘನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿ ಸಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದ್ರವಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೇಲುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ?

- ವಸ್ತುವಿನ ಏಕಮಾನ ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ರಾಶಿಗಳ ಅನುಬಾತಕ್ಕೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಸ್ತುವಿನ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ, ಸಾಂದ್ರತೆಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಘನವಸ್ತುವಾದರೂ, ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.
- ನೀರಿನ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಅದುದರಿಂದ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಸಾಂದ್ರತೆ ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತದೆ.

1. ದ್ರವಗಳು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆಯೇ ?

ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ನೀರು ದ್ರವದ ಮೂರು ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

- ಘನರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ
- ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪರಿಚಿತವಿರುವ ನೀರು ಮತ್ತು
- ಅನಿಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀರಾವಿ

2. ದ್ರವಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ದ್ರವಗಳ ಒಳಗೆ ಏನಾಗಬಹುದು?

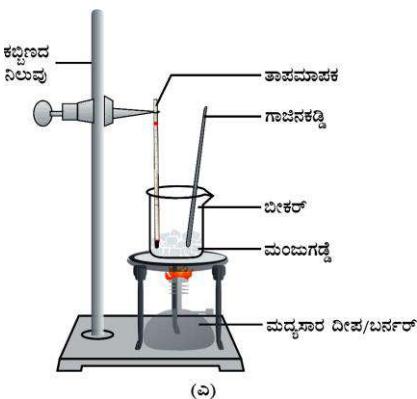
ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ದ್ರವದ ಕಣಗಳಿಗೆ ಏನಾಗಬಹುದು?

ದ್ರವದ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ

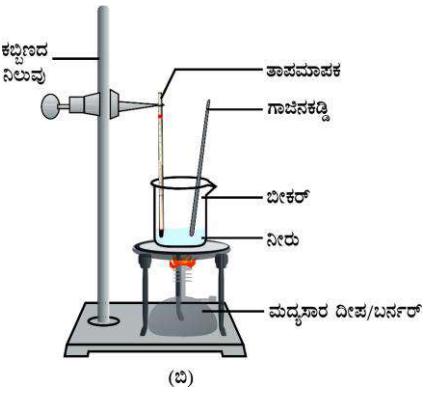
- ಘನಗಳ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ, ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಚಲನಶಕ್ತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿಳಿದಿಂದಾಗಿ, ಕಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಕಂಪಿಸಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

- ಒದಗಿಸಿದ ಶಾಖಾತ್ಮೆಯ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಆರ್ಕಫೆಂಟಾ ಬಲಕ್ಕೆ ಮೀರಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಣಗಳು ತಮ್ಮ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಶೋರೆಯೊತ್ತಲ್ಲಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪಾಂಶವಾಗಿ ಚಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಘನವಸ್ತುಗಳು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತವೇಯೋ ಆಗ ದ್ರವಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದ್ರವವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತವೆ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಘನವಸ್ತುಗಳು ದ್ರವಿಸಿ, ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ತಾಪವನ್ನು ದ್ರವನಬಿಂದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಘನದ ದ್ರವನ ಬಿಂದುವು ಅವುಗಳ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಕಫೆಂಟಾ ಬಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

3. ತಾಪ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪರಿಕಾರೆ:-

(ಎ) ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ನೀರಾಗಿಸುವಿಕೆ

(ಬಿ) ನೀರನ್ನು ನೀರಾವಿಯಾಗಿಸುವಿಕೆ

ಪ್ರಯೋಗ: ಒಂದು ಬೀಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ಚೂರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ತಾಪಮಾಪಕವನ್ನು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಗೆ ತಾಗುವಂತೆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಚೋಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಜ್ಞಾಲೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಾಸಬೇಕು.

ವೀಕ್ಷಣೆ: -ಬೀಕರ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದ್ರವರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೂ ತಾಪಮಾಪಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಏರಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿ ಶಾಖಾವು ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.
-ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಶಾಖಾವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು, ಅದರ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದದೆ, ಉಷ್ಣವನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಉಷ್ಣವನ್ನು ಗುಪ್ತೋಷ್ಟ ಎನ್ನುವರು.

-ದ್ರವವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ನಂತರ ತಾಪಮಾಪಕದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ತಾಪ ಏರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ ದ್ರವವು ಕುದಿಯಲಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.

-ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದ್ರವವು ಅನಿಲವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಾಪಮಾಪಕದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ತೀವ್ರಾನ: ತಾಪ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ದ್ರವಗಳು ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ.

4. ದ್ರವನಬಿಂದು ಎಂದರೇನು?

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಘನವಸ್ತುಗಳು ದ್ರವಿಸಿ, ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವ ತಾಪವನ್ನು ದ್ರವನಬಿಂದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- ಉದಾ: ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ದ್ರವನ ಬಿಂದು 273.16 K (0°C)

- ಘನದ ದ್ರವನ ಬಿಂದುವು ಅವುಗಳ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಕಫೆಂಟಾ ಬಲದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

5. ದ್ರವನ ಎಂದರೇನು?

- ಘನಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ದ್ರವನ ಎನ್ನುವರು.

6. ದ್ರವನ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟ ಎಂದರೆನು?

- ಒಂದು kg ಫನವನ್ನು ಅದರ ದ್ರವನ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ದ್ರವವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಉಷ್ಣಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ದ್ರವನ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟ ಎನ್ನುವರು.

7. ಕುದಿಯುವಿಕೆ ಎಂದರೆನು?

- ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ದ್ರವದ ಕಣಗಳನ್ನು ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆವಿಷ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಶ್ರೀಯೆಗೆ ಕುದಿಯುವಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.

8. ಕುದಿಯುವ ಬಿಂದು ಎಂದರೆನು?

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ದ್ರವದ ಕಣಗಳನ್ನು ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆವಿಷ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ತಾಪವನ್ನು ದ್ರವನಬಿಂದು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- ನೀರಿನ ಕುದಿಯುವ ಬಿಂದು 373K ($100^\circ\text{C} = 273 + 100 = 373\text{K}$).

9. ಆವೀಕರಣ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟ ಎಂದರೆನು?

- ಒಂದು kg ದ್ರವವನ್ನು ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕುದಿಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅನಿಲರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಉಷ್ಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆವೀಕರಣ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟ ಎನ್ನುವರು.

- ಉದಾ : ಹಬೆಯಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳು ಅಂದರೆ 373K (100°C) ನಲ್ಲಿರುವ ನೀರಾವಿಯಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳು ಅಷ್ಟೇ ತಾಪದಲ್ಲಿರುವ ನೀರಿನ ಕಣಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹಬೆಯಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳು ಅಧಿಕ ಶಾಖಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆವೀಕರಣ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟ ರೂಪದಲ್ಲಿಪಡೆದುಹೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

10. ಉತ್ಪತ್ತನ ಎಂದರೆನು?

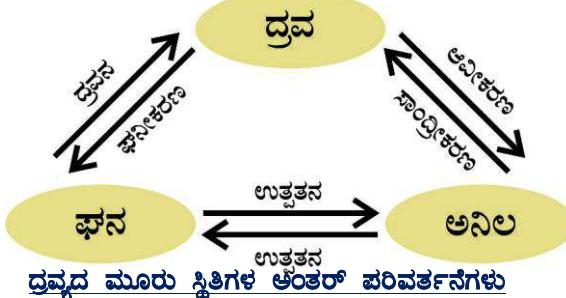
- ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಫನವಸ್ತುವ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರದೆ ನೇರವಾಗಿ ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾಗುವದನ್ನು (vice versa) ಉತ್ಪತ್ತನ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

- ಉದಾ: ಕಚೂರ ಅಥವಾ ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್
- ಉತ್ಪತ್ತನ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಸ್ತು ದ್ರವರೂಪಕ್ಕೆ ಬರದೆ ನೇರವಾಗಿ ಫನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಮವಾಗಿ (Viceversa) ಫನರೂಪದಿಂದ ಅನಿಲರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದೆ.

11. ಒತ್ತಡದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ :-

- ಅನಿಲಗಳಲ್ಲಿನ ತಾಪವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ಹಾಕಿ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬಹುದು.

- ಉದಾ: ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡವನ್ನು 1 ಅಂತಾಷ್ಟಿಯರ್ಗೆ ಇಳಿಸಿದಾಗ ಫನ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾಗದೆ ನೇರವಾಗಿ ಅನಿಲಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಫನ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ ನ್ನು ಶುಷ್ಕ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ (dry ice) ಎನ್ನುವರು.

ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:-

- ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ತಾಪಗಳನ್ನು ಸೆಲ್ಲಿಯನ್ನು ಪಡ್ದಿಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.

ಎ. 300K

- (ಎ) $300\text{ K} = (300 - 273)^\circ\text{C} = 27^\circ\text{C}$

ಬಿ. 573K

$$\diamond \text{ (ಬಿ) } 573 \text{ K} = (573 - 273)^\circ\text{C} = 300^\circ\text{C}$$

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಪಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಭಾತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಎ. 250°C

- ನೀರು 250°C ದಲ್ಲಿ ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬಿ. 100°C

- ನೀರು 250°C ದಲ್ಲಿ ದ್ರವ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

3. ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವಾಗ ತಾಪವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಏಕೆ?

- ದ್ರವಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವಾಗ ತಾಪವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದ್ರವಗಳ ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನೀಡಿದ ಶಾಖಾವು ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆರ್ಕಣ ಬಲ ಮೀರಿ ದ್ರವಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗುವಾಗ ತಾಪವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

4. ವಾತಾವರಣದ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ದೃವಿತಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಿಧರೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿ.

- ಅನಿಲಗಳಲ್ಲಿನ ತಾಪವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಒತ್ತುದ ಹಾಕಿ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ದೃವಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬಹುದು.

ಬಾಷ್ಟಿಕರಣ:-

➤ ದ್ರವವು ಯಾವುದೇ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಅದರ ಕುದಿಬಿಂದುವನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೊದಲೇ ಆವಿಯಾಗುವ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಬಾಷ್ಟಿಕರಣ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು:

- 1. ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವು ಮೇಲ್ಕೆ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ಮೇಲ್ಕೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- 2. ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- 3. ಆರ್ಡರ್‌ತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- 4. ಗಾಳಿಯ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾಗಿ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು:

➤ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆವು ಮೇಲ್ಕೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ:

- ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವು ಮೇಲ್ಕೆ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ಮೇಲ್ಕೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗಿ, ಬಾಷ್ಟಿಕರಣ ದರವು ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಣಗಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳನು ಹರಡಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

➤ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆವು ತಾಪಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ:

- ತಾಪಮಾನದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆದಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಣಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಚಲನಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಿಂದ ಆವಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ.

➤ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆವು ಆರ್ಡರ್‌ತೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಇಳಿಕೆಯಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ:

- ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರಾವಿಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆರ್ಡರ್ (humidity) ಎನ್ನಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗಾಳಿಯ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ತಾಪದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

➤ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣದ ದರದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆವು ಗಾಳಿಯ ವೇಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ:

- ಗಾಳಿ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಬಟ್ಟೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಒಣಗಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.
- ಗಾಳಿಯ ವೇಗದ ಹೆಚ್ಚಿಕೆದೊಂದಿಗೆ, ನೀರಾವಿಯ ಕಣಗಳು ಗಾಳಿಯೊಂದಿಗೆ ದೂರ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ನೀರಾವಿಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ

ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವು ತಂಪಾಗುವಿಕೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ?

- ತರೆದಿಟ್ಟ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರವವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅವಿಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ದ್ರವಗಳಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳು ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವಾಗುವಾಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಮರಳಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನಿಂದ ಹೀರಿಕೆಯಾದ ಈ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ವಾತಾವರಣವು ತಂಪಾಗುತ್ತದೆ.

1.ನಮ್ಮ ಅಂಗೆ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಿಟೋನ್ (nail polish remover) ಅನ್ನು ಸುರಿದಾಗ ಏನಾಗುವುದು?

- ಅಂಗೆ ತಂಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಸಿಟೋನ್ನನ ಕಣಗಳು ಅಂಗೆ ಮೇಲಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವಿಯಾಗುವುದು.

2.ಬೆಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ನೀರು ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವಾಗುವಾಗ ತಾಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಬೆಂಗಿಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಜ್ಞಾವಣೆ ಅಥವಾ ತೆರೆದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸಲು ಕಾರಣ ನೀರಿನ ದೊಡ್ಡ ಆವೀಕರಣ ಗುರ್ತೊಷ್ಟವು ಬಿಸಿಯಾದ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ತಂಪಾಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ

3.ಬೆಂಗಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನೇ ಏಕ ಧರಿಸಬೇಕು?

- ಬೆಂಗಿಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಬೆವರು ಸುರಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ತಂಪಾಗಿಡುತ್ತದೆ. ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವಾಗುವಾಗ ದ್ರವದ ಮೇಲ್ಮೈನಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳು ಸುತ್ತಲಿನ ಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ದೇಹದ ಮೇಲ್ಮೈನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆವಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ದೇಹದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಶಾಖೆ ಶಕ್ತಿಯು ಆವೀಕರಣ ಗುರ್ತೊಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಶಾಖೆ ಶಕ್ತಿಗೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತಿಯು ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಇದು ಬೆವರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವಿಯಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

4.ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಂತಹ ತಂಪಿತ ನೀರಿರುವ ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಯ ಹೊರ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲೆ ನಾವು ನೀರಿನ ಹನಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆ?

- ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಂತಹ ತಂಪಿತ ನೀರು ಇರುವ ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪಾತ್ರೆಯ ಹೊರ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಸಣ್ಣ ಹನಿಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ನೀರಾವಿಯ ಕಣಗಳು ತಂಪಾದ ಲೋಟಿದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದಾಗ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದ್ರವಷ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ, ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ನೀರಿನ ಹನಿಗಳಾಗಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಪರ್ಯಾಯಗಳು:-

1. ತಂಪುಕಾರಿಯು (desert cooler), ಬಿಸಿಯಾದ ಶುಷ್ಕ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಂಪಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಏಕೆ?

- ದ್ರವಗಳಲ್ಲಿನ ಕಣಗಳು ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವಾಗುವಾಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಮರಳಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಂಪುಕಾರಿಯು (desert cooler), ಬಿಸಿಯಾದ ಶುಷ್ಕ ದಿನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಂಪಾಗಿಸುತ್ತದೆ

2. ಬೆಂಗಿ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ?

- ನೀರು ಬಾಷ್ಟಿಕರಣವಾಗುವಾಗ ತಾಪ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿನ ನೀರು ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3. ನಮ್ಮ ಅಂಗೆ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಿಟೋನ್ ಅಥವಾ ಪೆಟೋಲೋ ಅಥವಾ ಸುಗಂಧಾಷ್ಟವ್ಯ ಬಿದ್ದ್ವಾಗ ತಂಪಿನ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.ಏಕೆ?

- ಅಂಗೆ ತಂಪಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಅಸಿಟೋನ್ನನ ಕಣಗಳು ಅಂಗೆ ಮೇಲಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲಿನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವಿಯಾಗುವುದು.

4.ನಾವು ಬಿಸಿಯಾದ ಚಹಾ ಮತ್ತು ಹಾಲನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಹೀರಲು ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ,ಅದರ ಲೋಟದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆ?

- ತಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಚಹಾ ಲೋಟಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬಾ ಹೆಚ್ಚು. ಅದ್ದರಿಂದ ಬಾಷ್ಟಿಕರಣ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದನಾವು ಬಿಸಿಯಾದ ಚಹಾ ಮತ್ತು ಹಾಲನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಹೀರಲು ತಟ್ಟೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ

5.ಬೆಂಗಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ತರಹದ ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು?

- ಬೆಂಗಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹತ್ತಿ ತರಹದ ಬಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು

❖ ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಪರಿಮಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಏಕಮಾನಗಳು:-

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪರಿಮಾಣ	ಏಕಮಾನ	ಸಂಕೇತ
1	ತಾಪ	ಕೆಲ್ವಿನ್	K
2	ಉದ್ದ / ದೂರ	ಮೀಟರ್	m
3	ರಾಶಿ	ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ	kg
4	ಶೂಕ	ನ್ಯೂಟನ್	N
5	ಗಾತ್ರ	ಫನ್ ಮೀಟರ್	m3
6	ಸಾಂದ್ರತೆ	ಕಿಲೋಗ್ರಾಂ/ಫನ್ ಮೀಟರ್	Kgm-3
7	ಒತ್ತಡ	ಪಾಸ್ಕಲ್	Pa

ಪರ್ಯಾದ ಅಭಿಷ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:-

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಪಗಳನ್ನು ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್ ಅಳತೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.

ಎ. 293K

$$\triangleright 295\text{ K} = (293 - 273) \text{ } ^\circ\text{C} = 20 \text{ } ^\circ\text{C}$$

ಬಿ. 470K

$$\triangleright 470\text{ K} = (470 - 273) \text{ } ^\circ\text{C} = 197 \text{ } ^\circ\text{C}$$

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಪಗಳನ್ನು ಕೆಲ್ವಿನ್ ಅಳತೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ.

ಎ. 25°C

$$\triangleright 25 \text{ } ^\circ\text{C} = (25 + 273) \text{ K} = 298 \text{ K}$$

ಬಿ. 373°C

$$\triangleright 373 \text{ } ^\circ\text{C} = (373 + 273) \text{ K} = 646 \text{ K}$$

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವೀಕ್ಷಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಕೊಡಿ.

ಎ. ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ನ್ಯಾಪ್ತಲಿನ್ ಗುಳಿಗೆಗಳು ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.

➤ ನ್ಯಾಪ್ತಲಿನ್ ಗುಳಿಗೆಗಳು ಸರಳವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತವೆ.

➤ ಫನ್ವಸ್ತುವು ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರದೆ ನೇರವಾಗಿ ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬದಲಾಗುವುದರಿಂದ ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ ನ್ಯಾಪ್ತಲಿನ್ ಗುಳಿಗೆಗಳು ನಿಶ್ಚೇಷವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಬಿ. ನಾವು ಹಲವಾರು ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಗೃಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

➤ ಅನಿಲ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಚೆಲನಶ್ರದ್ಧೆ ಗರಿಷ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

➤ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದ ಕಣಗಳು ಅನಿಲ ಕಣಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಯಾದೃಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಹಲವಾರು ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಸುಗಂಧದ್ರವ್ಯದ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಗೃಹಿಸುತ್ತೇವೆ.

4. ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣೆ ಬಲದ ಏರಿಕೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ -
ನೀರು, ಸಕ್ಕರೆ, ಆಕ್ಸಿಜನ್.

➤ ಆಕ್ಸಿಜನ್. ನೀರು, ಸಕ್ಕರೆ,

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಾಪಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ ಭೂತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಎ. 25°C

➤ ನೀರು 25°C ತಾಪದಲ್ಲಿ ದ್ರವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬಿ. 0°C

- ನೀರು 0°C ತಾಪದಲ್ಲಿ ಫನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಸಿ. 100°C

- ನೀರು 100°C ತಾಪದಲ್ಲಿ ದ್ರವ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

6. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಕಾರಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಧಿಸಿ.

ಎ. ಚೋರಡಿಯ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ದ್ರವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ನೀರು 0°C ತಾಪದಲ್ಲಿ ಫನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. 0°C ತಾಪದ ನಂತರ ಫನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರು ತಾಪವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ದ್ರವಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಚೋರಡಿಯ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ದ್ರವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಿ. ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೀರು ಚೋರಡಿಯ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಫನರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

- ಫನ ವಸ್ತು. ಫನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಜೋಡಣೆ ಅಶ್ವಂತ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಫನ ವಸ್ತುಗಳು ಕರಿಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಹಾಗೂ ಕಣಗಳ ಚಲನಶಕ್ತಿ ತುಂಬಾ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಫನ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣೆ ಬಲ ಗರಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೀರು ಚೋರಡಿಯ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಫನರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

7. 273K ನಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ತಂಪುಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮವು ಅದೇ ತಾಪದಲ್ಲಿನ ನೀರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ?

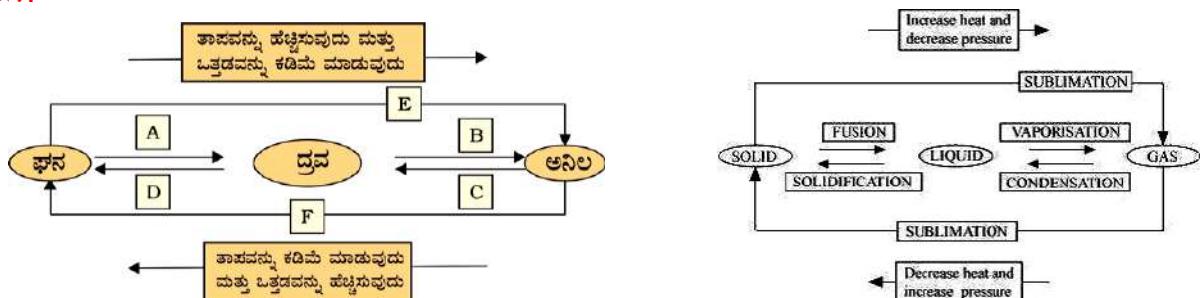
- $273\text{K}/0^{\circ}\text{C}$ ತಾಪದಲ್ಲಿ ನೀರು ಫನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. $273\text{K}/0^{\circ}\text{C}$ ತಾಪದ ನಂತರ ದ್ರವನ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟವು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ನೀರಾಗಿ ಬದಲಾಗಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ 273K ನಲ್ಲಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯ ತಂಪುಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮವು ಅದೇ ತಾಪದಲ್ಲಿನ ನೀರಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

8. ಕುದಿಯುವ ನೀರು ಅಥವಾ ಹಬೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ತೀವ್ರವಾದ ಸುಟ್ಟುಗಾಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ?

- ಹಬೆ

- ಹಬೆ ಕುದಿಯುವ ನೀರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಹಬೆಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತೋಷ್ಟವು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹಬೆ ತೀವ್ರವಾದ ಸುಟ್ಟುಗಾಯಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ರವದ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ A, B, C, D, E ಮತ್ತು F ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.

- (A) ದ್ರವನ (B) ಆವೀಕರಣ (C) ಸಾಂಭೀಕರಣ

- (D) ಘನೀಕರಣ (E) ಉಷ್ಣನನ್ನ (F) ಉಷ್ಣನನ್ನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ರೀ, ತುಮಕೂರು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾಸ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ತುಮಕೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ, ಸಂಪಿಗೆ ಹೋಸಹಳ್ಳಿ, ತಾ॥ ತುರುವೇಕೆರೆ, ಜಿಲ್ಲೆ॥ ತುಮಕೂರು

ಫಟಕ 2. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ದ್ರವ್ಯವು ಶುದ್ಧವೇ

ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದವರು : ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.ಕ.ಸಿ, ಶಾಖಾರು.ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ,ಸಂಪಿಗೆ ಹೋಸಹಳ್ಳಿ, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾ॥,ತುಮಕೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ. ಫೋ : 8861111250

ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ದ್ರವ್ಯವು ಶುದ್ಧವೇ ?

❖ ಯಾವುದಾದರು ವಸ್ತುವನ್ನು ಶುದ್ಧವೆಂದರೆ, ಆ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಫಟಕಾಂಶಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು (ಗುಣವನ್ನು) ಹೊಂದಿವೆ ಎಂದರ್ಥ.

❖ ಶುದ್ಧ ವಸ್ತುವು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

❖ ದ್ರವ್ಯದ ಶುದ್ಧರೂಪವನ್ನು ವಸ್ತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

❖ ಮಿಶ್ರಣಗಳು :-

➤ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶುದ್ಧ ರೂಪದ ವಸ್ತು ಎನ್ನಲಾಗುವ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಎನ್ನುವರು.

❖ ಮಿಶ್ರಣಗಳ ವಿಧಗಳು

➤ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಫಟಕಗಳ ಸ್ವಭಾವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು

● ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 2 ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ .ಅವುಗಳೆಂದರೆ-

1.ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು

2.ಅಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು

ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು :-

➤ ಏಕರೂಪ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಣಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

➤ ಉದಾ :

● ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ,

● ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ.

ಅಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು :-

➤ ವಿಭಿನ್ನ ಫಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಭೌತಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನೊಂದೆ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

➤ ಉದಾ:

● ಸೋಡಿಯಂ ಚೈಲ್‌ರೈಡ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಚೊರಿನ ಮಿಶ್ರಣ,

● ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಸಲ್ಲರ್ ಮಿಶ್ರಣ,

● ತೈಲ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಿಶ್ರಣಗಳು

❖ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು :-

1.ವಸ್ತು ಎಂದರೆನು?

➤ ದ್ರವ್ಯದ ಶುದ್ಧರೂಪವನ್ನು ವಸ್ತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

2. ಸಮರೂಪ ಮತ್ತು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶನಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ?

ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶನಗಳು	ಅಸಮ ರೂಪ ಮಿಶನಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಏಕರೂಪ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶನಗಳನ್ನು ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶನ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಣಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ❖ ಉದಾ : • ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು , • ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ. ❖ ಸಮರೂಪ ಮಿಶನವು ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ವಿಭಿನ್ನ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಭೋತಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಲೋಳಿಸಿದ್ದ ಮಿಶನಗಳನ್ನು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶನಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ❖ ಉದಾ: • ಸೋಡಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಚೂರಿನ ಮಿಶನ, • ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಸಲ್ವರ್ ಮಿಶನ, • ತೈಲ ಮತ್ತುನೀರಿನ ಮಿಶನಗಳು

❖ ದ್ರಾವಣ ಎಂದರೇನು?

➤ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳ ಸಮರೂಪ ಮಿಶನವನ್ನು ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ: ಲಿಮೋನೇಡ್, ಸೋಡಾ ನೀರು

❖ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದ್ರಾವಣ ಎಂದರೆ ದ್ರವಸ್ಥಿವಾಗಿದ್ದ ಫನ, ದ್ರವ ಅಥವಾ ಅನಿಲ ವಸ್ತುವು ಕರಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ನಾವು ಫನರೂಪದ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು (ಮಿಶ್ರ ಲೋಹಗಳು) ಮತ್ತು ಅನಿಲರೂಪದ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು (ಗಳಿ) ಕೂಡಾ ಪಡೆಯಬಹುದು.

❖ ದ್ರಾವಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಣಗಳ ಮಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಲಿಮೋನೇಡ್‌ನಾಡ್ಯಂತ ರುಚಿಯು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪಿನ ಕಣಗಳು ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಾಗಿ ವಿಶರಣೆಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

❖ ದ್ರಾವಣವು ದ್ರಾವಕ ಮತ್ತು ದ್ರಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಘಟಕಾಂಶಗಳಾಗಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

1. ದ್ರಾವಕ ಎಂದರೇನು?

➤ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಇತರ ಘಟಕಾಂಶವನ್ನು ಕರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದ್ರಾವಣದ ಘಟಕಾಂಶವನ್ನು ದ್ರಾವಕ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

2. ದ್ರಾವ್ಯ ಎಂದರೇನು?

➤ ದ್ರಾವಕದಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ದ್ರಾವಣದ ಘಟಕಾಂಶವನ್ನು ದ್ರಾವ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ :

➤ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣವು ದ್ರವದಲ್ಲಿರುವ ಫನದ್ರಾವಣ.

ಈ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವ್ಯ ಮತ್ತು ನೀರು ದ್ರಾವಕ.

➤ ಆಲೆಕ್ಕಾಲೋನಲ್ಲಿರುವ ಅಯೋಡಿನ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಟಿಂಬರ್ ಆಫ್ ಅಯೋಡಿನ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಯೋಡಿನ್ (ಫನ) ದ್ರಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಆಲೆಕ್ಕಾಲೋ (ದ್ರವ) ದ್ರಾವಕ.

➤ ಪಾನೀಯಗಳಾದ ಸೋಡಾ ನೀರು ದ್ರವದಲ್ಲಿರುವ ಅನಿಲ ದಾವಣವಾಗಿದೆ.

ಇಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ (ಅನಿಲ) ದ್ರಾವ್ಯ ಮತ್ತು ನೀರು (ದ್ರವ) ದ್ರಾವಕ.

➤ ವಾಯು ಅನಿಲದಲ್ಲಿ ಅನಿಲದ ಮಿಶನ. ವಾಯು ಹಲವು ಅನಿಲಗಳ ಸಮರೂಪದ ಮಿಶನ.

ಇದರ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಾಂಶಗಳು ಆಕ್ಸಿಜನ್ (21%) ಮತ್ತು ನೈಟ್ರೋಜನ್ (78%).

ಇತರೆ ಅನಿಲಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.

- ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಲೋಹ ಅಥವಾ ಲೋಹ ಮತ್ತು ಅಲೋಹಗಳ ಮಿಶನವನ್ನು ಮಿಶ್ರಲೋಹಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹಿತ್ತಾಳೆಯು ಸುಮಾರು 30% ಸತು ಮತ್ತು 70% ತಾಮುದ ಮಿಶನವಾಗಿದೆ.

❖ ದ್ರಾವಣದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ?

- ದ್ರಾವಣವು ಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಣಗಳ ವ್ಯಾಸವು **1nm (10-9m)** ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಇವು ಬರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರವು ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣವನ್ನು ಚದುರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ, ಬೆಳಕಿನ ಪಥವು ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸೋಸುವಿಕೆ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಿಶ್ರಣ ದಲ್ಲಿರುವ ದಾವ್ಯ ಕಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಾವಣವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದ್ದರೂ ದಾವ್ಯ ಕಣಗಳು ತಳ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ದ್ರಾವಣವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದೆ.

❖ ಸಾರಿಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಣ (ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆ)

- ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ದಾವ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಕಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿರುವ ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಾರಿಕ್ಕೆ, ಸಾರಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ (ಸಂತೃಪ್ತ) ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ಸಾರಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾರಿಕ್ಕೆ ಎನ್ನಲ್ಲಿ ಹೊಲಿಕೆ ಪದಗಳಾಗಿವೆ.

1. ಸಂತೃಪ್ತ (ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ) ದ್ರಾವಣ ಎಂದರೇನು?

- ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ, ತಾನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಪ್ಪೆ ದಾವ್ಯವನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಸಂತೃಪ್ತ (ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ) ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

ಅಥವಾ

- ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಾವ್ಯವನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಸಂತೃಪ್ತ (ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ) ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

2. ದ್ರಾವಣದ ವಿಲೀನತೆ (ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಎಂದರೇನು?

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿರುವ ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣಕ್ಕೆ ಆ ದ್ರಾವಣದ ವಿಲೀನತೆ (ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) ಎನ್ನುವರು.

3. ಅಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ ದ್ರಾವಣ ಎಂದರೇನು?

- ಒಂದು ದ್ರಾವಣವು ಹೊಂದಿರುವ ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣವು ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಅಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರೆ ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

4. ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆ ಎಂದರೇನು?

- ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಮಾಣದ ದ್ರಾವಕದಲ್ಲಿ (ಗಾತ್ರ ಅಥವಾ ರಾಶಿ)ಯಲ್ಲಿ ಕರಗಿರುವ ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆ ಎನ್ನುವರು.

ಅಥವಾ

- ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಮಾಣ (ರಾಶಿ ಅಥವಾ ಗಾತ್ರ)ದ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಕರಗಿರುವ ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು, ಆ ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ

➤ ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆ = ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣ

ದ್ರಾವಣದ ಪರಿಮಾಣ

ಅಥವಾ

$$\text{ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆ} = \frac{\text{ದಾವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣ}}{\text{ದ್ರಾವಕದ ಪರಿಮಾಣ}}$$

●ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ದ್ರಾವಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಲೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ

ಒಂದು ದ್ರಾವಣದ ಸಾರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ.

$$1. \text{ ದ್ರಾವಣದ ಶೇಕಡ ರಾಶಿಗಳ ಅನುಪಾತ} = \frac{\text{ದ್ರಾವಷ್ಟದ ರಾಶಿ}}{\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ}} \times 100$$

$$2. \text{ ದ್ರಾವಣದ ಶೇಕಡ ಗಾತ್ರದಿಂದ ರಾಶಿ} = \frac{\text{ದ್ರಾವಷ್ಟದ ರಾಶಿ}}{\text{ದ್ರಾವಣದ ಗಾತ್ರ}} \times 100$$

ಉದಾಹರಣೆ : 320 g ನೀರಿನಲ್ಲಿ 40 g ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪನ್ಯಾ ಕರಗಿಸಿ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದೆ. ದ್ರಾವಣದ ಶೇಕಡಾವಾರು ರಾಶಿಗಳ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಸಾರತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಪರಿಹಾರ:

$$\text{ದ್ರಾವಷ್ಟದ ರಾಶಿ} (\text{ಉಪನ್ಯಾ}) = 40 \text{ g}$$

$$\text{ದ್ರಾವಕದ ರಾಶಿ} (\text{nೀರು}) = 320 \text{ g}$$

ನಾವು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ,

$$\begin{aligned}\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ} &= \text{ದ್ರಾವಷ್ಟದ ರಾಶಿ} + \text{ದ್ರಾವಕದ ರಾಶಿ} \\ &= 40 \text{ g} + 320 \text{ g} \\ &= 360 \text{ g}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿಯ ಶೇಕಡಾವಾರು} &= \frac{\text{ದ್ರಾವಷ್ಟದ ರಾಶಿ}}{\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ}} \times 100 \\ &= \frac{40}{360} \times 100 \\ &= 11.1\%\end{aligned}$$

5. ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣ ಎಂದರೇನು?

- ಅಸಮರೂಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಘನ ವಸ್ತುಗಳು ದ್ರವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಚದುರಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣ ಎನ್ನುವರು.
- ಒಂದು ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣವು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಷ್ಟದ ಕಣಗಳು ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಡೀ ಮಾಡ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಲಂಬಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.
- ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣದ ಕಣಗಳು ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

❖ ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣದ ಲಕ್ಷಣಗಳು :-

- ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣವು ಒಂದು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣದ ಕಣಗಳನ್ನು ಬರಿಗಣ್ಣಿಸಲ್ಪಡಿಸಬಹುದು.
- ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣದ ಕಣಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ಬೆಳೆಕಿನ ಕರಣವನ್ನು ಚದುರಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪಥ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿದೆ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಷ್ಟದ ಕಣಗಳು ತಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತವೆ, ಅಂದರೆ ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣವು ಅಸ್ಥಿರ. ಈ ಕಣಗಳನ್ನು ಸೋನುವಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು. ಯಾವಾಗ ದ್ರಾವಷ್ಟದ ಕಣಗಳು ತಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತವೆಯೋ, ಆಗ ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣವು ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಬೆಳಕನ್ನು ಇನ್ನೊಂದೂ ಚದುರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

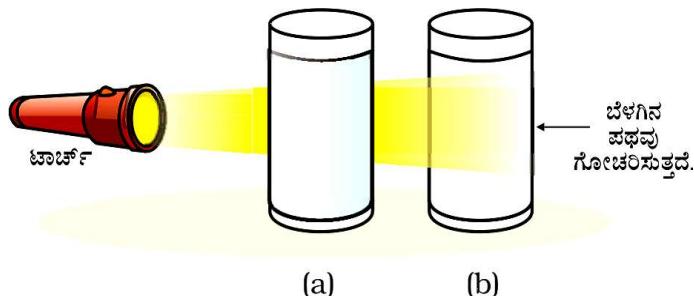
1. ಕಲಿಲ ಅಥವಾ ಕಲಿಲಗಳ ದ್ರಾವಣ ಎಂದರೇನು?

- ಸಮರೂಪವಲ್ಲದ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರ ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಬ್ಬು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚದುರಿಸುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಕಲಿಲ ಅಥವಾ ಕಲಿಲಗಳ ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.
- ಉದಾ : ಹಾಲು

- ❖ ಕಲಿಲದ ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರವು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಅಪ್ಯಾಗಳನ್ನು ಬರಿಗಣ್ಣಿಸಿದ್ದೀರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಚಡುರಿಸುತ್ತವೆ. ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳ ಈ ರೀತಿಯ ಚಡುರುವಿಕೆಯನ್ನು ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು.
- ❖ ಒಂದು ಕೋಣೆಯ ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಹಾದೂ ಹೋದಾಗಲೂ ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೊಗೆ ಮತ್ತು ದೊಳಿನ ಕಣಗಳಿಂದ ಬೆಳಕಿನ ಚಡುರುವಿಕೆಯಾಗಿ ಈ ವಿಧ್ಯಮಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ

❖ ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದರೇನು?

➤ ಬೆಳಕು ಕಲಿಲಗಳ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ, ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಚಡುರುವ ವಿಧ್ಯಮಾನವನ್ನು ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನುವರು.

➤ ತಾಪುದ ಸಲ್ಫೇಚ್ ದ್ರಾವಣವು ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಮತ್ತು ಹಾಲಿನ ಮಿಶ್ರಣವು ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

➤ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯದ ಮೇಲ್ಮೈದಿಯ ಮೂಲಕ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ಹಾದು ಹೋಗುವಾಗಲೂ ಟಿಂಡಾಲ್ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿಶೇಷಿಸಬಹುದು. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ, ಹಿಮವು ನೀರಿನ ಸಣ್ಣ ಹನಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದು ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ಚಡುರಿರುವ ಕಲಿಲ ಕಣಗಳಿಂತೆ ವತ್ತಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಕಲಿಲದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಕಲಿಲವು ಒಂದು ಅಸಮು ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಲದ ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರವು ಬರಿಗಣ್ಣಿಸಿದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗದಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಾಗಿವೆ.
- ಕಲಿಲದ ಕಣಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಚಡುರಿಸಿ ಅದರ ಪಥವು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿವೆ.
- ಕಲಿಲದ ಕಣಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದು, ಅಲುಗಾಡಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟರೂ ತಳಸೇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸೋಸುವಿಕೆ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಲಿಲಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಣಗಳಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಪ್ರಯೋಗೇಷನ್ ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ತಂತ್ರದಿಂದ ಕಲಿಲ ಕಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು.

- ❖ ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣ ಹಂತ ಇವು ಕಲಿಲ ದ್ರಾವಣದ ಫಟಕಾಂಶಗಳು.
- ❖ ಕಲಿಲದಲ್ಲಿರುವ ದ್ರಾವ್ಯದ ರೀತಿಯ ಫಟಕ ಅಥವಾ ಪ್ರಸರಣ ಕಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಣ ಹಂತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಿಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಸರಣ ಹಂತದ ಫಟಕವನ್ನು ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡ್ಯಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ❖ ಕಲಿಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಣಗೊಂಡ ಮಾಡ್ಯಮದ ಸ್ಥಿತಿ (ಫನ್, ದ್ರವ ಅಥವಾ ಅನಿಲ) ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣ ಹಂತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

➤ **ಕಲಿಲಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು :-**

ಪ್ರಸರಣ ಹಂತ	ಪ್ರಸರಣ ಮಾಡ್ಯಮ	ವಿಧ	ಉದಾಹರಣೆ
ದ್ರವ	ಅನಿಲ	ಪರೋಸಾಲ್	ಮಂಜು, ಮೋಡಗಳು, ಹಿಮು
ಫನ್	ಅನಿಲ	ಪರೋಸಾಲ್	ಹೊಗೆ, ವಾಹನಗಳ ನಿಷ್ಣಾಸ ಅನಿಲ
ಅನಿಲ	ದ್ರವ	ಬುರುಗು(ಫೋಮ್)	ಶೇವಿಂಗ್ ಶ್ರೀಮ್
ದ್ರವ	ದ್ರವ	ಎಮಲ್ನ್	ಹಾಲು, ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಶ್ರೀಮ್
ಫನ್	ದ್ರವ	ಸಾಲ್	ಮಿಲ್ಕ್ ಆಫ್ ಮೆಗ್ನೋಡಿಯಾ, ಕೆಸರು ಮಣ್ಣು
ಅನಿಲ	ಫನ್	ಫೋಮ್	ಬುರುಗು, ರಬ್ಬಾ, ಸ್ಪಂಜು, ಮೃದು ಶಿಲೆ (pumice)
ದ್ರವ	ಫನ್	ಚೆಲ್	ಚೆಲ್ಲಿ, ಗಿಣ್ಣಿ, ಬೆಣ್ಣೆ
ಫನ್	ಫನ್	ಫನ್ಸಾಲ್	ಬಣ್ಣದ ಹರಳು (ರತ್ನದ ಕಲ್ಲು), ಹಾಲ್ಬಣ್ಣದ ಗಾಚು

❖ **ಪರ್ಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :-**

1. ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರೂಪ ಮತ್ತು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ.

ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು	ಅಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಏಕರೂಪ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಸಮ ರೂಪ ಮಿಶ್ರಣ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಣಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ❖ ಉದಾ : • ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು , • ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ. ❖ ಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವು ವಿಭಿನ್ನ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ವಿಭಿನ್ನ ಫಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನೊಂದ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ❖ ಉದಾ: • ಸೋಡಿಯಂ ಕೆಲ್ಲರ್‌ಡ್ರೋ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಚೊರಿನ ಮಿಶ್ರಣ, • ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಸಲ್ಫರ್ ಮಿಶ್ರಣ, • ತೈಲ ಮತ್ತುನೀರಿನ ಮಿಶ್ರಣಗಳು

2. ಕಲಿಲ, ದ್ರಾವಣ ಮತ್ತು ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣ ಪರಸ್ಪರ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ?

ಕಲಿಲ	ದ್ರಾವಣ	ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣ
<p>➤ ಸಮರೂಪವಲ್ಲದ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರ ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಪ್ಪು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆದುರಿಸುವಪ್ಪು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಕಲಿಲ ಅಥವಾ ಕಲಿಲಗಳ ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.</p> <p>➤ ಉದಾ : ಹಾಲು</p>	<p>➤ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳ ಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.</p> <p>ಉದಾ: ಲಿಮೋನೇಡ್, ಸೋಡಾ ನೀರು</p>	<p>➤ ಅಸಮರೂಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಫನ್ ವಸ್ತುಗಳು ದ್ರವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಚದುರಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣ ಎನ್ನುವರು.</p>
ಕಲಿಲದ ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರವು ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡಲಾಗದಪ್ಪು ಸಣ್ಣದಾಗಿವೆ.	ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಣಗಳ ವ್ಯಾಸವು 1nm (10-9m) ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಇವು ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ.	ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣದ ಕಣಗಳನ್ನು ಬರಿಗಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು.

3. ಒಂದು ಪರ್ಯಾಫ್‌ಪ್ರತಿ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು 36g ಸೋಡಿಯಂ ಜ್ಯೋರ್ಡ್‌ ಅನ್ನು 100g ನೀರನಲ್ಲಿ 293K ತಾಪದಲ್ಲಿ ವಿಲೇನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಆ ದ್ರಾವಣದ ಸಾರಥೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಪರಿಹಾರ:

$$\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ (ಉಪ್ಪು)} = 36 \text{ g}$$

$$\text{ದ್ರಾವಕದ ರಾಶಿ (ನೀರು)} = 100 \text{ g}$$

ನಾವು ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ,

$$\begin{aligned}\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ} &= \text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ} + \text{ದ್ರಾವಕದ ರಾಶಿ} \\ &= 36\text{g} + 100\text{ g} \\ &= 160 \text{ g}\end{aligned}$$

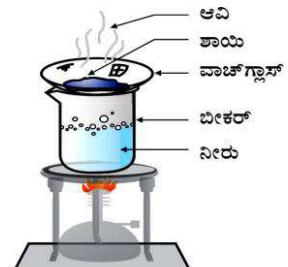
$$\begin{aligned}\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿಯ ಶೇಕಡಾವಾರು} &= \frac{\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ}}{\text{ದ್ರಾವಣದ ರಾಶಿ} \times 100} \\ &= \frac{\text{Mass of solute}}{\text{Mass of solvent}} \times 100\% = \frac{36}{136} \times 100 = 26.47\%\end{aligned}$$

❖ ಮಿಶ್ರಣದ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಬೇರೆರೂಡಿಸುವಿಕೆ :-

➤ ಮಿಶ್ರಣದಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಘಟಕವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಮತ್ತು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ

- 1. ಅವೀಕರಣ ವಿಧಾನ: (Evaporation): ಅವೀಕರಣ ವಿಧಾನದಿಂದ ಆವಿಶೀಲ ಘಟಕ(ದ್ರಾವಕ)ವನ್ನು ಅದರ ಅವಿಯಾಗದ ಘಟಕ (ದ್ರಾವ್ಯ)ದಿಂದ ಬೇರೆರೂಡಿಸಬಹುದು.

❖ ನೀಲಿ/ಕಪ್ಪು ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಣ ಘಟಕಾರ್ಥವನ್ನು ಬೇರೆರೂಡಿಸುವುದು:

ಅವೀಕರಣ ಚಿತ್ರ

ಪ್ರಯೋಗ:- ಬೀಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರ್ಥರಾಫ್ಟ್‌ನಿಂದ ತುಂಬಿಸಿ, ವಾಚೋ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ಬೀಕರನ್ನು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಹೊರಿಸಿರುವಂತೆ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ನಂತರ ಕೆಲವು ಹನಿ ಶಾಯಿಯನ್ನು ವಾಚೋ ಗ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಸುರಿಯ ಬೇಕು.

ಈಗ ಬೀಕರ್‌ನ್ನು ಕಾಯಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ವಾಚೋ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಿಂದ ಆವಿಯಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಾಚೋ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಿದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ಕಾಯಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ವೀಕ್ಷಣೆ: ನೀರಿನಾಂತ ಆವಿಯಾಗಿ ವರ್ಣದ ಘಟಕ ಮಾತ್ರ ವಾಚೋ ಗ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಶಾಯಿ ಎಂಬುವುದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣದ ಮಿಶ್ರಣ ಎಂಬುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

❖ 2. ಸೆಂಟಿಫ್ಲೂಜ್‌ (ಕೇಂದ್ರತಾಂತ್ರಿಕ) ಯಂತ್ರದಿಂದ ಬೇರೆರೂಡಿಸುವಿಕೆ:

- ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ರಚಿಸಿರುವ ಸಾಧನವನ್ನು ಸೆಂಟಿಫ್ಲೂಜ್‌ ಎನ್ನುವರು.
- ಸೆಂಟಿಫ್ಲೂಜ್‌ ವೇಗವಾಗಿ ತಿರುಗುವಾಗ ಸಾಂದ್ರಕಣಗಳು ತಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಗುರ ಕಣಗಳು ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತವೆ.

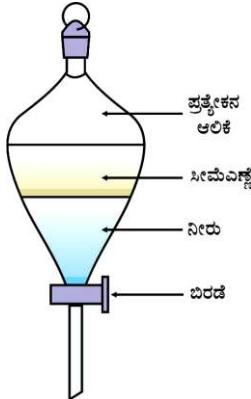
➤ ಸೆಂಟಿಫ್ಲೂಜ್‌ (ಕೇಂದ್ರತಾಂತ್ರಿಕ) ಯಂತ್ರದಿಂದ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆರೂಡಿಸಬಹುದು. ಸೆಂಟಿಫ್ಲೂಜ್‌ (ಕೇಂದ್ರತಾಂತ್ರಿಕ) ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ತತ್ವವೆಂದರೆ, ಸೆಂಟಿಫ್ಲೂಜ್‌ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತಿರುಗಿದಾಗ ಸಾಂದ್ರ ಕಣಗಳು ತಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಗುರ ಕಣಗಳು ಮೇಲೆ ತೇಲುತ್ತವೆ.

❖ ಸಂಟ್ರಿಫ್ಯೂಜ್ (ಕೇಂದ್ರತ್ವಾಗಿ) ಯಂತ್ರದ ಅನ್ವಯಗಳು:-

- ರೋಗ ನೈದಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ಪರಿಶ್ರೇಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆನೆಯಿಂದ ಬೆಣ್ಣೆ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- ಒಳ್ಳೆ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹಿಂಡಿ ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

❖ ಎರಡು ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಂಧ ದ್ರವಗಳ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಾವು ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಬಹುದು?

➤ ಪ್ರತ್ಯೇಕನ ಆಲಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಬಹುದು.

ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಂಧ ದ್ರವಗಳ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸುವಿಕೆ ಚಿತ್ರ

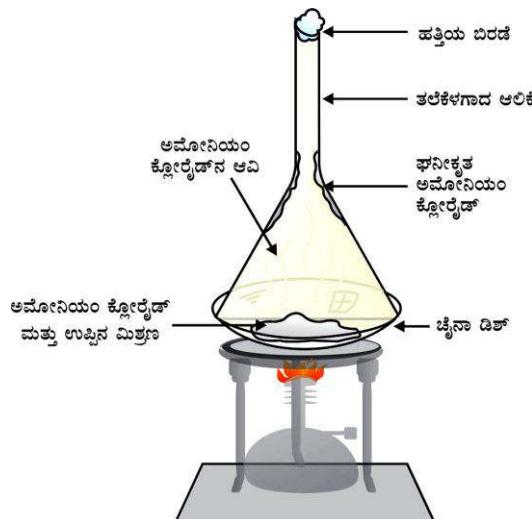
- ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ನೀರನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕನ ಆಲಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಿದು ಮಿಶ್ರಣವು ಅಲುಗಾಡದಂತೆ ಬಿಟ್ಟಾಗ್, ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ನೀರನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದರಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರತ್ಯೇಕನ ಆಲಕೆಯ ಬಿರಡೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೆಳಪದರವಾದ ನೀರನ್ನು ಹೊರ ಸುರಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಎಣ್ಣೆಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕನ ಆಲಕೆಯ ಬಿರಡೆಯ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ, ಬಿರಡೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸುವುದು.

❖ ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಂಧ ದ್ರವಗಳ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸುವಿಕೆ (ಪ್ರತ್ಯೇಕನ ಆಲಕೆ)ಯ ಅನ್ವಯಗಳು:-

- ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ನೀರನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉದುಕುಲುಮೆಯಲ್ಲಿ ತಳಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ದ್ರವಿತ ಕೆಳ್ಳಿಣಿ ಮತ್ತು ಹಸರವಾದ ಶಿಟ್ಟಿವನ್ನು ಕೆಳ್ಳಿಣಿದ ಉದ್ದರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಬಹುದು.

ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ತ್ವರಿತವಿಂದರೆ ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಂಧ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಾಂದೃತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದರಗಳಾಗಿ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸುವುದು.

❖ ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸಬಹುದು?

ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತನದಿಂದ ಬೇಪ್ರಾಡಿಸುವಿಕೆ ಚಿತ್ರ

➤ ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್‌ನ್ನು ಕಾಯಿಸಿದಾಗ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಫೆನಸ್ಟಿತಿಯಿಂದ ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಉತ್ಪತನಗೊಳ್ಳಬಿಲ್ಲ ಬಾಷ್ಪಶೀಲ ಫಟಕವನ್ನು ಬಾಷ್ಪಶೀಲವಲ್ಲದ ಅಶುದ್ಧ ವಸ್ತುವನ್ನು (ಉಪ್ಪು) ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಉತ್ಪತನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

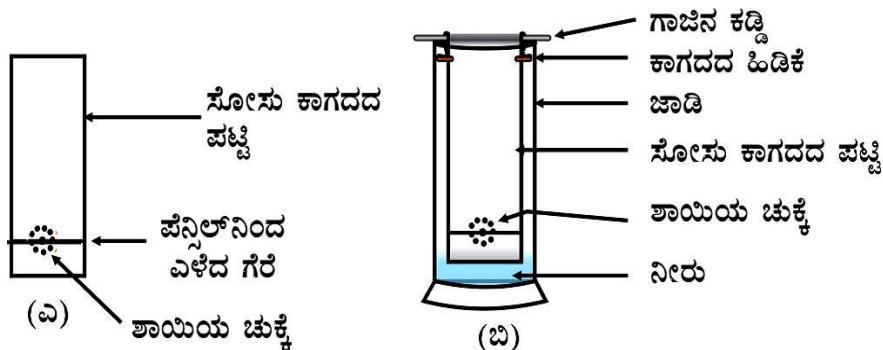
- ಉದಾ: ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್‌ನ್ನು ಕಾಯಿಸಿದಾಗ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಫೆನಸ್ಟಿತಿಯಿಂದ ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪು ತಳದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

➤ ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್, ಕರ್ಮಾರ, ನ್ಯಾಷ್ಟಲೀನ್ ಮತ್ತು ಆಂಡ್ರಸೀನ್ ಇವು ಉತ್ಪತನಗೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವು ಫೆನವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

❖ ವರ್ಣರೇಖನ ವಿಧಾನ(Chromatography)ದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ:

➤ ಒಂದೇ ದ್ವಾರಕದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುವ ದ್ರಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ಣರೇಖನ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

- ಪ್ರಯೋಗ: ಕಮ್ಮಿ ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ:

ವರ್ಣರೇಖನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಮ್ಮಿ ಶಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ ಚಿತ್ರ

- ಸೋಸು ಕಾಗದದ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 3 ಮೇಲೆ ಪೆನ್ನೀಲೊನಿಂದ ಒಂದು ಗೆರೆ ಎಳೆಯ ಬೇಕು.
- ಗೆರೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಯಿಯ ಒಂದು ಹಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಒಣಗಲು ಬಿಡಬೇಕು.
- ಜಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಸೋಸು ಕಾಗದವನ್ನು ಗಾಡಿನ ಲೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಇಳಿಬಿಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕಾಗದದ ಮೇಲಿರುವ ಶಾಯಿಯ ಚುಕ್ಕೆ ನೀರಿಗೆ ಸೋಕದಂತಿರಬೇಕು.
- ಸೋಸು ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನೀರು ಮೇಲೇರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಶಾಯಿಯ ವರ್ಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಣಗಳು ಮೇಲೇರುತ್ತವೆ.
- ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುವ ಬಣ್ಣದ ಫಟಕವು ವೇಗವಾಗಿ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುವ ಬಣ್ಣದ ಫಟಕವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಳಗಡೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಣ್ಣಗಳು ಬೇರೆಡುತ್ತವೆ.

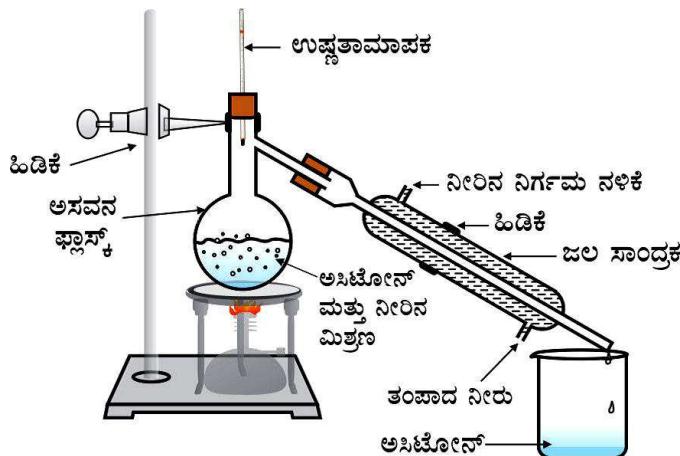
❖ ವರ್ಣರೇಖನ ವಿಧಾನ(Chromatography)ದ ಅನ್ವಯಗಳು:

- 1. ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿನ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- 2. ನ್ಯೆಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ವರ್ಣಕಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ..
- 3. ರಕ್ತದಲ್ಲಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಜೈವಧಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

- ❖ ആസവന വിധാന (distillation) ദിംഡ ബേഫ്സിസുവിക്കേ:

- ಕುದಿಯುವ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವ ಮತ್ತು ಕುದಿಸಿದರೂ ವಿಷಟನೆಗೊಳಪಡದದ ಎರಡು ಬೆರಕೆಯಾಗುವ ದ್ರವಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಫಾರ್ಟಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಆಸವನ ವಿಧಾನ(distillation) ಬಳಸುತ್ತಾರೆ,

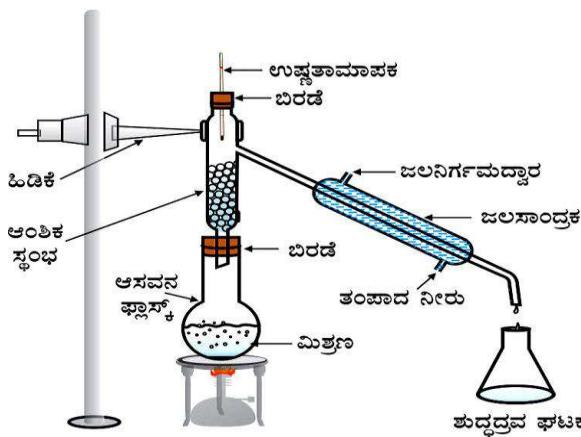
- ప్రయోగ: అసిటోనో మత్తు నీరిన మిళ్లివన్ను బేప్పడినువికి:

ವರಡು ಬೆರಕೆಯಾಗುವ ದ್ವಾರಾ ಆಸವನದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ ಚಿತ್ರ

- ಅಸಿಟೋನ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಆಸವನ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬೋಡಿಸಬೇಕು.
  - ಉಷ್ಣತಾಮಾಪಕವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತು ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಕಾಯಿಸಬೇಕು.
  - ತಾಪ 100°C ತಲುಪುವ ಮೊದಲೇ ಅಸಿಟೋನ್ ಆವಿಯಾಗಿ, ಸಾಂದ್ರಕದಲ್ಲಿ ಸಾಂದ್ರಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಂದ್ರಕದ ನಿಗದಮನ ನಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ.
  - ನೀರು ಅವಸನ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಸಿಟೋನ್ ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬೇರೆಭೇದಿಸಬಹುದು.

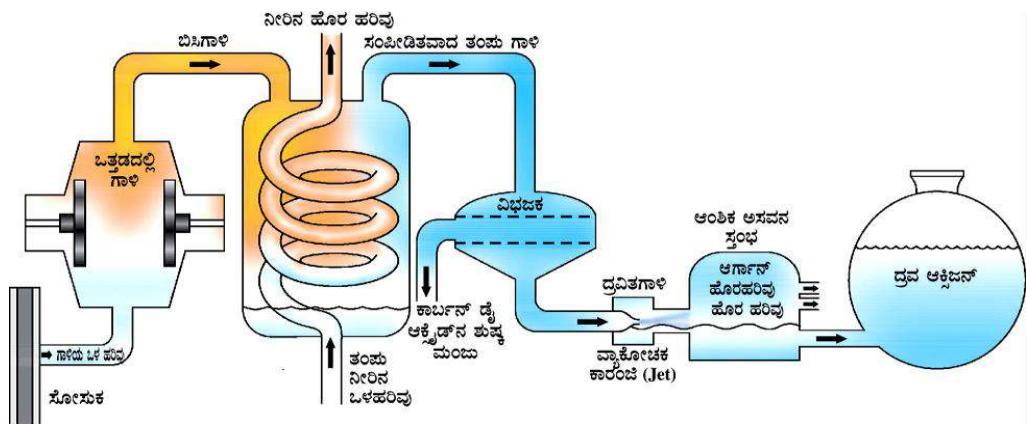
❖ അംശിക അസ്വന വിധാന (Fractional distillation) :

ଆଂଶିକ ଆସନ୍ତ ବିଧାନ(Fractional distillation)ଚିତ୍ର

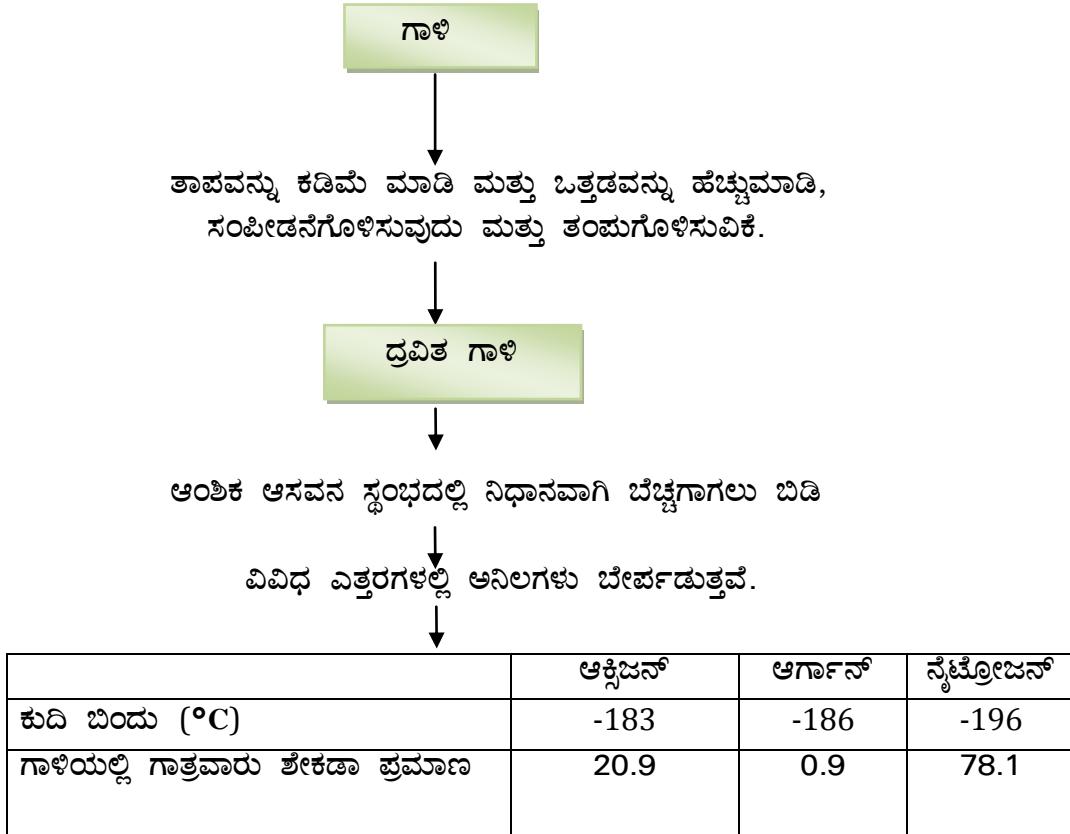
- ಕುದಿಬಿಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ 25K ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರಕೆಯಾಗುವ ದ್ರವಗಳ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಅಂತಿಕ ಆಸವನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
  - ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವುದು, ಪೆಟೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವಿಧ ಫಂಕಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವುದು ಇತ್ತಾದಿ.

- ❖ గాళియల్రివ వివిధ అనిలగళన్లు నావు హేగే పడేయబహుదు?
  - గాళి ఒందు సమరూప (homogeneous) మిత్రావాగిదే మత్తు గాళియన్లు ఆంతిక ఆసవన విధానదింద వివిధ ఘటకగళాగి బేచ్ డిసబుహుదు.

ಗಾಳಿಯ ಘಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೇರೆದಿಸುವಿಕೆ ಚಿತ್ರ

- ಗಾಳಿಯ ಆಂಶಿಕ ಆಸವನ ವಿಧಾನದ ನಕಾಶೆ ನಿರೂಪಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಈ ಹಂತಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

-: నిరూపణీయ గాళియింద అనిలగళన్న పడేయువ ప్రశ్నయీయన్న తోరిసుత్తిరువుదు :-

- ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕ್ಷಿಜನ್ ಪಡೆಯಲು ನಾವು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಬೇರ್ವಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸಂಪೀಡನೆಗೊಳಿಸಬೇಕು.
  - ದ್ರವಿತ ಗಾಳಿ, ಪಡೆಯಲು ತಾಪವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತಂಪುಗೊಳಿಸಿ ಅಂಶಿಕ ಆಸವನ ಸ್ಥಂಭದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದ್ರವಿತ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬೆಳ್ಗಾಗಲು ಬಿಟ್ಟಾಗೆ, ಕುದಿಬಿಂದುವಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಅನಿಲಗಳು ವಿವಿಧ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೇರ್ವಡುತ್ತವೆ.

❖ ಪರ್ಯಾಪ್ತೀಗಳು :-

1. ಕುದಿಬಿಂದುವಿನ ಏರಿಕೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ.
- ಸ್ಟೇಟ್‌ಲೋಜನ್, ಆಗಾರ್ನ್, ಆಫ್ಸಿಜನ್
2. ಗಳಿಯನ್ನು ತಂಪುಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಯಾವ ಅನಿಲ ಮೊದಲು ಧ್ವನಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ?
- ಸ್ಟೇಟ್‌ಲೋಜನ್

❖ ಸ್ವಷಟ್ಟಿಕೆರಣ:-

- ಶುದ್ಧ ಘನವಸ್ತುವನ್ನು ಸ್ವಷಟ್ಟಿಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ವಷಟ್ಟಿಕೆರಣ ಎನ್ನುವರು.

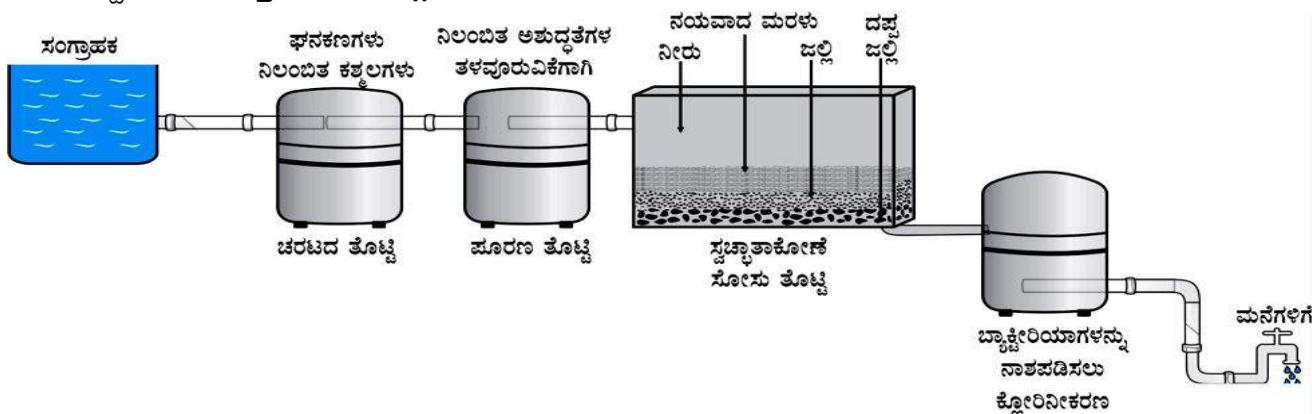
❖ ಸ್ವಷಟ್ಟಿಕೆರಣದ ಅನ್ವಯಗಳು:-

1. ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಿಂದ ನಾವು ಪಡೆದ ಉಪಭೋಗ್ಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವುದು.
2. ಅಶುದ್ಧ ಮಾದರಿಯಿಂದ ಸ್ವಷಟ್ಟಿಕದ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವುದು.

❖ ಸ್ವಷಟ್ಟಿಕೆರಣ ತಂತ್ರವು ಸರಳ ಆವೀಕರಣ ತಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ. ಕಾರಣ ಕೊಡಿ.

- ಒಣಿಸಲು ಕಾಯಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಘನಗಳು ವಿಫುಟನೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಕರಕಲಾಗಬಹುದು.
- ಸೋಸುವಿಕೆಯ ನಂತರವೂ ಕೆಲವು ಅಶುದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳು ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆವೀಕರಣಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಅವು ಘನವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

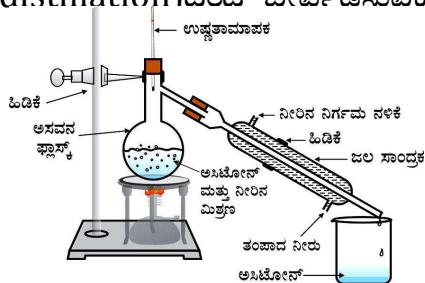
ಚಟುವಟಿಕೆ : ಜಲಾಗಾರಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಹಾಡಿ ಮತ್ತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಟ್ಟೆ ಮಾಡಿ.

❖ ಪರ್ಯಾಪ್ತೀಗಳು :-

- 1. ಒಂದರಲ್ಲಿಂದು ಬೆರಕೆಯಾಗಬಲ್ಲ ಸೀಮೆ ಎಷ್ಟೆ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್ (25°C ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುದಿಬಿಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಾಸ್ವಿದೆ) ವಿಶ್ಲಾಷನನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಬೇರೆಡಿಸುವಿರಿ?

➤ ಆಸವನ ವಿಧಾನ (distillation)ದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು.

ಆಸವನ ವಿಧಾನ (distillation)ದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ

- ಕುದಿಯುವ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವ ಮತ್ತು ಕುದಿಸಿದರೂ ವಿಫೆಟನೆಗೊಳಿಪಡಿಸಿದ ಏರಡು ಬೆರಕೆಯಾಗುವ ದ್ರವಗಳ ಮಿಶ್ರಣದ ಫೆಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಆಸವನ ವಿಧಾನ(distillation) ಬಳಸುತ್ತಾರೆ,
- ಒಂದರಲ್ಲಿಂದ ಬೆರಕೆಯಾಗಬಲ್ಲ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಪೆಟೋಲ್ (25°C ಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುದಿಬಿಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ) ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ:
  - ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಪೆಟೋಲ್ (25°C ಗಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕುದಿಬಿಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ) ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಆಸವನ ಘ್ರಾಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವಂತೆ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಜೋಡಿಸಬೇಕು.
  - ಉಷ್ಣತಾಮಾಪಕವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿ ಕಾಲಿಸಬೇಕು.
  - ಮೊದಲು ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಆವಿಯಾಗಿ, ಸಾಂದ್ರಕದಲ್ಲಿ ಸಾಂದ್ರಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ಸಾಂದ್ರಕದ ನಿರ್ಗಮನ ನಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ.
  - ಪೆಟೋಲ್ ಅವಸನ ಘ್ರಾಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಪೆಟೋಲ್ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು.
- 2. ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.
  1. ಮೊಸರಿನಿಂದ ಬೆಣ್ಣೆ
    - ಮೊಸರಿನಿಂದ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸೆಂಟಿಫ್ರೋಜ್ (ಕೇಂದ್ರತಾಗಿ)ಯಂತ್ರದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು.
  2. ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಿಂದ ಉಪ್ಪು
    - ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಿಂದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಟ್ಟಿಕೆರಣ ವಿಧಾನದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು.
    - 3. ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ಕರ್ಮಾರ.
      - ಉಪ್ಪಿನಿಂದ ಕರ್ಮಾರವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ವಿಧಾನದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು.
  3. ಸ್ವಟ್ಟಿಕೆರಣ ತಂತ್ರದಿಂದ ಯಾವ ವಿಧದ ಮಿಶ್ರಣಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಬಹುದು?
    - ಶುದ್ಧ ಘನವಸ್ತುವನ್ನು ಸ್ವಟ್ಟಿಕೆರಣ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಣದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಉದಾ : 1. ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಿಂದ ನಾವು ಪಡೆದ ಉಪ್ಪನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವುದು.

2. ಅಶುದ್ಧ ಮಾದರಿಯಿಂದ ಸ್ವಟ್ಟಿಕೆರಣ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸುವುದು.

❖ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು :-

- ದ್ರವ್ಯದ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಬಹುದಾದ ಗುಣಗಳಾದ ಬಣ್ಣ, ಗಡಸುತ್ತನ, ಕರಿಣತೆ, ದ್ರವತೆ, ಸಾಂದ್ರತೆ, ದ್ರವನ ಬಿಂದು, ಕುದಿಬಿಂದು ಮುಂತಾದವು ಭೌತಿಕ ಗುಣಗಳಾಗಿವೆ.
- ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅಂತರ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಒಂದು ಭೌತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸ್ಥಾಬಾದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ನೀರಾವಿ ನೋಡಲು ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭೌತಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆಯಾದರೂ, ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.
- ನೀರು ಮತ್ತು ಖಾದ್ಯ ತೈಲಗಳೆರಡೂ ದ್ರವಗಳಾದರೂ ಅವುಗಳ ಭೌತಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ದಹ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಎಣ್ಣೆಯು ಗಳಿಯಲ್ಲಿ ದಹನಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡೆ. ಆದರೆ ನೀರು ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಎಣ್ಣೆಯ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗುಣವು ನೀರಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿಸಿದೆ. ದಹನವು ಒಂದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ಇನ್ವೈಂಡು ವಸ್ತುವಿನೆಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯು ದ್ರವ್ಯದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಶ್ರೀಯೆಯು ಸಹ ಒಂದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.

❖ ಭೋತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

ಭೋತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ	ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ
❖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.	❖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ.
❖ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು	❖ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಅಂತರ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಲ್
❖ ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.	❖ ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
❖ ಉದಾ: ನೀರು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ, ಇವೆರಡರ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.	❖ ಉದಾ: ಕಾಗದವನ್ನು ದಹಿಸಿದಾಗ ಬೂದಿ, ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಸ್ಟ್ರೇನ್ ನಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆ ಚೇರೆ ಚೇರೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

❖ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು :-

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಭೋತ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ.

- ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು. - ಭೋತ ಬದಲಾವಣೆ
- ಹಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕರಗಿಸುವುದು. - ಭೋತ ಬದಲಾವಣೆ
- ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಅಲವಾರು - ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ
- ನೀರನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಅವಿಯಾಗಿಸುವುದು - ಭೋತ ಬದಲಾವಣೆ
- ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರವಾಹ ಹಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಅನಿಲಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೊಳಿಸುವುದು. - ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ
- ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉಪಾಂಶ (ಅಡಿಗೆ ಉಪ್ಪು) ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವುದು. ಭೋತ ಬದಲಾವಣೆ
- ಕಚ್ಚಾ ಹಣ್ಣಿಗಳಿಂದ ರಸಾಯನ ಮಾಡುವುದು ಭೋತ ಬದಲಾವಣೆ
- ಕಾಗದ ಮತ್ತು ಮರವನ್ನು ದಹಿಸುವುದು. - ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆ

2. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲು ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಮಿಶ್ರಣಗಳೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸಿ.

- ಶುದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳು : ನೀರು, ಉಪ್ಪು, ಸಕ್ಕರೆ
- ಅಶುದ್ಧ ವಸ್ತುಗಳು : ಉಪ್ಪು ನೀರು, ಮಣ್ಣ, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಗಳಿ, ತಂಪು ಪಾನೀಯ, ರಬ್ಬರ್, ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಬಟ್ಟೆ, ಅಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿ

❖ ಧಾರುಗಳು :-

- 1661ರಲ್ಲಿ ಧಾರು(element) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ರಾಬರ್ಟ್ ಬಾರ್ಲ್ ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದರು.
- ಧಾರುವಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೊದಲಿಗರೇ ಫ್ರೆಂಚ್ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಅಂಟೋನಿ ಲಾರೆಂಟ್ ಲೆಪ್ಲೋಸಿಯರ್ (1743-94).
- ಧಾರುವು ದ್ರವ್ಯದ ಮೂಲ ರೂಪವಾಗಿದ್ದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಶ್ರೀಯಗಳಿಂದ ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದರು.
- ❖ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧಾರುಗಳನ್ನು ಲೋಹಗಳು, ಅಲೋಹಗಳು ಮತ್ತು ಲೋಹಾಭಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು.

❖ ಲೋಹಗಳು ಗುಣಗಳು :-

- ಲೋಹಗಳು ಹೊಳಪನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ಲೋಹಗಳು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೂದು ಅಥವಾ ಬಿಂಗಾರದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಪನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ಲೋಹಗಳು ಶಾಶಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹಕಗಳು
- ಲೋಹಗಳು ತನ್ನ (ತಂತಿಯಾಗಿ ಎಳೆಯಬಹುದು)
- ಲೋಹಗಳು ಕುಟ್ಟೆ (ಬಡಿದು ತೆಳುವಾದ ಹಾಳೆಗಳಾಗಿಸಬಹುದು)
- ಲೋಹಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಲೋಹಿಂಯ ಶಭಿವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ (ಬಡಿದಾಗ ಅನುರಂಜಿತ ನಾದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ)
ಉದಾಹರಣೆ :ಚಿನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ತಾಮ್ರ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸೋಡಿಯಂ, ಪೊಟ್ಯಾಸಿಯಂ ಮುಂತಾದವು ಲೋಹಗಳು

❖ ಅಲೋಹಗಳು ಗುಣಗಳು :-

- ಅವು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ.
- ಅವು ಶಾಶಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ನಾನ ದುರ್ಬಲ ವಾಹಕಗಳು.
- ತನ್ನ ಮತ್ತು ಕುಟ್ಟೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.
- ಅವು ಹೊಳಪು, ವಿಶಿಷ್ಟ ಲೋಹಿಂಯ ಶಭಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ : ಹೈಡ್ರೋಜನ್, ಆಸ್ಟ್ರಿಜನ್, ಅಯೋಡಿನ್, ಕಾರ್ಬನ್ (ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಹೋಕ್) ಬೋಮಿನ್, ಹೋರಿನ್

❖ ಕೆಲವು ಧಾರುಗಳು ಲೋಹ ಮತ್ತು ಅಲೋಹಗಳ ನಡುವಳಿಗೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಲೋಹಾಭಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ : ಚೋರಾನ್, ಸಿಲಿಕಾನ್, ಜರ್ಮನಿಯಂ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ :

- ಪ್ರಸ್ತುತ 118 ಧಾರುಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆ.
- 92 ಧಾರುಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯಿತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಧಾರುಗಳು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ.
- ಬಹುತೇಕ ಧಾರುಗಳು ಫನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯ ಇವೆ.
- ಹೊರಡಿಯ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಹನೆಲ್ಯಾಂದು ಧಾರುಗಳು ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ.
- ಹೊರಡಿಯ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಧಾರುಗಳು ದ್ರವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಪಾದರಸ ಮತ್ತು ಬೋಮಿನ್.

❖ ಸಂಯುಕ್ತಗಳು :-

➤ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧಾರುಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಗ ಹೊಂದಿ ಉಂಟಾಗುವ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

❖ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು :-

ಮಿಶ್ರಣಗಳು	ಸಂಯುಕ್ತಗಳು
❖ ಧಾರುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಚೆರೆಸಿದರೆ ಮಿಶ್ರಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಸಂಯುಕ್ತ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.	❖ ಧಾರುಗಳು ವರ್ತಿಸಿ ಹೊಸ ಸಂಯುಕ್ತಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.
❖ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.	❖ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ವಸ್ತುವಿನ ಸಂಯೋಜನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
❖ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಫಟಕ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ.	❖ ಹೊಸ ವಸ್ತುವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
❖ ಭೂತಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಫಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ತಕ್ಕುವಟ್ಟಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೇರೆದಿಸಬಹುದು.	❖ ಕೇವಲ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ರಾಸಾಯನಿಕ ಫಟಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೇರೆದಿಸಬಹುದು

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು :-

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಡಿಸಲು ಯಾವ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ನೀವು ಅನ್ವಯಿಸುವಿರಿ?

(a) ನೀರಿನ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿರುವ ಸೋಡಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್

➤ ಅವೀಕರಣ

(b) ಸೋಡಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮತ್ತು ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್‌ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಶ್ಲಷಣಿಂದ ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್.

➤ ಉತ್ಪನ್ನ

(c) ಕಾರಿನ ಜಂಜಿನೆ ತೈಲದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಹದ ಸಣ್ಣ ಚೊರುಗಳು

➤ ಸೋಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸೆಂಟ್ರಿಫ್ಯೂಜ್ (ಕೇಂದ್ರತಾಳಿ)ಯಂತ್ರ

(d) ಹೊದಳಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾರ (extract)ದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ವರ್ಣಕಗಳು (pigments)

➤ ವರ್ಣರೇಖನ ವಿಧಾನ(Chromatography)

(e) ಹೊಸರಿನಿಂದ ಬೆಳ್ಳೆ

➤ ಸೆಂಟ್ರಿಫ್ಯೂಜ್ (ಕೇಂದ್ರತಾಳಿ)ಯಂತ್ರ

(f) ನೀರಿನಿಂದ ಎಣ್ಣೆ

➤ ಪ್ರತ್ಯೇಕನ ಆಲಕೆಯಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವುದು.

(g) ಟೀ ಪಾನೀಯದಿಂದ ಟೀ ಎಲೆಗಳು

➤ ಸೋಸುವಿಕೆ

(h) ಮರಳು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಣಾದ ಸೂಚಿಗಳು

➤ ಅಯಸ್ಕಾಂತದಿಂದ ಬೇರೆಡಿಸುವಿಕೆ

(i) ಹೊಟ್ಟಿನಿಂದ ಗೋಡಿ ಧಾನ್ಯಗಳು

➤ ಶೂರುವಿಕೆ

(j) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಿಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಕಣಗಳು

➤ ಸೆಂಟ್ರಿಫ್ಯೂಜ್ (ಕೇಂದ್ರತಾಳಿ)ಯಂತ್ರ

2. ಟೀ ಮಾಡಲು ನೀವು ಅನುಸರಿಸುವ ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ದ್ರಾವಣ, ದ್ರಾವಕ, ದ್ರಾವಣ, ವಿಲೀನ, ಕರಗುವ, ಕರಗದ,

ಶೋಧಿತ (filtrate), ಮತ್ತು ಶೇಷ (residue) ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ.

➤ 1.ಒಂದು ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಕ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾಸುವುದು.

2.ಕಾಸುವಾಗ ದ್ರವ್ಯಗಳಾದ ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಟೀ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು

3.ಸಕ್ಕರೆ, ಟೀ ಮತ್ತಿ ಸಾರ ದ್ರಾವಕದಲ್ಲಿ ಕರಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು

4.ಹಾಲು ವೀಲಿನಗೊಳಿಸುವುದು

5.ಕರಗದ ಟೀ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಸೋಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಶೇಷದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರ ತೆಗೆಯುವುದು

6.ಟೀ ದ್ರಾವಣ ಕುಡಿಯಲು ಸಿದ್ದವಾಗುವುದು.

3. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ವಿವಿಧ ತಾಪಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳ ಕರಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಕೆಳಗೆ ಹೊಟ್ಟಿರುವ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಳು (ಪರ್ಯಾಫಿಪ್ರೆ ದ್ರಾವಣವಾಗಿಲು 100ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಗ್ರಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೊಟ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಘೆಲಿತಾಂಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ)

ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು	ತಾಪಮಾನ ಕೆಲ್ವಾಗಳಲ್ಲಿ (K)				
	283	293	313	333	353
ವಿಲೀನತೆ					
ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್	21	32	62	106	167
ಸೋಡಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್	36	36	36	37	37
ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್	35	35	40	46	54
ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್	24	37	41	55	66

(a) 313K ನಲ್ಲಿ 50g ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪರ್ಯಾಫ್ಟ್ ದ್ರಾವಣ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಎಷ್ಟು ರಾಶಿಯ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಆಗತ್ತೆವಿದೆ?

- ಪ್ರಚ್ಛಾ 313K ನಲ್ಲಿ 100g ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪರ್ಯಾಫ್ಟ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿ 62g.
- 313K ನಲ್ಲಿ 50g ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ಪರ್ಯಾಫ್ಟ್ ದ್ರಾವಣ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿ ($K = \frac{62}{100} \times 50g = 31g$)

(b) ಪ್ರಚ್ಛಾ 353K ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಪರ್ಯಾಫ್ಟ್ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಕೊರಡಿ ತಾಪಮಾನಕ್ಕೆ ತಂಪಾಗಲು ಬಿಟ್ಟಳು. ದ್ರಾವಣ ತಂಪಾದಂತೆ ಅವಳು ಏನನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು? ವಿವರಿಸಿ.

- ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಹರಳು (Crystals) ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಳು.
- ತಾಪ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ನ ವಿಲೀನತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

(c) 293K ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪ್ಪಿನ (ಲವಣದ) ವಿಲೀನತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ. ಈ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲವಣವು ಗರಿಷ್ಟ ವಿಲೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ?

ಲವಣ	293K ನಲ್ಲಿ 100 g ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನತೆ ಪ್ರಮಾಣ
ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್	32
ಸೋಡಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್	36
ಮೊಟ್ಟಾಷ್ಟಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್	35
ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್	37

- ಅಮೋನಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಲವಣವು ಗರಿಷ್ಟ ವಿಲೀನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

(d) ಲವಣದ ವಿಲೀನತೆಯ ಮೇಲೆ ತಾಪಮಾನದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಏನು?

- ತಾಪ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಲವಣದ ವಿಲೀನತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ತಾಪ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಲವಣದ ವಿಲೀನತೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

4. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

(a) ಪ್ರಯಾಫ್ಟ್ ದ್ರಾವಣ

- ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿ, ತಾನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಷ್ಟು ದ್ರಾವ್ಯವನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಸಂತೃಪ್ತ (ಪರ್ಯಾಫ್ಟ್) ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

ಅಥವಾ

- ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ದ್ರಾವ್ಯವನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ದ್ರಾವಣಕ್ಕೆ ಸಂತೃಪ್ತ (ಪರ್ಯಾಫ್ಟ್) ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

(b) ಶುದ್ಧ ವಸ್ತು :

- ಯಾವುದಾದರು ವಸ್ತುವನ್ನು ಶುದ್ಧವೆಂದರೆ, ಆ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಫೆಟಕಾಂಶಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸ್ಥಿಂತಿವವನ್ನು (ಗುಣವನ್ನು) ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದಧ್ರೆ.
  - ಶುದ್ಧ ವಸ್ತುವು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಉದಾ : ಉಪ್ಪು, ಸಕ್ಕರೆ. ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ

(c) ಕಲಿಲ :

- ಸಮರೂಪವಲ್ಲದ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಣಗಳ ಗಾತ್ರ ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚದುರಿಸುವವ್ಯವ್ಹಾ ದೋಡ್ಡದಾದ ಕಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಕಲಿಲ ಅಥವಾ ಕಲಿಲಗಳ ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.
- ಉದಾ : ಹಾಲು

(d) ನಿಲಂಬನ (suspension) :

- ಅಸಮರೂಪ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈನ ವಸ್ತುಗಳು ದ್ರವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಚದುರಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣ ಎನ್ನುವರು.
- ಒಂದು ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣವು ಅಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ದ್ರಾವ್ಯದ ಕಣಗಳು ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇಡೀ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಲಂಬಿತ ಸ್ಥಿರತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ನಿಲಂಬಿತ ಮಿಶ್ರಣದ ಕಣಗಳು ಬರಿಗಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಉದಾ : ಸೀಮೆಸುಣ್ಣುದ ಚೊರುಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮಿಶ್ರಣ

5. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಸಮರೂಪ ಅಥವಾ ಸಮರೂಪವಲ್ಲದ ಮಿಶ್ರಣ ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ.

ಸೋಡಾನೀರು, ಮರ, ಗಾಳಿ, ಮಣ್ಣ, ವಿನಿಗರ್, ಸೋಸಿದ ಟೀ

❖ ಸಮರೂಪ ಮಿಶ್ರಣ : ಸೋಡಾನೀರು, ಗಾಳಿ, ವಿನಿಗರ್

❖ ಸಮರೂಪವಲ್ಲದ ಮಿಶ್ರಣ : ಮರ, ಮಣ್ಣ, ಸೋಸಿದ ಟೀ

6. ನಿಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಣ್ಣರಹಿತ ದ್ರವ ಶುದ್ಧ ನೀರು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಗೆ ದೃಢಪಡಿಸುವಿರಿ?

- ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕುದಿಬಿಂದು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಕುದಿಬಿಂದು 100°C ಅಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬಣ್ಣರಹಿತ ದ್ರವ ಶುದ್ಧ ನೀರು 100°C ತಾಪಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪದಲ್ಲಿ ಕುದಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ, ಶುದ್ಧವಲ್ಲ.
- ಶುದ್ಧ ನೀರಿನ ಕುದಿಬಿಂದು 100°C ತಾಪದಲ್ಲಿ ಕುದಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ದ್ರವದ ಕುದಿಬಿಂದು ಗಮನಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಣ್ಣರಹಿತ ದ್ರವ ಶುದ್ಧ ನೀರು ಅಥವಾ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಬಹುದು.

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳು "ಶುದ್ಧ ವಸ್ತು" ಹಗೆಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆ ?

(a) ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ	(b) ಹಾಲು	(c) ಕಬ್ಬಿಣ	(d) ಹೈಡ್ರೋಕ್ಲೋರಿಕ್ ಆಮ್ಲ
(e) ಕ್ಯಾಲ್ನಿಯಂ ಆಸ್ಕ್ರೋಡ್	(f) ಪಾದರಸ	(g) ಇಟ್ಟಿಗೆ	(h) ಮರ
(i) ಗಾಳಿ			

❖ "ಶುದ್ಧ ವಸ್ತು" : (a) ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ (c) ಕಬ್ಬಿಣ (d) ಹೈಡ್ರೋಕ್ಲೋರಿಕ್ ಆಮ್ಲ (e) ಕ್ಯಾಲ್ನಿಯಂ ಆಸ್ಕ್ರೋಡ್ (f) ಪಾದರಸ

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಿಶ್ರಣಗಳ ನಡುವೆ ದ್ರಾವಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

(a) ಮಣ್ಣ	(b) ಸಮುದ್ರ ನೀರು	(c) ಗಾಳಿ	(d) ಕಲ್ಲಾದ್ದಲು	(e) ಸೋಡಾನೀರು.
❖ <u>ದ್ರಾವಣಗಳು</u> :	(b) ಸಮುದ್ರ ನೀರು	(c) ಗಾಳಿ	(e) ಸೋಡಾನೀರು.	

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುವು "ಟಿಂಡಾಲ್" ಪರಿಣಾಮನ್ಯಾಸ" ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ?

- (a) ಉಪ್ಪಿನ ದ್ರಾವಣ (b) ಹಾಲು (c) ತಾಮ್ರದ ಸಲ್ಫೇಚ್ ದ್ರಾವಣ (d) ಹಿಷ್ಟ್‌ದ ದ್ರಾವಣ

❖ "ಟಿಂಡಾಲ್" ಪರಿಣಾಮನ್ಯಾಸವ ದ್ರಾವಣಗಳು : (b) ಹಾಲು (d) ಹಿಷ್ಟ್‌ದ ದ್ರಾವಣ

10. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಧಾರುಗಳು, ಸಂಯುಕ್ತಗಳು ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಣಗಳಿಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ.

(a) ಸೋಡಿಯಂ	(b) ಮಣ್ಣ	(c) ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣ	(d) ಬೆಳ್ಳಿ	(e) ಕ್ಯಾಲ್ನಿಯಂ ಕಾರ್బೋನೇಟ್
(f) ಸೀನ (tin)	(g) ಸಿಲಿಕಾನ್	(h) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು	(i) ಗಾಳಿ	(j) ಸಾಬೂನು
(k) ಮೀಥೇನ್	(l) ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಅಸ್ಟ್ರೆಡ್		(m) ರಕ್ತ	

ಧಾರುಗಳು		ಸಂಯುಕ್ತಗಳು		ಮಿಶ್ರಣಗಳು	
1	(a) ಸೋಡಿಯಂ	1	(e) ಕ್ಯಾಲ್ನಿಯಂ ಕಾರ್ಬೋನೇಟ್	1	(b) ಮಣ್ಣ
2	(d) ಬೆಳ್ಳಿ	2	(k) ಮೀಥೇನ್	2	(c) ಸಕ್ಕರೆ ದ್ರಾವಣ
3	(f) ಸೀನ (tin)	3	(l) ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಅಸ್ಟ್ರೆಡ್	3	(h) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು
4	(g) ಸಿಲಿಕಾನ್			4	(i) ಗಾಳಿ
				5	(j) ಸಾಬೂನು
				6	(m) ರಕ್ತ

11. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು?

(a) ಸಸ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ	(b) ಕಬ್ಬಿಣ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ	(c) ಮಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಮಡಿಯ ಬೆರೆಸುವಿಕೆ
(d) ಆಹಾರವನ್ನು ಬೇಯಿಸುವುದು	(e) ಆಹಾರ ಜೀಎಸ್‌ಸುವಿಕೆ	(f) ನೀರಿನ ಘನೀಕರಣ
(g) ಮೇಣದ ದಹನಶೀಲಿಯಿ.		

❖ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು : (a) ಸಸ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ (b) ಕಬ್ಬಿಣ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುವಿಕೆ (d) ಆಹಾರವನ್ನು ಬೇಯಿಸುವುದು (e) ಆಹಾರ ಜೀಎಸ್‌ಸುವಿಕೆ (g) ಮೇಣದ ದಹನಶೀಲಿಯಿ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ದರ್ಶನ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ರೋ, ತುಮಕೂರು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾಸ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ತುಮಕೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸಂಪಿಗೆ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ತಾ॥ ತುರುವೇಕೆರೆ, ಜಿಲ್ಲೆ॥ ತುಮಕೂರು

ಅಧ್ಯಾಯ : 5 ಜೀವದ ಮೂಲ ಘಟಕ

ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದವರು : ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಥಿ, ಬಿ. ಶಿಕ್ಷಕ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಮುಗ್ಗೊರು, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾ॥, ತುಮಕೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ. ಫೋ : 9611539269

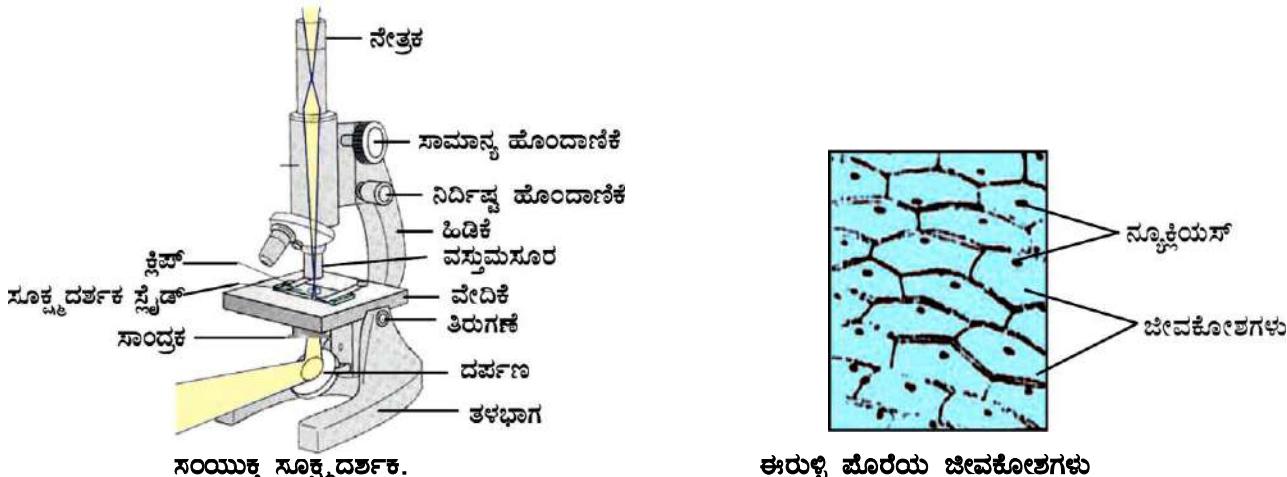
: ಚಂದ್ರಶೇಹರ್.ಕ.ಸಿ. ಶಿಕ್ಷಕ. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸಂಪಿಗೆ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾ॥, ತುಮಕೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆ. ಫೋ : 8861111250

❖ ಜೀವಕೋಶದ ಅವಿಷ್ಯಾರ :-

- ರಾಬಟೋ ಮುಕ್ಕಿರವರು ಕಾರ್ಕೆನ ತೆಳುವಾದ ಪದರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜೀನುಗೂಡನ್ನು ಹೋಲುವ ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಗಳಿಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಈ ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಗಳಿಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೇಲ್ (ಜೀವಕೋಶ) ಗಳಿಂದು ಕರೆದರು.
- ‘ಸೇಲ್’ ಎಂಬುದು ಲ್ಯಾಪ್ಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಪದವಾಗಿದ್ದು ‘ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

❖ ಜೀವಕೋಶ ಎಂದರೆನು?

- ಜೀವಿಯ ರಚನೆಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲ ಘಟಕವನ್ನು ಜೀವಕೋಶ ಎನ್ನುವರು.

ತುರುವೇ ಮೊರೆಯ ಜೀವಕೋಶಗಳು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ :-

- ❖ 1665 ರಲ್ಲಿ ರಾಬಟೋ ಮುಕ್ಕಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಟರಿಸಿದರು.
- ❖ 1831 ರಲ್ಲಿ ರಾಬಟೋ ಬ್ರೋನ್ (Robert Brown) ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿನ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ನ್ನು ಆವಿಷ್ಟರಿಸಿದರು.
- ❖ ಪರ್ಕಿಂಜೆ (Purkinje) 1839 ರಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಕಂಡುಬರುವ ದ್ರವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲು ಮೊಂಟೋಪ್ಲಾಸ್ಮ್‌ನ್ನು (Protoplasm) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದರು.
- ❖ ಎಲ್ಲಾ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶವು ಜೀವದ ಮೂಲ ಘಟಕ ಎಂಬ ಕೋಶ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಶ್ಲೇಡನ್ (Schleiden) (1838) ಮತ್ತು ಶ್ವಾನ್ (Schwann) (1839) ಎಂಬ ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು.
- ❖ 1855 ರಲ್ಲಿ ವಿರ್ಚೋವ್ (Virchow) ಎಂಬ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಹೊಸ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೋಶ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಮತ್ತೆಟ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದರು.
- ❖ 1940 ರಲ್ಲಿ ಆವಿಷ್ಯಾರಗೊಂಡ ಇಲೆಕ್ಟ್ರೋನ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮದರ್ಶಕದಿಂದಾಗಿ ಜೀವಕೋಶ ಮತ್ತು ಅದರೊಳಗಿನ ವಿವಿಧ ಕಣದಂಗಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

❖ ಪಕ್ಕೋಶ ಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಹುಕೊಳೆ ಜೀವಿಗಳು :-

- ಒಂದು ಕೋಶವು ಒಂದು ಮೂರ್ಖ ಜೀವಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕೋಶ ಜೀವಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉದಾ: ಅಮೀಬಾ, ಕಾಲ್ಟಾಮಿಡೋಮೊನಾಸ್, ಪ್ರೈರಾಮೀಸಿಯಂ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯ .

❖ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಒಂದೇ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ದೇಹಭಾಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಇಂತಹ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಬಹುಕೊಳೇಯ ಜೀವಿಗಳು ಎಂದು ಹೆಸರು.

- ಉದಾ: ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.

❖ ಕಣದಂಗಗಳು ಎಂದರೆನು?

- ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜೀವಂತ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಕಣದಂಗಗಳು ಎನ್ನುವರು.
- ಪ್ರತೀ ಜೀವಂತ ಜೀವಕೋಶವು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಶ್ರಯಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:-

1. ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಯಾರು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ?

- ರಾಬರ್ಟ್ ಹುಕ್ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದರು.
- ರಾಬರ್ಟ್ ಹುಕ್‌ರವರು ಕಾರ್ಬನ ತೆಳುವಾದ ಪದರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಜೀನುಗೂಡನ್ನು ಹೋಲುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಚೋಣೆಗಳಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಈ ಸಣ್ಣ ಚೋಣೆಗಳಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸೆಲ್ (ಜೀವಕೋಶ) ಗಳಿಂದ ಕರೆದರು.

2. ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಜೀವಿಯ ರಚನೆಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲ ಫಂಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಏಕ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

- ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳೂ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಒಂದೇ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಏಕಕೋಶ ಜೀವಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಬಹುಕೊಳೇಯ ಜೀವಿಯೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಜೀವಕೋಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ.
- ಒಂದು ಜೀವಕೋಶವು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಣದಂಗಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಈ ಕಣದಂಗಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಮೂಲ ಫಂಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ರೂಪಿಸಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಜೀವಿಯ ರಚನೆಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲ ಫಂಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ

❖ ಜೀವಕೋಶದ ರಚನಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವುವು?

- ಕೋಶಮೋರೆ, ಕೋಶಕೆಂದ್ರ ಮತ್ತು ಕೋಶದ್ವಾರಾ -ಮೂರು ಫಂಕ್ಷನ್ ಕೆಲವು ರಚನಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಆಗಿವೆ.

❖ ಕೋಶಮೋರೆ ಎಂದರೆನು? ಕೋಶಮೋರೆಯ ಕಾರ್ಯವೇನು?

- ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಬೇರೆಗೆ ಡಿಸುವ ಅತ್ಯಂತ ಹೊರಗಿನ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಕೋಶಮೋರೆ ಎನ್ನುವರು.
- ಕೋಶಮೋರೆಯು ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವ ಮತ್ತು ಹೊರಬರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಕೋಶಮೋರೆಯನ್ನು ಅರೆವಾಪ್ಯು ಪೋರೆ(selectively permeable membrane) ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?

- ಕೋಶಮೋರೆಯು ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವ ಮತ್ತು ಹೊರಬರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೋಶಮೋರೆಯನ್ನು 'ಅರೆವಾಪ್ಯು ಪೋರೆ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

❖ ವಿಸರಣೆ(diffusion) ಎಂದರೆನು?

- ವಸ್ತುಗಳು ಅಧಿಕ ಸಾರಥಿಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಸಾರಥಿಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಚಲಿಸುವ ಶ್ರಯಿಯನ್ನು ವಿಸರಣೆ ಎನ್ನುವರು.

❖ ಅಭಿಸರಣ(osmosis) ಎಂದರೆನು?

➤ ನೀರಿನ ಅಣಗಳು ಅಧಿಕ ಸಾರತೆಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅರೆವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಶ್ರಯಿಯನ್ನು ಅಭಿಸರಣ ಎನ್ನುವರು.

❖ ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪಿನ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಕೋಶ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಇರಿಸಿದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು?

➤ ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಥವಾ ಉಪ್ಪಿನ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಕೋಶ ಅಥವಾ ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಇರಿಸಿದರೆ ಈ ಮೂರು ಶ್ರಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ಶ್ರಯೆ ಜರುಗಬಹುದು.

- ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಮಾಧ್ಯಮದ ನೀರಿನ ಸಾರತೆಯು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗಿನ ನೀರಿನ ಸಾರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವು ಅತಿ ದುರುಪವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಭಿಸರಣಯಿಂದ ಜೀವಕೋಶವು ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆ (hypotonic solution) ದ್ರಾವಣ ಎನ್ನುವರು.

ನೀರಿನ ಅಣಗಳು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜೀವಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನೀರು ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜೀವಕೋಶವು ಉಬ್ಬವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

- ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಮಾಧ್ಯಮದ ನೀರಿನ ಸಾರತೆಯು ನಿಖಿರವಾಗಿ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗಿನ ನೀರಿನ ಸಾರತೆಯಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೆ ಕೋಶಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಕಣಗಳ ಚಲನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.ಇಂತಹ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಸಮಸಾರತೆ ದ್ರಾವಣ (isotonic solution) ಎನ್ನುವರು.

ನೀರಿನ ಅಣಗಳು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಬರುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಚಲನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೀವಕೋಶವು ಮೂಲ ಗಾತ್ರದಲ್ಲೀ ಇರುತ್ತದೆ.

- ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಮಾಧ್ಯಮದ ನೀರಿನ ಸಾರತೆಯು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗಿನ ನೀರಿನ ಸಾರತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವು ಪ್ರಬೀಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಜೀವಕೋಶವು ಅಭಿಸರಣಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕೆಳದುಹೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಅಧಿಕ ಸಾರತೆ ದ್ರಾವಣ (hypertonic solution) ಎನ್ನುವರು.

ಮುನಃ ನೀರು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರು ಜೀವಕೋಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಜೀವಕೋಶವು ಮುದುಡುತ್ತದೆ.

ಪೀಠಿಗೆ ಅಭಿಸರಣ ಎಂಬುದು ಅರೆವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಆಗುವ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ವಿಸರಣೆಯಾಗಿದೆ.

❖ ಎಂಡೋಸೈಟೋಸಿಸ್(endocytosis) ಎಂದರೆನು?

➤ ಕೋಶಮೊರೆಯ ನಮ್ಮತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವಕೋಶವ ತನ್ನ ಹೊರಗಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಎಂಡೋಸೈಟೋಸಿಸ್(endocytosis) ಎನ್ನುವರು.

➤ ಎಂಡೋಸೈಟೋಸಿಸ್(endocytosis) ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಮೀಭಾವು ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪರ್ಯು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು:-

1. ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂಆಕ್ಸೈಡ್ ಮತ್ತು ನೀರಿನಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಹೇಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

➤ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಅಥವಾ ಆಕ್ಸಿಜನ್ ನಂತಹ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಸರಣೆ (diffusion) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

➤ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ (ಕೋಶದಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಕೋಶತ್ವಾಜ್ಞಾನಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು ಅಧಿಕ ಸಾರತೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಜೀವಕೋಶದ ಹೊರಗಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಸಾರತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಕಾರ್ಬನ್ ಡ್ಯೂ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಸಾರತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾತ್ಪಿ

ಕಂಡುಬಿಂದ ಕೊಡಲೇ ಕಾಬಿನ್‌ನೇ ಡೈ ಅಸ್ಟ್ರೋ ಅಧಿಕ ಸಾರತೆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಸರಣೆ ಪ್ರತೀಯೆಯಿಂದ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ.

- ಅದೇ ರೀತಿ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಅಸ್ಟ್ರಿಜನ್‌ನೆನ ಸಾರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವಿಸರಣೆ ಪ್ರತೀಯೆಯಿಂದ ಅಸ್ಟ್ರಿಜನ್ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ, ವಿಸರಣೆ ಶ್ರಯೆಯು ಜೀವಕೋಶಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶ ಹಾಗೂ ಅದರ ಹೊರಗಿನ ಪರಿಸರದ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಹಾತವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ನೀರೂ ಕೂಡಾ ವಿಸರಣೆಯ ನಿಯಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅರೆವಾಪ್ಯು ಹೊರೆಯ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಅಣಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಅಭಿಸರಣೆ (osmosis) ಎಂದು ಹೆಸರು. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸುವ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯರಿಂದ ಅಭಿಸರಣೆ ಎನ್ನುವುದು ನೀರಿನ ಅಣಗಳು ಅಧಿಕ ಸಾರತೆಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅರೆವಾಪ್ಯು ಹೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಶ್ರಯೆಯಾಗಿದೆ.
- 2. ಕೋಶಮೊರೆಯನ್ನು ಅರೆವಾಪ್ಯುಮೊರೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?
- ಕೋಶಮೊರೆಯು ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಹೋಗುವ ಮತ್ತು ಹೊರಬಿರುವ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಅಧ್ಯರಿಂದ ಕೋಶಮೊರೆಯನ್ನು 'ಅರೆವಾಪ್ಯು ಹೊರೆ(selectively permeable membrane) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

❖ ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯವೇನು?

- ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಗಡುಸಾದ ಹೊರ ಪದರವನ್ನು ಕೋಶಭಿತ್ತಿ (cellwall) ಎನ್ನುವರು.
- ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯು ಕೋಶಮೊರೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸೆಲ್ಲೂಲೋಸ್ ಎಂಬ ವಸ್ತುವಿನಿಂದಾಗಿದೆ. ಸೆಲ್ಲೂಲೋಸ್ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು ಸಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅಥಾರ ಮತ್ತು ದೃಢತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

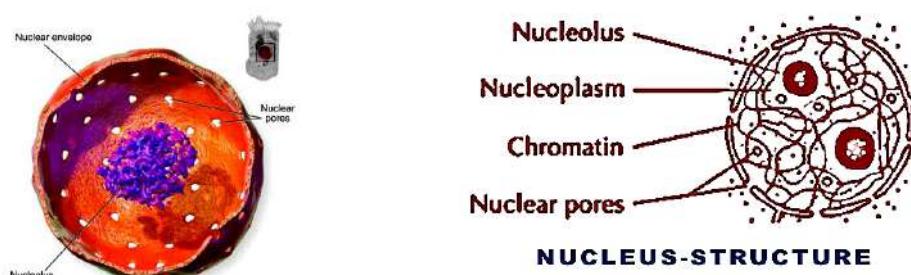
❖ ಜೀವದ್ರವ್ಯ ಅಕುಂಜನ(plasmolysis) ಎಂದರೇನು?

- ಒಂದು ಸಸ್ಯದ ಜೀವಂತ ಜೀವಕೋಶವು ಅಭಿಸರಣೆ ಶ್ರಯೆಯಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನಂಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ ಅದರ ಫಟಕಗಳು ಸಂಕುಚಿಸಿ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯಿಂದ ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಮಾನವನ್ನು ಜೀವದ್ರವ್ಯ ಅಕುಂಜನ(plasmolysis) ಎನ್ನುವರು.
- ಕೇವಲ ಜೀವಂತ ಕೋಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಭಿಸರಣ ಶ್ರಯೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

❖ ಸಸ್ಯಗಳು, ಶಿಲೀಂಧ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಕ್ಟೆರಿಯಾಗಳ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯು ಅತಿಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆ ಇರುವ ದ್ರವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಲಿಪ್ರಾಗದೆ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು. ಕಾರಣ ಕೊಡಿ

- ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆ ಇರುವ ದ್ರವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಅಭಿಸರಣ ಶ್ರಯೆಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಲವು ತೋರುತ್ತವೆ. ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯಿಂದ ಏರಾಡುವ ಒತ್ತಡವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಉಬ್ಬಿತ್ತವೆ. ಉಬ್ಬಿದ ಕೋಶಗಳ ಏರುಧ್ವ ಸಮನಾದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ಹೇರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ ಇಂಥ ಜೀವಕೋಶಗಳು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವು.

❖ ಕೋಶೀಂದ್ರದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

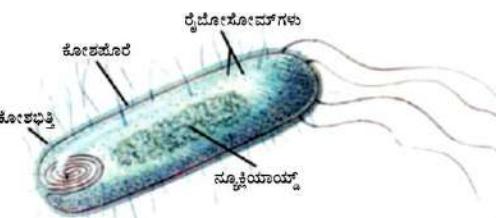

- ಕೋಶಕೇಂದ್ರ ಹೊರೆ (ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್‌ಮೆಂಬ್ರೇನ್) / (nuclear membrane) ಎಂಬ ಎರಡು ಪದರದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಮೆಂಬ್ರೇನ್ ರಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇದರ ಮೂಲಕ ವಸ್ತುಗಳು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್‌ನ ಒಳ್ಭಾಗದಿಂದ ಹೊರಬಾಗಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಕೋಶದ್ವಾರ್ಕಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
- ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಕೋಶವಿಭಜನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್‌ಗಳು ದಂಡಾಕಾರದ ರಚನೆಗಳಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್‌ಗಳು ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಳ್ಳುವ ಆನುವಂಶೀಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಡಿ.ಎನ್.ಎ (ಡಿಆರ್‌ಎ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಕ್ ಆಪ್ಲ್) ಅಣುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್‌ಗಳು ಡಿ.ಎನ್.ಎ ಮತ್ತು ಮ್ಯೋಟಿನ್‌ಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಜೀವಕೋಶದ ನಿರ್ವಾಣ ಮತ್ತು ಸಂಫಟಿಸುವಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಡಿ.ಎನ್.ಎ ಅಣುಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ಡಿ.ಎನ್.ಎ ಅಣುವಿನ ಶ್ರೀಯಾಶೀಲ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜೀನ್‌ಗಳು ಎನ್ನುವರು.
- ವಿಭಜನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರದ ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಈ ಡಿ.ಎನ್.ಎ ಕ್ರೋಮಾಟಿನ್‌ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ವಸ್ತುವು ಪರಸ್ಪರ ಹಣೆದುಕೊಂಡಿರುವ ದಾರದ ಎಳಿಗಳ ರಚನೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜೀವಕೋಶ ವಿಭಜನೆಯ ಸಂಭರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಮಾಟಿನ್‌ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ವಸ್ತುವು ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್‌ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು ಪ್ರೋಥ ಜೀವಕೋಶವು ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದಿ ಎರಡು ಹೊಸ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಪ್ರಥಾನ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ
- ಜೀವಕೋಶದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜೀವಕೋಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತ ಮತ್ತು ಪ್ರಥಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶವು ಯಾವ ರೂಪವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಮೊಕ್ಕಾರ್ಥಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶ ಗಳೆಂದರೆನು?

➤ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಹೊರೆ ಇಲ್ಲದ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಮೊಕ್ಕಾರ್ಥಿಯೋಟ್‌ಗಳು ಎನ್ನುವರು.

- ಉದಾ: ಬ್ಯಾಕ್ಟೆರಿಯಾ.

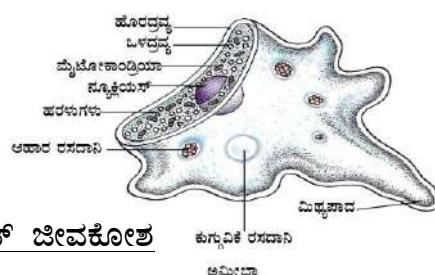
ಮೊಕ್ಕಾರ್ಥಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶ

➤ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಕ್ ಆಪ್ಲ್ ಮಾತ್ರ ಇರುವ ಅಸ್ವಷ್ಟ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾಯ್ (nucleoid) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

❖ ಯೂಕ್ಯಾರ್ಥಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದರೆನು?

➤ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಹೊರೆ ಇರುವ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಯೂಕ್ಯಾರ್ಥಿಯೋಟ್‌ಗಳು ಎನ್ನುವರು.

- ಉದಾ: ಅಮೀಬಾ, ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿ.

- ಯೂಕ್ಯಾರಿಯೋಟಿಕ್ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಕೋಶದ್ವಾದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬಹುತೇಕ ಕಣದಂಗಗಳು ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟಿಕ್ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ದ್ಯುತಿ ಸಂಭೇಷನ (photosynthesis) ನಡೆಸುವ ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟಿಕ್ ಬ್ಯಾಕ್ಟೈರಿಯಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮೌರೆಯಿಂದಾದ ಚೀಲಗಳಂತಹ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಹರಿತನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಯೂಕ್ಯಾರಿಯೋಟಿಕ್ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಪತ್ರಹರಿತನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

❖ ಕೋಶದ್ವಾ (cytoplasm)/(ಸ್ಯೂಪೋಪ್ಲಾಸ್ಟ್) :-

- ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕೋಶಮೌರೆ ಒಳಗಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಚನೆಗಳಾದ ಕಣದಂಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದ್ವರೂಪದ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಕೋಶದ್ವಾ (cytoplasm) ಎನ್ನುವರು.

❖ ವ್ಯೂರಸೋಗಳು ನಿರ್ಜೀವ ಕಣಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾರಣ ಕೊಡಿ.

- ವ್ಯೂರಸೋಗಳು ಜೀವಿಗಳ ದೇಹದ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವುಗಳ ಕೋಶ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಯಾವುದೇ ಜ್ಯೈವಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ವ್ಯೂರಸೋಗಳು ನಿರ್ಜೀವ ಕಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಪಠ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಃ:-

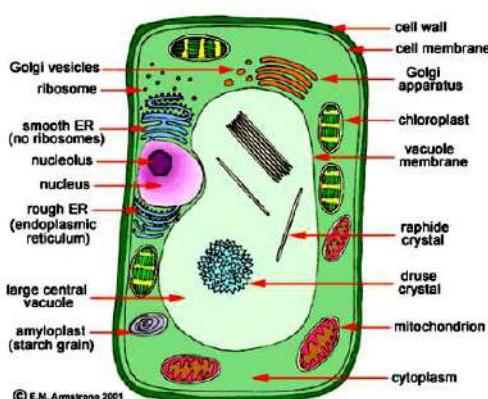
- 1) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟ್ ಮತ್ತು ಯೂಕ್ಯಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರದಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ.

ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶ	ಯೂಕ್ಯಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶ
❖ 1. ಗಾತ್ರ: ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾದು(1-10µm) $1\mu\text{m} = 10^{-6}\text{m}$	❖ 1. ಗಾತ್ರ: ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದು (5-100µm)
❖ 2) ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಪದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಮೆಂಬ್ರೇನೋನಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.	❖ 2) ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪದೇಶ : ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಮೆಂಬ್ರೇನೋನಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ.
❖ 3) ಒಂದೇ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮ್ ಹೊಂದಿದೆ.	❖ 3) ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮ್ ಹೊಂದಿದೆ.
❖ 4) ಮೌರೆಸಹಿತ ಕಣದಂಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ	❖ 4) ಮೌರೆಸಹಿತ ಕಣದಂಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

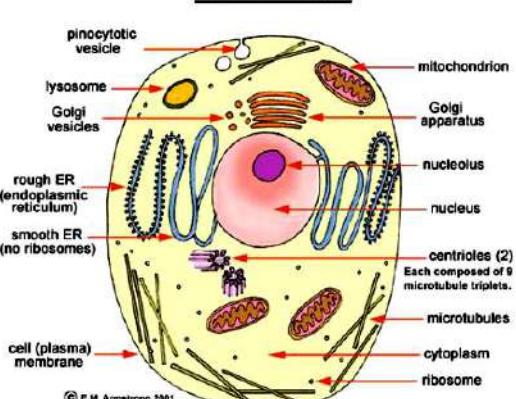
❖ ಕಣದಂಗಗಳು ಎಂದರೇನು?

- ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜೀವಂತ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಕಣದಂಗಗಳು ಎನ್ನುವರು.
  - ಉದಾ; ಎಂಟೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್, ಗಾಲ್ಫಿ ಸಂಕೀರ್ಣ, ಲ್ಯೂಸೋಸೋಮ್, ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಗಳು ಮತ್ತು ರಸದಾನಿಗಳು.

Plant Cell

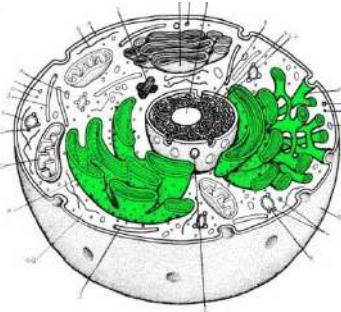
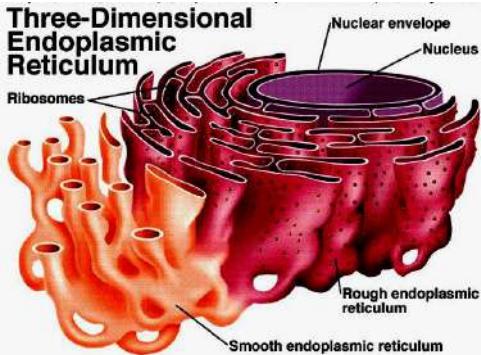

Animal Cell

❖ 1. ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ :-

- ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ (endoplasmic reticulum - E.R) ಒಂದು ಪೊರೆಸಹಿತ ಕೊಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹಾಳಿಗಳ ಆಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ಜಾಲವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಉದ್ದನೆಯ ಕೊಳಗೆಯಂತೆ ಅಥವಾ ದುಂಡಾದ ಅಥವಾ ಅಯತಾಕಾರದ ಜೀಲಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

- ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು

- 1. ಒರಟು ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ (rough endoplasmic reticulum)
- 2. ಮೃದು ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ (smooth endoplasmic reticulum).

- ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ನ ಮೇಲ್ಕೆ ಮೇಲೆ ರೈಬೋಸಿಂಫೋಮ್ ಕಣಗಳು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಒರಟು ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ (rough endoplasmic reticulum) ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

❖ ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಕಾರ್ಯಗಳು :-

- 1. ಕೋಶದ್ವಾದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ಅಥವಾ ಕೋಶದ್ವಾದ ಮತ್ತು ಸ್ಲಾಕ್ಟಿಯೋನ್ ನಡುವೆ ವಸ್ತುಗಳ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊರ್ಟೇಟೀನ್ ಗಳ) ಸಾಗಾಣಕೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- 2. ಕೋಶದ್ವಾದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಚೋಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲವು ಜೀವರಾಸಾಯನಿಕ ಶ್ರೀಯಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- 3. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಯಕ್ಕಿನ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮೃದುವಾದ ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಅನೇಕ ವಿಷವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಜೀವಧಾರ ನಂಜನ್ನು ನಿರ್ವಾರಿಸಿ ದುರುಪಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

❖ 'ಮೆಂಬ್ರೇನ್ ಬಿಯೋಜೆನೆಸಿಸ್' (membrane biogenesis) ಅಥವಾ ಪೊರೆಯ ಜೀವಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಂದರೇನು?

- ಮೃದು ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಜೀವಕೋಶದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯೇವಶ್ವಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕೊಳ್ಳಿನ ಅಥವಾ ಲಿಪಿಡ್‌ನ ಕಣಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೊರ್ಟೇಟೀನ್ ಮತ್ತು ಲಿಪಿಡ್‌ಗಳು ಕೋಶಮೋರೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಮೆಂಬ್ರೇನ್ ಬಿಯೋಜೆನೆಸಿಸ್' (membrane biogenesis) ಎನ್ನುವರು.
- ಕೆಲವು ಮೊರ್ಟೇಟೀನ್ ಮತ್ತು ಲಿಪಿಡ್‌ಗಳು ಕಣಗಳಂತೆ ಮತ್ತು ಹಾಮೋನ್‌ಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ವಿವಿಧ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ಜಾಲ ವೃವ್ಢಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಗಾಲ್ಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣ (Golgi apparatus) :-

- ಗಾಲ್ಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣ (Golgi apparatus) ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಕಾಮಿಲೋ ಗಾಲ್ಗಿ (Camilla Golgi).
- ಗಾಲ್ಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣವು ಮೊರೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಜೀಲಗಳಂತೆ ಇದ್ದು ಸರಿಸುವಾರು ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ಬಣವೆಯಂತೆ ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಿಸ್ಟ್ರೋಂಗಳು ಎನ್ನುವರು.
- ಗಾಲ್ಗಿ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಮೊರೆಗಳು ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ನ ಮೊರೆಗಳಿಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮೊಂದಿದ್ದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಕೋಶಮೋರೆ ವೃವ್ಢಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

GOLGI APPARATUS

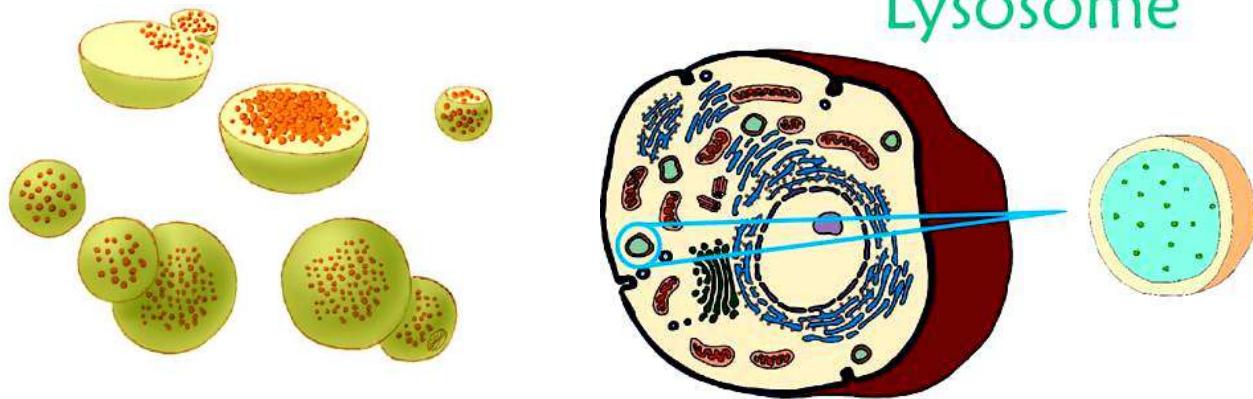
Golgi apparatus

❖ ಗಾಲ್‌ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಕಾರ್ಯಗಳು :-

- ಎಂಡೋಪ್ಲಾಸ್ಮಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಮೌನ ಹತ್ತಿರ ಸಂಜ್ಞೇಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪ್ರೋಕ್ರೋ ಮಾಡಿ ಕೋಶದ ಒಳಭಾಗ ಮತ್ತು ಹೊರಭಾಗದ ಹಲವಾರು ಗುರಿ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಗಾಲ್‌ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕೆ, ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಕ್ರೋ ಮಾಡುವಿಕೆ ಗಾಲ್‌ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.
- ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳ ಸಕ್ರಿಯ ಅಣುಗಳಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಕ್ರಿಯ ಅಣುಗಳು ಗಾಲ್‌ ಸಂಕೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು.
- ಗಾಲ್‌ ಸಂಕೀರ್ಣವು ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತದೆ

❖ ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳು(lysosomes):-

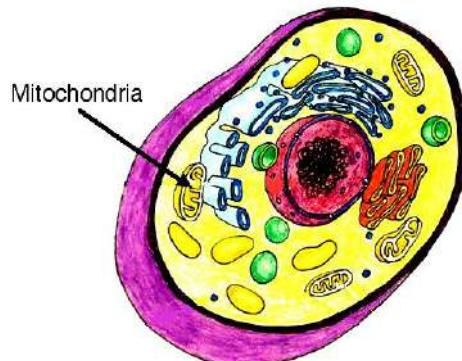
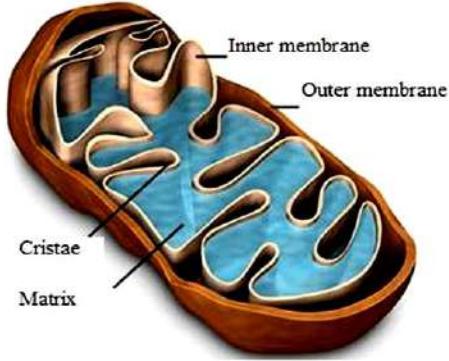
Lysosome

- ಜೀವಕೋಶದ ತ್ವಾಷ್ಟ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಧದ ಭಟಕಗಳನ್ನು ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳು(lysosomes) ಎನ್ನುವರು.
- ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳು ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಪರಕೀಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸರ್ವದ ಕಣದಂಗಗಳನ್ನು ಜೀಣಿಸಿ ಜೀವಕೋಶವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬ್ಯಾಕ್ಟೇರಿಯ, ಆಹಾರದ ಕಣಗಳಂತಹ ಪರಕೀಯ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ವಯಸ್ಸಾದ ಕಣದಂಗಗಳ ಅಂತ್ಯವು ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಲೈಸೋಸೋಮ್ ನಷ್ಟಿಸಿ ಕಣಗಳಾಗಿ ವಿಭజಿಸುತ್ತದೆ.
- ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಿಲ ಜೀಣಕಾರಕ ಕಿಣ್ಣಗಳಿದ್ದು ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ. ಕೊಳ್ಳಿಯ ಚಯಾಪಚಯ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿವಾ ಜೀವಕೋಶವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳು ಒಡೆದು ಹೊಗಿ ಕಿಣ್ಣಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಕೋಶವನ್ನು ಜೀಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳನ್ನು ಜೀವಕೋಶದ 'ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಸಂಚಗಳು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

❖ ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯ (mitochondria) :-

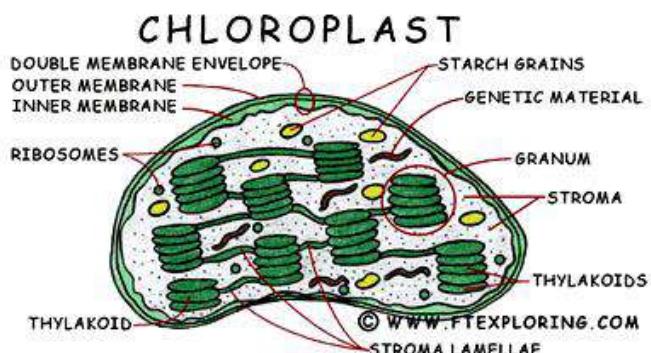
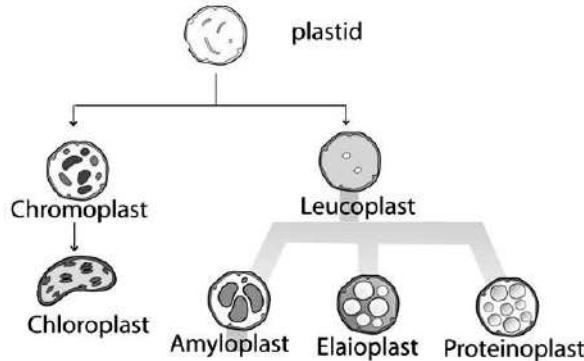
- ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾವು ಜೋಡಿ ಮೌರೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದೆ.
- ಹೊರಗಿನ ಮೌರೆಯು ಅನೇಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಳಿಗಿನ ಮೌರೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಾದ ಮಡಿಕೆಗಳಿವೆ. ಈ ಮಡಿಕೆಗಳು ಎ.ಟಿ.ಪಿ ಯಿಂದಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

- ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾ (mitochondria) ಜೀವಚೋಳದ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಹೇಸರಾಗಿದೆ.
- ಜೀವದ ಉಳಿಯುವಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾವು ಎ.ಟಿ.ಪಿ (ಅಡಿನೋಸಿನ್ ಟ್ರೈಪಾಸ್ಟಿಕ್) ಅಣುವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಎ.ಟಿ.ಪಿ ಯನ್ನು ಜೀವಚೋಳದ 'ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯ ನಾಣ್ಯ' (energy currency) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ತರೀರವು ಹೊಸ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಎ.ಟಿ.ಪಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ಡಿ.ಎನ್.ಆ ಮತ್ತು ರೈಭೋಸೋಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಬಲ್ಲವು.

❖ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್ (plastids) :-

- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್ (plastids) ಸಸ್ಯಚೀವಚೋಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ - 1. ಕ್ರೋಮೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್ (chromoplasts)/(ಬಣ್ಣದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್) ಮತ್ತು 2, ಲ್ಯಾಕೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್ (leucoplasts)/ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಬಣ್ಣರಹಿತ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್)

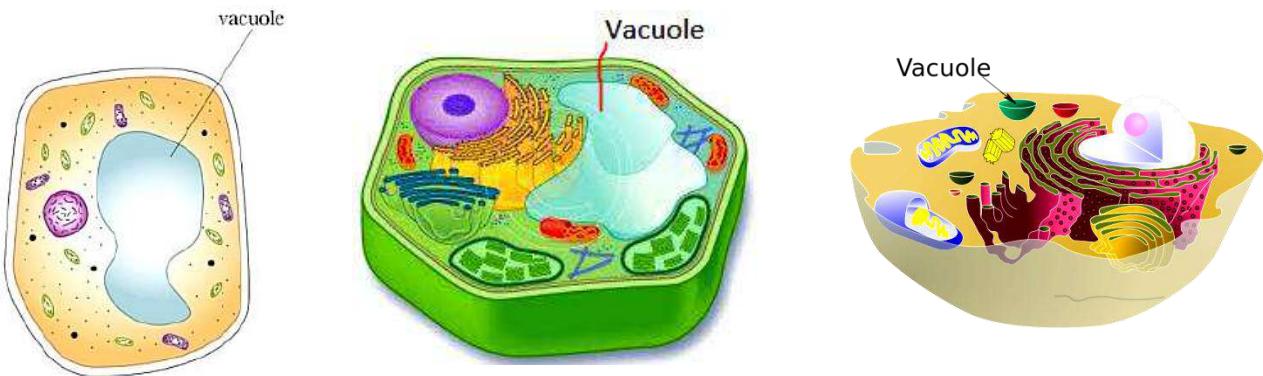

- ಕ್ರೋಮೋಫಿಲ್‌ಗಳಿರುವ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್ ನ್ನು ಕ್ರೋಕೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ಸ್‌ನ್ನುವರು. ಸಸ್ಯಗಳ ದ್ವಾತಿಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಕೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.
- ಕ್ರೋಕೋಫಿಲ್‌ನ ಜೋಡಿ ವಿವಿಧ ಹಳದಿ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಲೆ ಬಣ್ಣದ ವಣಕಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಕೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಲ್ಯಾಕೋಪ್ಲಾಸ್ಟಿಡ್ ಗಳು ಪ್ರಾಧಿಕ ಕಣದಂಗಗಳಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟು, ಕೈಲಹನಿ ಮತ್ತು ಮೌರೆಚೀನ್ ಕಣಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿದೆ.

- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕೋಗಳ ಒಳಗಿನ ರಚನೆಯು ಪೊರ್ಗಳಿಂದಾದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಗ್ರಾನ್ ಕಂಡು ಬಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾನವು ಸ್ನೇಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಮಾತ್ರಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿವೆ.
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕೋಗಳು ಹೊರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯವನ್ನು ಹೊಲುತ್ತವೆ. ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾದಂತೆ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕೋಗಳೂ ಕೂಡಾ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಡಿ.ಎನ್.ಎ ಮತ್ತು ರೈಬೋಸೋಮೋಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

❖ ರಸದಾನಿಗಳು (vacuoles) :-

- ರಸದಾನಿಗಳು (vacuoles) ಫೆನ ಅಥವಾ ದ್ರವ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕಾ ಚೀಲಗಳು.
- ಪ್ಲಾಣೆಟೆಜೋಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಸದಾನಿಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಸಸ್ಯಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಸದಾನಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

- ಕೆಲವು ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶದ ಕೇಂದ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರಸದಾನಿಯು ಜೀವಕೋಶದ ಗಾತ್ರದ ಶೇ.50 ರಿಂದ ಶೇ.90 ಭಾಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಸದಾನಿಗಳು ಸಸ್ಯ ರಸದಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವಕೋಶಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬಿದ ರಚನೆ (turgidity) ಮತ್ತು ಬಿಗಿತ (rigidity)ವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶ ಜೀವಂತವಾಗಿರಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳು ರಸದಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೃಹಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಿಂದರೆ ಅಮೀನೋ ಅಮ್ಲಗಳು, ಸಕ್ಕರೆ, ವಿವಿಧ ಸಾವಯವ ಅಮ್ಲಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪ್ರೋಟೀನೋಗಳು.

ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು :-

1) ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆನುವಂಶೀಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎರಡು ಕಣದಂಗಗಳನ್ನು ನೀಡು ಹೇಸರಿಸಬಲ್ಲಿರಾ?

- ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಆನುವಂಶೀಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎರಡು ಕಣದಂಗಗಳು-1. ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯ ಮತ್ತು 2. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕೋಗಳು

2) ಕೆಲವು ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಜೀವಕೋಶದ ಕೋಶೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಾಶವಾದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು?

- ಜೀವಕೋಶವು ಜೀವಿಯ ಮೂಲ ಫಂಕಾರಿದ್ದು, ಜೀವಿಯ ಮೂಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಭೌತಿಕ ಅಥವಾ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಜೀವಕೋಶದ ಕೋಶೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಾಶವಾದರೆ ಮೂಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಉಸಿರಾಟ, ಮೋಷಣೆ, ವಿಸರ್ಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಾಮಧ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

3) ಲೈಸೋಸೋಮೋಗಳನ್ನು ಜೀವಕೋಶದ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾಫಿಲೆಂಡು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?

- ಲೈಸೋಸೋಮೋಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಿಲ ಜೀಎಫ್‌ಕಾರಕ ಕಿಣ್ಣಗಳಿದ್ದು, ಅವು ಎಲ್ಲಾ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಭజಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಕೋಶೀಯ ಚಯಾಪಚಯ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜೀವಕೋಶವು ಶೀತ್ವವಾಗಿ ಹಾನಿಗೊಳಿಗಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೈಸೋಸೋಮೋಗಳು ಒಡೆದು ಹೊಗಿ ಕಿಣ್ಣಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಕೋಶವನ್ನು ಜೀಎಫ್‌ಸುತ್ತುವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೈಸೋಸೋಮೋಗಳನ್ನು ಜೀವಕೋಶದ ‘ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಸಂಚಿಗಳು’ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

4) ಪ್ರೋಟೀನೋಗಳ ಸಂಶೋಷಣೆಯು ಜೀವಕೋಶದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ?

- ರೈಬೋಸೋಮೋಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಪ್ರೋಟೀನ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು :-

- ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವು ಯಾವ ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಪರ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ?
- ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಗಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ಹೊಂದಿವೆ ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋರೋಫಳಾಸ್ಟ್ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ ಜೀವಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋರೋಫಳಾಸ್ಟ್ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಪ್ರಾಣ ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಸದಾನಿಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಸಸ್ಯ ಜೀವಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ರಸದಾನಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

- ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶವು ಯೂಕ್ಯಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?

ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶ	ಯೂಕ್ಯಾರಿಯೋಟ್ ಜೀವಕೋಶ
❖ 1. ಗಾತ್ರ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣದು(1-10µm) $1\mu\text{m} = 10^{-6}\text{m}$	❖ 1. ಗಾತ್ರ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದು (5-100µm)
❖ 2) ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಮೆಂಬ್ರೇನ್‌ನಿಂದ ಅವೃತವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮೊಕ್ಕಾರಿಯೋಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.	❖ 2) ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಪ್ರದೇಶ : ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಾರ್ ಮೆಂಬ್ರೇನ್‌ನಿಂದ ಅವೃತವಾಗಿದೆ.
❖ 3) ಒಂದೇ ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮ್ ಹೊಂದಿದೆ.	❖ 3) ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಲೋಮೋಸೋಮ್ ಹೊಂದಿದೆ.
❖ 4) ಮೊರೆಸಹಿತ ಕಣದಂಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ	❖ 4) ಮೊರೆಸಹಿತ ಕಣದಂಗಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

- ಕೋಶಪೋರೆಯು ಭಿದ್ರವಾದರೆ ಅಥವಾ ಮುರಿದುಹೋದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು?

➤ ಕೋಶಪೋರೆಯು ಭಿದ್ರವಾದರೆ ಅಥವಾ ಮುರಿದುಹೋದರೆ ಜೀವಕೋಶವೇ ಸಾಯಬಹುದು(ನಾಶವಾಗಬಹುದು). ಏಕೆಂದರೆ ಕೋಶಪೋರೆಯು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ವಿಸರಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಸರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗಣಿಕೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ .

➤ ಕೋಶಪೋರೆಯು ಭಿದ್ರವಾದರೆ ಜೀವಕೋಶದ ಒಳಗಿನ ವಸ್ತುಗಳಿಲ್ಲ ಹೊರಗೆ ಸೋರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

- ಗಾಲ್ಸಂಕೆಣ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕೋಶದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳೇನು?

➤ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕೆ, ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕ್ ಮಾಡುವಿಕೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

➤ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳ ಸಕ್ರಿಯ ಅಣುಗಳಿಂದ ಸಂಕೆಣ ಸಕ್ರಿಯ ಅಣುಗಳು ಗಾಲ್ ಸಂಕೆಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗದಿರಬಹುದು.

➤ ಗಾಲ್ ಸಂಕೆಣವು ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೈಸೋಸೋಮ್‌ಗಳು ನಿರ್ವಾಣವಾಗದಿರಬಹುದು.

- ಯಾವ ಕಣದಂಪು ಕೋಶದ ಶಕ್ತಿಕೇಂದ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಬಾಗಿದೆ? ಏಕೆ?

➤ ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾ ಜೀವಕೋಶದ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಹೇಳಬಾಗಿದೆ.

➤ ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವದ ಉಳಿಯವಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಟೋಕಾಂಡ್ರಿಯಾವು ಎ.ಟಿ.ಪಿ (ಅಡಿನೋಸಿನ್ ಟ್ರೈಪಾಸ್ಟೇಟ್) ಅಣುವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ಕೋಶಪೋರೆಯ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವ ಲಿಪಿಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮೊರೆಟೀನ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ?

➤ ಕೋಶಪೋರೆಯ ನಿರ್ವಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವ ಲಿಪಿಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮೊರೆಟೀನ್‌ಗಳು ಎಂಡೊಬ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ರೆಟಿಕ್ಯುಲಮ್ ನಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

7. ಅಮೀಬಾಪು ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ?

- ಕೋಶಮೊರೆಯ ನಮ್ಮತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜೀವಕೋಶವು ತನ್ನ ಹೊರಗಿನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಎಂಫೋಸೈಟೋಸ್ ಎನ್ನುವರು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಮೀಬಾಪು ತನ್ನ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

8. ಅಭಿಸರಣ ಎಂದರೆನು?

- ನಿರಿನ ಅಣುಗಳು ಅಧಿಕ ಸಾರತೆಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಸಾರತೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅರೆವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊರೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಹೋಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಭಿಸರಣ ಎನ್ನುವರು.

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಭಿಸರಣ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೈಗೊಳಿ. ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿದ ಅಲೂಗಡ್ಡೆಯ ನಾಲ್ಕು ಅಧ್ಯ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತುಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟಲಿನಾಕಾರದ ಕುಳಿ ಮಾಡಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಬೇಯಿಸಿದ ಅಲೂಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಹೊಳ್ಳಿ ಅವುಗಳನ್ನು A,B,C ಮತ್ತು D ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ನೀರು ತುಂಬಿದ ಗಾಡಿನ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಈಗ,

- A ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲನ್ನು ಖಾಲಿ ಇಡಿ.
- B ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಚಮಚೆಯಪ್ಪು ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ.
- C ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಚಮಚೆಯಪ್ಪು ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿ.
- D ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಬೇಯಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟೀ ಚಮಚೆಯಪ್ಪು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ.

ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳಪ್ಪು ಕಾಲ ಹಾಗೆಯೇ ಇಡಿ. ನಂತರ ನಾಲ್ಕು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

i). B ಮತ್ತು C ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನ ಕುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಏಕೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ.

- B ಮತ್ತು C ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನ ಕುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅಭಿಸರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ನೀರು ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಒಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ii). A ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲು ಈ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಶ್ಯಕ?

- A ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲು ಈ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಜೋಡಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

iii). A ಮತ್ತು D ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನ ಕುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಏಕೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ?

- A ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲು ಖಾಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಭಿಸರಣೆ ನಡೆಯದೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

- D ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಬೇಯಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆ ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಯಿಸಿದ ಆಲೂಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿನ ಕೋಶಪೋರೆ ಹಾಳಾಗಿದ್ದ ಅಭಿಸರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜರುಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಚಿಲ್ಲು ಪಂಚಾಯತ್ರೀ, ತುಮಕೂರು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಭಿಯಾಸ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ತುಮಕೂರು ದಳ್ಳಿಣಿ ಚಿಲ್ಲೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಸಂಪಿಗೆ ಹೋಸ್‌ಹೆಲ್, ತಾ॥ ತುರುವೇಕೆರೆ, ಚಿಲ್ಲೆ॥ ತುಮಕೂರು

ಅಧ್ಯಾಯ 6. ಅಂಗಾಂಶಗಳು

ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದವರು : ಚಂದ್ರಶೇಹರ್.ಕ.ಸಿ., ಶ್ರೀ.ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ,ಸಂಪಿಗೆ ಹೋಸ್‌ಹೆಲ್, ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾ॥,ತುಮಕೂರು ದಳ್ಳಿಣಿ ಚಿಲ್ಲೆ. ಮೋ : 8861111250

- ❖ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸಲು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಗುಂಪು ಜೀವಕೋಶಗಳು ಒಂದು ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.
- ❖ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆಯೇ?
- ಸಸ್ಯಗಳು ಅಚಲ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರ - ಅವು ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಸಸ್ಯಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಆಧಾರ ಒದಗಿಸುವ ಅಂಗಾಂಶಗಳಾಗಿವೆ.ಸಸ್ಯಗಳ ದೇಹಕ್ಕೆ ದೃಢತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಮೃತ ಅಂಗಾಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವಂತ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂತೆಯೇ ಮೃತಕೋಶಗಳೂ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಯಾಂತ್ರಿಕ ದೃಢತೆಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆಧಾರ, ಸಂಗಾತಿ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಮಡುಕುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವು ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳು ಬಹುತೇಕ ಜೀವಂತ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಇನ್ವೈಂಡು ವ್ಯಾತ್ಸವೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ರೀತಿ. ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗರುವುದಿಲ್ಲ.ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ವಿಭಜನೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಅಧರಿಸಿ ಸಸ್ಯ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಥವಾ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶ (meristematic tissue) ಮತ್ತು ಶಾಷ್ಟ್ರತ ಅಂಗಾಂಶ (permanent tissue) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಕೋಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಬಹುತೇಕ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆ ವಿಭಜಿಸುವ ಭಾಗ ಮತ್ತು ವಿಭಜನೆಯಾಗದ ಭಾಗ ಎಂದು ಯಾವುದೇ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲ್ಮೈದ ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮೇಲ್ಮೈದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗವ್ಯಾಹದ ರಚನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೆಚ್ಚು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ಪರ್ಯಾಯಗಳು :-

1. ಅಂಗಾಂಶ ಎಂದರೆನು?

- ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾರ್ಪೆಸಲು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಗುಂಪು ಜೀವಕೋಶಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಅಂಗಾಂಶ ಎನ್ನಬಹುದು.

2. ಬಹುಕೋಶೀಯ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಏನು?

- ಮೂಲಭೂತ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಚಲನೆ, ಆಧಾರ ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟದ ಅನಿಲಗಳ ಸೇವನೆ, ಉಸಿರಾಟ ಮತ್ತು ವಿಸರ್ವನೆ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಹುಕೋಶೀಯ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಜೀವಕೋಶಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ

ಜೀವಕೋಶಗಳ ಗುಂಪು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವಕೋಶಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶ್ರಯೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಹು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

- ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯಂಕೋಶಗಳ ಸಂಕುಚನ ಮತ್ತು ವಿಕಸನ ಚಲನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ, ನರಕೋಶಗಳು ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ, ಆಕ್ಸಿಜನ್, ಆಹಾರ, ಹಾರ್ಮೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಧಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ರಕ್ತವು ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಶ್ರಯೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಹಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಸಸ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಬಹುಕೊಳೈಯ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದ ಹಂಚಿಕೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

❖ ಸಸ್ಯ ಅಂಗಾಂಶಗಳು - ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ :-

- ಸಸ್ಯಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಜೀವಂತ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಭಜನೆ ಹೊಂದುವ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (meristematic tissue) ಎನ್ನಬಹುದು.
- ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (meristematic tissue) ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದೆ.
- ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಹೊಸ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅವು ಬೆಳೆದು ಪ್ರೋಥತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಲ್ಲ, ಅವುಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ನಿರ್ಧಾರಿಸಬಹುದು. ಇತರ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಫಟಕಗಳಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

❖ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (meristematic tissue) ವಿಧಾನಗಳು :-

1. ತುದಿ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (apical meristem) :-

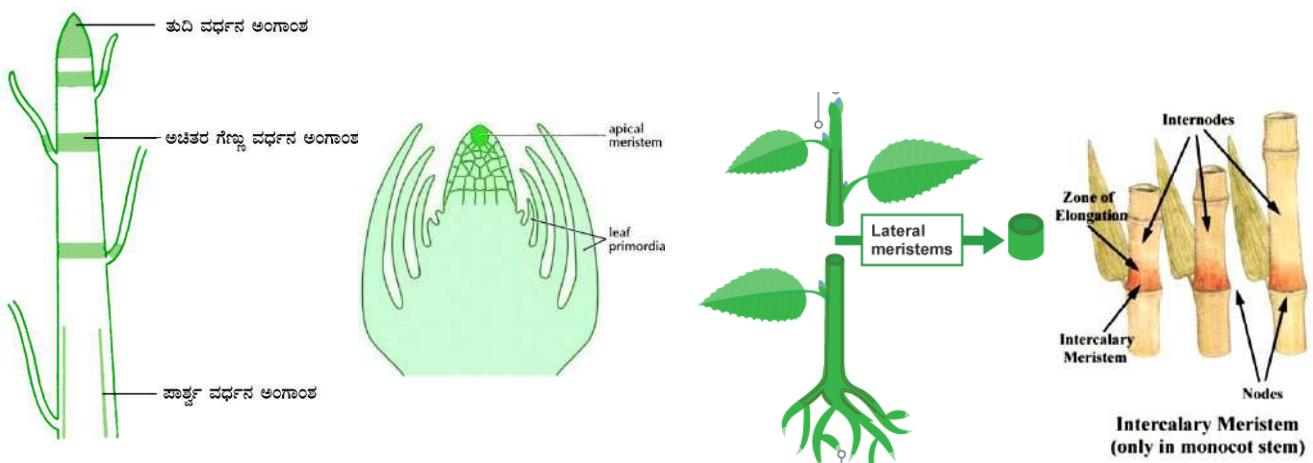
- ತುದಿ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ತುದಿ ವರ್ಣನೆ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಬೇರುಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಪಾಶ್ವ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (Lateral meristem) :-

- ಪಾಶ್ವ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ ಕಾಂಡ ಅಥವಾ ಬೇರುಗಳ ಸುತ್ತಳತೆಯ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಕಾಂಡ ಅಥವಾ ಬೇರುಗಳ ಸುತ್ತಳತೆಯು ಪಾಶ್ವ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (Cambium) ದಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಅಂತರಗೆಣ್ಣಿ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶ (intercalary meristem) :-

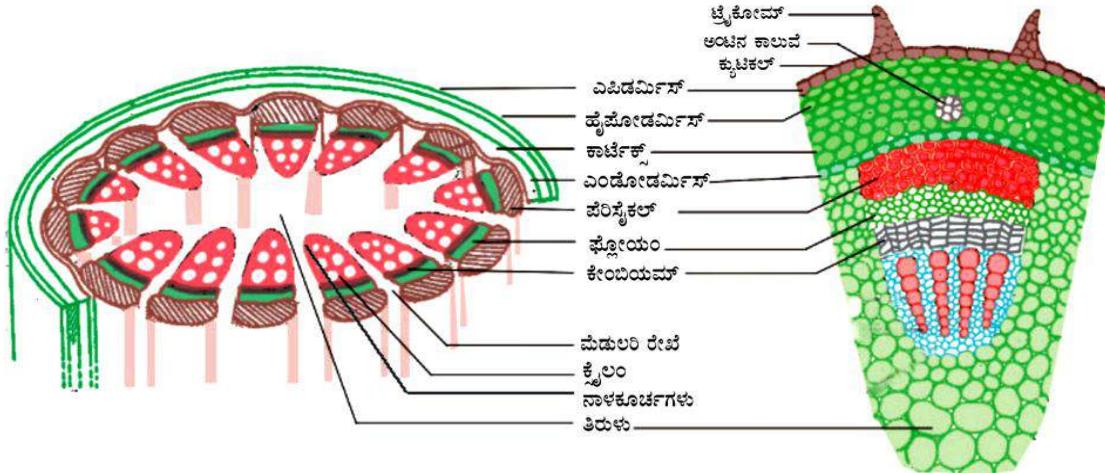
- ಅಂತರಗೆಣ್ಣಿ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶವು ಎಲೆಗಳ ಬುಡಭಾಗ ಅಥವಾ ರೆಂಬೆಯ ಅಂತರಗೆಣ್ಣಿ (ಗೆಣ್ಣಿಗಳ ಎರಡೂ ಭಾಗ)ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಎಲೆ ಬುಡಭಾಗ ಮತ್ತು ಬೇರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರಗೆಣ್ಣಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಹಾಯಬಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಸ್ಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆ ಅಂಗಾಂಶದ ನೆಲೆಗಳು

❖ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂತ (Permanent Tissue) :-

- ✓ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂತ ಪ್ರೋಥೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕೋಶ ವಿಭಜನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವು ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶಗಳಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ✓ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂತ ಪ್ರೋಥೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಕೋಶ ವಿಭಜನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶಾಶ್ವತವಾದ ರೂಪ, ಗಾತ್ರ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ವಿಭೇದಿಕರಣ (Differentiation) ಎನ್ನಲಿ.
- ✓ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶಗಳಾಗಲು ರೂಪಾಂಶರಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

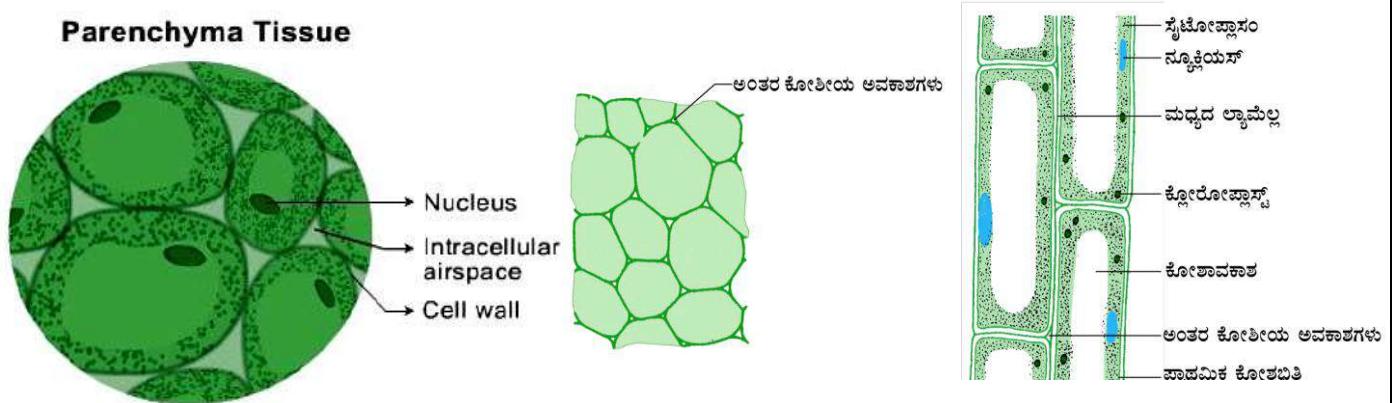

ಕಾಂಡದ ಸೀಳಿಕೆಯ ನೋಟ

❖ ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂತ (Simple Permanent Tissue) :-

- ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಾಣುವ ಒಂದು ವಿಧಿದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಎನ್ನಲಿ.

1. ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂತ (parenchyma) :

ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂತ

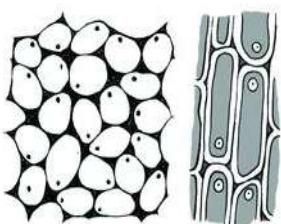
ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಡ್ಡಸೀಲಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ

ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಉದ್ದ ಸೀಳಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ

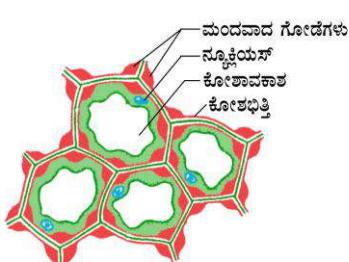
- ಕೆಲವು ಪದರದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಮೂಲ ಚೋಡಣೆ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು (parenchyma) ಎನ್ನಲಿ.
- ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂತ ಯಾವುದೇ ವಿಶೇಷತೆ ಇಲ್ಲದ, ತೆಳುವಾದ ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ಇರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಜೀವಂತ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗಿವೆ.

- ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಡಿಲವಾದ ಜೊಡಣ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕೋಶಗಳ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡ ಖಾಲಿ ಜಾಗ (ಅಂತರಕೋಶಾವಕಾಶ) ಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶವು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶವು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಚ್ಲೋರೋಫಿಲ್‌ ಅನ್ನ ಹೊಂದಿದ್ದು ದ್ವಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ, ಆಗ ಅದನ್ನು ಕ್ಲೋರಂಕ್ಯೆಮು (chlorrenchyma) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
- ಜಲ ಸಸ್ಯಗಳ ಪೇರಂಕ್ಯೆಮುದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಳಿಗೆ ಜೀಲಗಳಿದ್ದು ಸಸ್ಯಗಳು ತೇಲಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿ (buoyancy) ವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧದ ಪೇರಂಕ್ಯೆಮುವನ್ನು ಏರಂಕ್ಯೆಮು (aerenchyma) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಬೆರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶವು ಹೊಣಕಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಸಹ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.

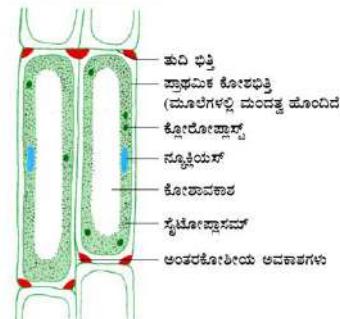
❖ ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ (collenchyma) :-

ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ

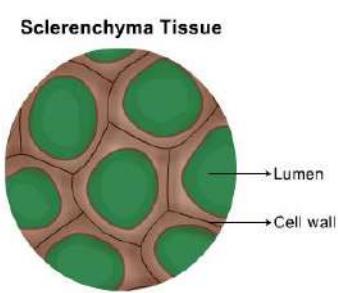
ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು ಅಡ್ಡಸೀಳಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ

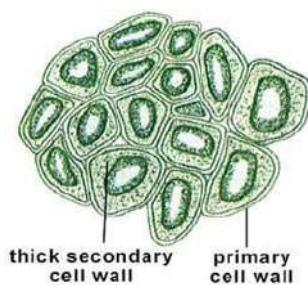
ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು ಉದ್ದಸೀಳಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ

- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶವೆಂದರೆ ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು (collenchyma).
- ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು (collenchyma) ಸಸ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳು (ಎಲೆ, ಕಾಂಡ) ಮುರಿಯದಂತೆ ಸುಲಭ ಬಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆಧಾರವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಎಲೆ ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಪಿಡಿಫಿಸೋನ ಕೆಳಗೆ ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು (collenchyma) ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.
- ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು (collenchyma) ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು, ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸೇರುವ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿ ದಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿವೆ.

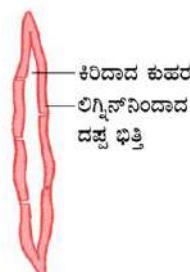
❖ ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ (Sclerenchyma) :-

ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು

ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು ಅಡ್ಡಸೀಳಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ

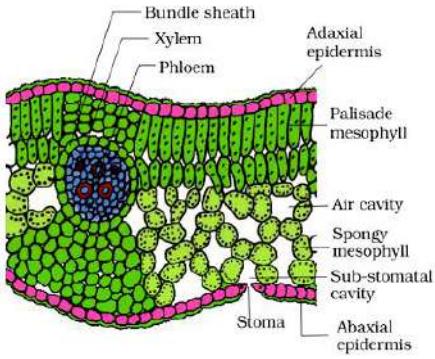
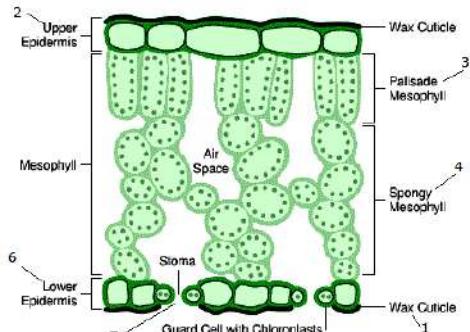

ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು ಉದ್ದಸೀಳಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ

- ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು (sclerenchyma) ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಸಸ್ಯವನ್ನು ದೃಢ ಮತ್ತು ಗಡಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶವು ನಿಜೀವ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಕ್ಲೆರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಉದ್ದವಾಗಿ, ತೆಳುವಾಗಿದ್ದು ಕೋಶಭೂತಿಯು ಲಿಗ್ನಿನ್ ಎಂಬ ವಸ್ತುವಿನಿಂದಾಗಿದೆ.
- ಕೋಶಭೂತಿಯು ದಪ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳಿರುವದಿಲ್ಲ.

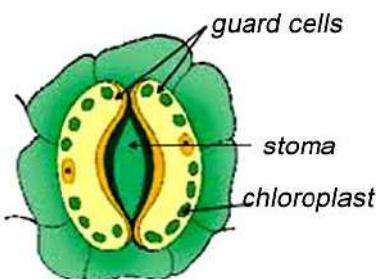
- ಸ್ವೀರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶವು ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ನಾಳಕೊಚೆಗಳ (vascular bundles) ಸುತ್ತ, ಎಲೆಗಳ ನಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಯಿಗಳ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಕವಚಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವೀರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶವು ಸಸ್ಯಭಾಗಗಳಿಗೆ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

❖ ಎಪಿಡಮೀಸ್ :-

- ಸಸ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಹೊರಪದರದ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಎಪಿಡಮೀಸ್ ಎನ್ನುವರು
- ಎಪಿಡಮೀಸ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪದರದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- ಒಂದು ಸಸ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊರಮೈ ಎಪಿಡಮೀಸ್ ಎಂಬ ಈ ಹೊರ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಸಸ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ರಕ್ಖಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಎಪಿಡಮ್‌ಲ್ರೆ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನೀರನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ ಮೇಣಾದಂತಹ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊರಪದರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ನೀರಿನ ನಷ್ಟದ ವಿರುದ್ಧ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆಫಾತಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪರೋಪಚೀವಿ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ರಕ್ಖಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಕ್ಖಣೆತ್ತುಕೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿರುವುದರಿಂದ ಎಪಿಡಮ್‌ಲ್ರೆ ಅಂಗಾಂಶವು ಯಾವುದೇ ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದ ಉದ್ದನೆಯ ಪದರವನ್ನು ಸಸ್ಯದ ಹೊರಮೈನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿರುವ ಬೇರಿನ ಎಪಿಡಮ್‌ಲ್ರೆ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ದನೆಯ ಕೂದಲಿನಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ನೀರನ್ನು ಹೀರುವ ಮೇಲ್ಮೈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕೆಲವು ಮರುಭೂಮಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಪಿಡಮೀಸ್‌ನ ಹೊರಪದರವು ಕೂಟಿನೊನಿಂದಾದ ದಷ್ಟ ಮೇಣಾದಂತಹ ಪದರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

❖ ಪತ್ರರಂಧ್ರ (Stomata) :-

- ಎಲೆಗಳ ಎಪಿಡಮೀಸ್‌ನ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಣ್ಣ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ಪತ್ರರಂಧ್ರ ಎನ್ನುವರು.
- ಪತ್ರರಂಧ್ರಗಳು ಮೂತ್ರಪಿಂಡದ ಆಕಾರದ ಎರಡು ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾವಲು ಜೀವಕೋಶಗಳು (guard cells) ಎನ್ನುವರು.
- ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪತ್ರರಂಧ್ರಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಬಾಷ್ಟ ವಿಸರ್ಜನ (transpiration) (ನೀರಾವಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯದೇಹದಿಂದ ನೀರಿನ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ) ಕೂಡಾ ಪತ್ರರಂಧ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಜರುಗುತ್ತದೆ.
- ❖ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯೊಂದರ ಹೊರಪದರವು ಎಳೆಯ ಕಾಂಡದ ಹೊರ ಪದರಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆಯೇ?

➤ ಸಸ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದು ಪ್ರೋಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹೊರಗಿನ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಅಂಗಾಂಶವು ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ದ್ವಿತೀಯಕ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯು ಕಾಂಡದ ಎಪಿಡಮೀನ್ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯದ ಹೊರಭಾಗದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಈ ಪದರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.ಇದು ಹಲವಾರು ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ದಪ್ಪವಾದ ಮರದ ತೋಗಟೆಯನ್ನು ಉಂಟಿಸುತ್ತದೆ.

➤ ತೋಗಟೆಯ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನಿಜಿಕೆವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಒತ್ತಾಗಿ ಜೋಡಣೆಗೂಂಡಿರುತ್ತವೆ. ತೋಗಟೆಯ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಬರಿನ್ (suberin) ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೂಡಾ ಇದ್ದು, ಇದು ಕಾಂಡದೊಳಗೆ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಪ್ರೇರಿಸದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

❖ ಸಂಕೀರ್ಣ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶ (complex permanent tissue) :-

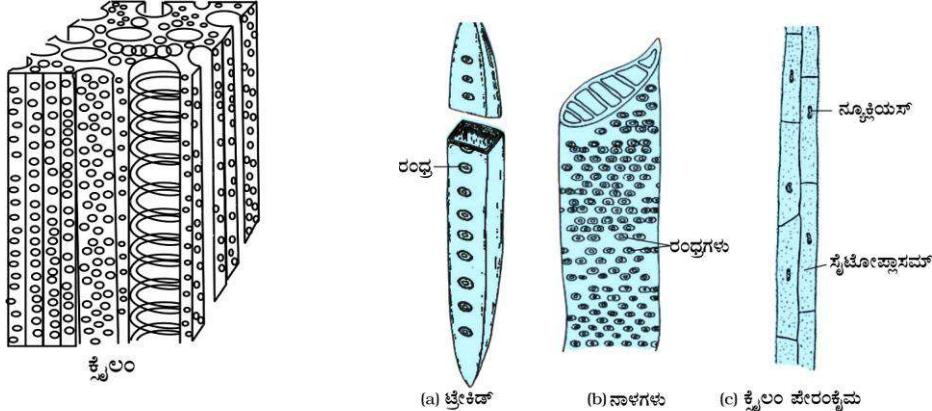
➤ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಧದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಎನ್ನುವರು.

➤ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫ್ಲೋಯಂಗಳು ಅಂತಹ ಸಂಕೀರ್ಣ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು.

➤ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಫ್ಲೋಯಂಗಳು ವಾಹಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನಾಳಕೂಚೆ (vascular bundle) ವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ.

❖ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂಗಾಂಶ :-

➤ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಂಗಾಂಶವು ತ್ರೇಕೆರ್ಡ್‌ಗಳು, ನಾಳಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೇರಂಕೈಮು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಾರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

➤ ಕೋಶಗಳು ದಪ್ಪವಾದ ಕೋಶಭೂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಬಹುತೇಕ ನಿಜಿಕೆವ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗಿವೆ.

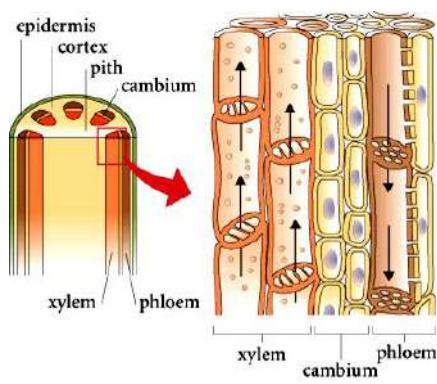
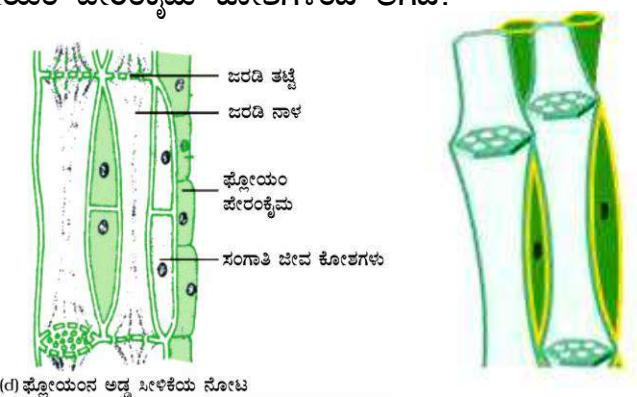
➤ ತ್ರೇಕೆರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ನಾಳಗಳು ಕೊಳಪೆಯಾಕಾರದ ರಚನೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಇದು ನೀರು ಮತ್ತು ಲವಣಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

➤ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪೇರಂಕೈಮು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಪಾಶ್ವಾ ಹರಿಯುವಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

➤ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಾರು ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಸಸ್ಯ ದೇಹಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಬದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಫ್ಲೋಯಂ ಅಂಗಾಂಶ :-

➤ ಫ್ಲೋಯಂ ನಾಲ್ಕು ವಿಧದ ಫಲಕಗಳಾದ ಜರಡಿನಾಳಗಳು, ಸಂಗಾತಿ ಕೋಶಗಳು, ಫ್ಲೋಯಂ ನಾರುಗಳು ಮತ್ತು ಫ್ಲೋಯಂ ಪೇರಂಕೈಮು ಕೋಶಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ.

- ಜರದಿ ನಾಳಗಳು ಕೊಳೆವೆಯಾಕಾರದ ಜೀವಕೋಶಗಳಾಗಿದ್ದು ರಂಧ್ರಗಳುಳ್ಳ ಭಿತ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಫ್ಲೋಯಂ, ಸೈಲಂಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಗಳು ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಫ್ಲೋಯಂ ಎಲೆಗಳಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಸ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಫ್ಲೋಯಂ ನಾರುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಫ್ಲೋಯಂ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಜೀವಂತ ಕೋಶಗಳಾಗಿವೆ.

❖ **ಪ್ರಾಣಿ ಅಂಗಾಂಶಗಳು :-**

ಪ್ರಾಣಿ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ವಿಧಗಳು :

- 1. ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (Epithelial tissue)
- 2. ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶ (Connective tissue)
- 3. ಸ್ವಾಯು ಅಂಗಾಂಶ (Muscular tissue) ಮತ್ತು
- 4. ನರ ಅಂಗಾಂಶ (Nervous tissue)

❖ **1. ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (Epithelial tissue) :-**

1. ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ ಎಂದರೇನು?

- ಪ್ರಾಣಿಗಳ ದೇಹವನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಅಥವಾ ರಕ್ಕಣಾತ್ಮಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳು (Epithelial tissue) ಎನ್ನುವರು.

2. ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಏನು?

- ಅನುಲೇಪಕವು ದೇಹದೊಳಗಿನ ಬಹುತೇಕ ಅಂಗಗಳು ಮತ್ತು ಸುಹರಗಳನ್ನು ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ ಆವರಿಸಿದೆ.
- ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶವು ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಅಂಗವ್ಯಾಹಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಡಲು ತಡೆಗೊಂಡೆಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.
- ಚಮ್ಚ, ಬಾಯಿಯ ಪದರ, ರಕ್ತನಾಳಗಳನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಪದರ, ಶ್ಲಾಷಕೋಶದಗಾಳಿಗೂಡುಗಳು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಪಿಂಡದ ನಾಳಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
- ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಒತ್ತಾಗಿ ಜೋಡಣಿಗೊಂಡು, ನಿರಂತರವಾದ ಪದರವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿವೆ. ಅಪುಗಳು ತಮ್ಮ ನಡುವೆ ಕೇವಲ ಅಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಂಧಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳು ಬಹುತೇಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಹೊಗಲಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದಪದರವನ್ನು ಹಾದುಹೋಗಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶವು ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ನಡುವೆ ವಸ್ತುಗಳ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ವಿಧಗಳು ಯಾವುವು?

- 1. ಸರಳ ಚಪ್ಪಟಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (simple squamous epithelium)
- 2. ಸ್ತ್ರೀಕೃತ ಚಪ್ಪಟಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (stratified squamous epithelium)
- 3. ಕಣಾಂಗ ಸಹಿತ ಸ್ತಂಭಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (ciliated columnar epithelium)
- 4. ಗ್ರಂಥಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (glandular epithelium).

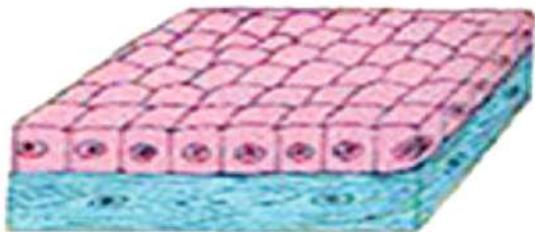
❖ **ಸರಳ ಚಪ್ಪಟಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (simple squamous epithelium) :-**

(a) ಚಪ್ಪಟಿ ಅನುಲೇಪಕ

- ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ತುಂಬಾ ತೆಣುವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿದ್ದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪದರವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಸರಳ ಚಪ್ಪಟೆ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (simple squamous epithelium) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
- ಅರೆಪಾರಕ ಪೊರೆಯ ಮೂಲಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಗಣಾಕೆ ನಡೆಯುವ ಲೋಮನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಅಲ್ಟ್ರಾಯೋಲ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳ ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಅನ್ನನಾಳ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯ ಅಂಗಳವೂ ಹೊಡಾ ಚಪ್ಪಟೆ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿವೆ.

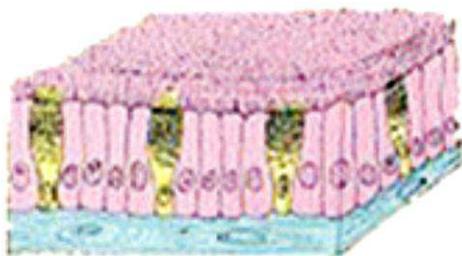
❖ **ಸ್ತ್ರಿಕೃತ ಚಪ್ಪಟೆ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (stratified squamous epithelium) :-**

(b) ಖಾನಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ

- ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪದರಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಣಿಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ತ್ರಿಕೃತ ಚಪ್ಪಟೆ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (stratified squamous epithelium) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
- ದೇಹವನ್ನು ರಕ್ಖಿಸುವ ಚರ್ಮವು ಚಪ್ಪಟೆ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದಾಗಿದೆ.
- ಚರ್ಮದಲ್ಲಿನ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಅನೇಕ ಪದರಗಳಾಗಿ ಜೋಡಣಿಗೊಂಡಿದ್ದು ಚರ್ಮದ ಸವೇತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತವೆ.

❖ **ಕಶಾಂಗ ಸಹಿತ ಸ್ತುಂಭಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (ciliated columnar epithelium) :-**

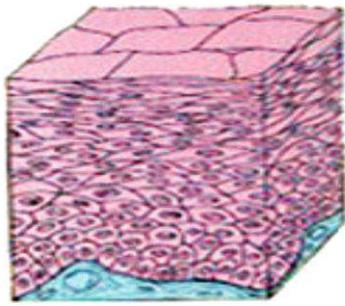

(c) ಕಶಾಂಗ ಸಹಿತ ಸ್ತುಂಭಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ

- ಕಶಾಂಗ (cilia) ಎಂಬುದು ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಹೊರಮೈ ಮೇಲೆ ಮುಂಭಾಚಿರುವ ಹೊದಲಿನಂತಹ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ಸೀಲಿಯಾಗಳು ಚೆಲಿಸಬಲ್ಲವು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಚಲನೆಯು ಲೋಳಿಯಂತಹ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮುಂದೆ ತಲ್ಲಿ ಹೊರಹಾಕುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಕಶಾಂಗ ಸಹಿತ ಸ್ತುಂಭಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (ciliated columnar epithelium) ಎನ್ನುವರು.
- ಹೀರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪಿಸುವಿಕೆಯಂಥ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಣ್ಣ ಕರುಳಿನ ಒಳಭಿತ್ತಿಯಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಶಾಂಗ ಸಹಿತ ಸ್ತುಂಭಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಶ್ವಾಸನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸ್ತುಂಭಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶವು ಕಶಾಂಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

❖ **ಗ್ರಂಥಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (glandular epithelium) :-**

- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವು ಒಳಮುಖವಾಗಿ ಮದಚಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಬಹುಕೋಶೀಯ ಗ್ರಂಥಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗ್ರಂಥಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (glandular epithelium) ಎನ್ನುವರು.
- ಫೆನಾಕೃತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ (ಫೆನಾಕೃತಿ ರೂಪದ ಜೀವಕೋಶಗಳು) ಮೂತ್ತ ಪಿಂಡದ ನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲಾಲಾರನ ಗ್ರಂಥಿಯ ನಾಳಗಳ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

(d) ಸ್ವರೂಪ ಚಪ್ಪಾಗಿ ಅನುಕೂಲ.

- ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅನುಕೂಲಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಸ್ವವಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗ್ರಂಥಿಯಾಗಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಇವು ತಮ್ಮ ಹೊರಪದರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವವಿಸುತ್ತವೆ.

❖ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶ (Connective tissue) :-

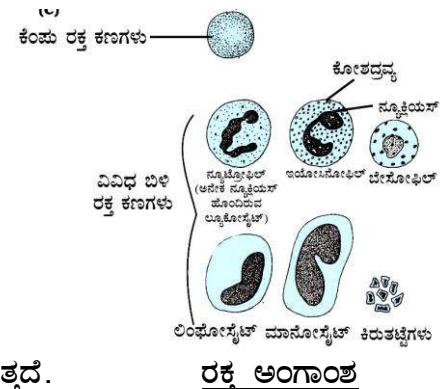
- ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಮುದುಗಿಕೊಂಡಿವೆ.
- ಮಾತೃಕೆಯು ಲೋಳಿ, ದ್ರವ, ಮಂದ ಅಥವಾ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬಹುದು.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಾತೃಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

❖ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶದ ವಿಧಗಳು :-

- 1. ರಕ್ತ ಅಂಗಾಂಶ
- 2. ಮೂಳೆ ಅಂಗಾಂಶ
- 3. ಅಷ್ಟಿರಜ್ಞ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯಂರಜ್ಞಗಳು
- 4. ಮೃದ್ಘಿ ಅಂಗಾಂಶ
- 5. ಏರಿಯೋಲಾರ್ ಅಂಗಾಂಶ
- 6. ಅಡಿಪೋನ್ ಅಂಗಾಂಶ

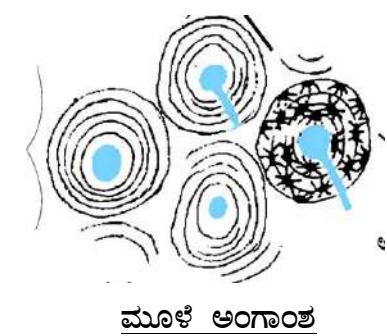
❖ ರಕ್ತ ಅಂಗಾಂಶ :-

- ರಕ್ತವು ದ್ರವ ಮಾತೃಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳು, (RBCs) ಬಿಳಿ ರಕ್ತ ಕಣಗಳು (WBCs) ಮತ್ತು ಕಿರುತಟ್ಟಿಗಳು(platelets) ನಿಲಂಬಿತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊಂಟಿನ್‌ಗಳು, ಲವಣಗಳು ಮತ್ತು ಹಾಮೋನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ರಕ್ತವು ಹರಿಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಅನಿಲಗಳು, ಜೀವಾವಾದ ಆಥಾರ, ಹಾಮೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ದೇಹದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

❖ ಮೂಳೆ ಅಂಗಾಂಶ :-

- ಮೂಳೆಯು ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದ್ದು, ದೇಹಕ್ಕೆ ಆಥಾರ ನೀಡುವ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೂಳೆ ಅಂಗಾಂಶ ಸ್ವಾಯಂಗಳಿಗೆ ಆಥಾರ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ದೇಹದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳಿಗೂ ಆಥಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೂಳೆ ಅಂಗಾಂಶ ಬಲಯುತವಾದ ಮತ್ತು ಅನವ್ಯಾ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದೆ.
- ಮೂಳೆ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕ್ಯಾಲ್ರಿಯಂ ಮತ್ತು ಫಾಸ್ಟರ್ಸ್ (ರಂಜಕ) ಸಂಯುಕ್ತ ಗಳಿಂದಾದ ದಟ್ಟ ಮಾತೃಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದುಗಿಕೊಂಡಿವೆ.

❖ ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್‌(ligament) ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್‌ಗಳೆಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಬಹುದು:-

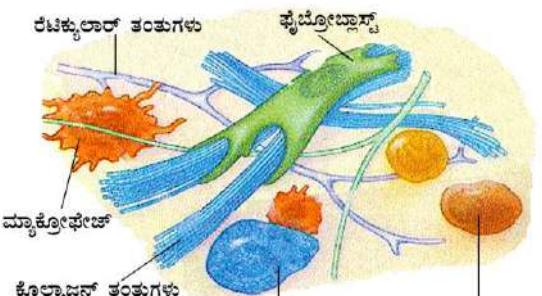
ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್‌(ligament)	ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್‌(Tendons)
❖ ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಏರಡು ಮೂಳೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.	❖ ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್‌ಗಳು ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಮೂಳೆಗಳಿಗೆ ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.
❖ ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ.	❖ ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್ ಸೀಮಿತ ನವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
❖ ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	❖ ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್ ನಾರಿನಂತಹ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದ್ದು ಅಶ್ವಧಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
❖ ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್‌ಗಳು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾತ್ರಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	❖ ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾತ್ರಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

❖ ಮೃದ್ಘಣಿ (cartilage):-

- ಮೃದ್ಘಣಿ (cartilage) ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದ್ದು ವಿಶಾಲ ಕೋಶಾವಕಾಶವಿರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಮೃದ್ಘಣಿ (cartilage) ಫಂರೂಪಿ ಮಾತ್ರಕೆಯ ಪೋಟೀನ್ ಮತ್ತು ಸಕ್ರೇಯಿಂದಾಗಿದೆ.
- ಮೃದ್ಘಣಿ ಅಂಗಾಂಶವು ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಳೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ಮೃದುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮೃದ್ಘಣಿ ಅಂಗಾಂಶವು ಮೂಗು, ಕಿವಿ, ಶ್ವಾಸನಾಳ ಮತ್ತು ಉಸಿನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ❖ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮೃದ್ಘಣಿಯನ್ನು ನಾವು ಮಡಚಬಹುದು ಆದರೆ ಕ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಳೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸಲಾರೆವು. ಕಾರಣ ಕೊಡಿ.
- ಕ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಳೆಗಳು ಕ್ಯಾಲ್ಲಿಯಂ ಮತ್ತು ಫಾಸ್ರರ್ಸ್ (ರಂಜಕ) ಸಂಯುಕ್ತಗಳಿಂದಾದ ದಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಬಲಯಿತವಾದ ಮತ್ತು ಅನಮ್ಮೆ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕ್ಯಾಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಳೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸಲಾರೆವು.

❖ ಪರಿಯೋಲಾರ್ (areolar) ಅಂಗಾಂಶ:-

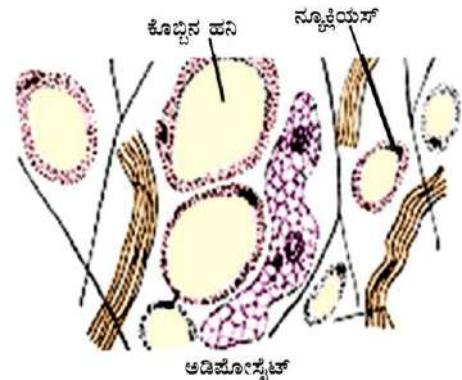
- ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾಯುರಜ್ಜ್ ಮಧ್ಯೆ, ನರಗಳು ಮತ್ತು ರಕ್ತನಾಳಗಳ ಸುತ್ತ ಹಾಗೂ ಅಸ್ಟಿರಜ್ಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಯೋಲಾರ್ (areolar) ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶವು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಯೋಲಾರ್ ಅಂಗಾಂಶವು ಅಂಗಗಳ ಒಳಗೆಯ ಖಾಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಭರಿಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ,
- ಪರಿಯೋಲಾರ್ ಅಂಗಾಂಶವು ದೇಹದ ಒಳಗಿನ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಗಾಂಶಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪರಿಯೋಲಾರ್ (areolar) ಅಂಗಾಂಶ

❖ ಅಡಿಪೋಸ್ (adipose) ಅಂಗಾಂಶ:-

- ಚರ್ಮದ ಕೆಳಗೆ ಮತ್ತು ದೇಹದ ಒಳಗಿನ ಅಂಗಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಬ್ಬಿನ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಅಡಿಪೋಸ್ (adipose) ಅಂಗಾಂಶ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಅಡಿಪೋಸ್ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಕೊಬ್ಬಿನ ಹನಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ.
- ಕೊಬ್ಬಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಡಿಪೋಸ್ ಅಂಗಾಂಶವು ದೇಹದ ಉಷ್ಣ ನಾಶವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಪೋಸ್ (adipose) ಅಂಗಾಂಶ

❖ ಸ್ವಾಯು ಅಂಗಾಂಶ(muscular tissue):-

- ಸ್ವಾಯು ಅಂಗಾಂಶವು (muscular tissue) ಸ್ವಾಯುತಂತುಗಳಿಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಉದ್ದ್ವಾದ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಚಲನವಲನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಯು ಅಂಗಾಂಶ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ಸ್ವಾಯು ಅಂಗಾಂಶವು ಸಂಕುಚಿಸುವ ಮೌಟಿನ್ (contractile protein) ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಮೌಟಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಸಂಕುಚನ ಮತ್ತು ವಿಕಸನಗಳು ಚಲನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ.

❖ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು(Voluntary muscles) ಮತ್ತು ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು(involuntary muscles) ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:-

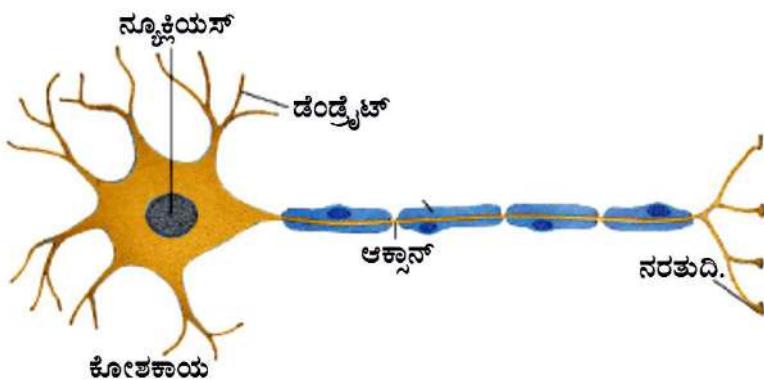
ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು(Voluntary muscles)	ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು(involuntary muscles)
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಿಂತೆ ಚಲಿಸುವಂತಹ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಎನ್ನುವರು. ❖ ಉದಾ:ಕ್ಕೊಲು ಸ್ವಾಯುಗಳು ❖ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳಾಗಿವೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಿಂತೆ ಚಲಿಸದ ಸ್ವಾಯುಗಳಿಗೆ ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಎನ್ನುವರು. ❖ ಉದಾ:ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳು, ಮೂತ್ರನಾಳದ ಸ್ವಾಯುಗಳು ❖ ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು(unstriated muscles)ಗಳಾಗಿವೆ.
<p>❖ ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು/ಮೃದು ಸ್ವಾಯು(unstriated muscles)ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:-</p>	
<p><u>ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳು</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳಾಗಿವೆ. ❖ ಉದಾ:ಕ್ಕೊಲು ಸ್ವಾಯುಗಳು 	<p><u>ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು/ಮೃದು ಸ್ವಾಯುಗಳು</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು/ಮೃದು ಸ್ವಾಯುಗಳು ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳಾಗಿವೆ. ❖ ಉದಾ:ಹೃದಯದ ಸ್ವಾಯುಗಳು, ಮೂತ್ರನಾಳದ ಸ್ವಾಯುಗಳು

<p><u>ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳು</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂಳೆಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ದೇಹದ ಚಲನೆಗೆ ಸಹಾಯ ವಾಡುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ‘ಅಂತಿಸ್ವಾಯುಗಳು’ (Skeletal muscles) ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ❖ ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾದ ಮತ್ತು ದಟ್ಟವಾದ ಪಟ್ಟೆಗಳು ಅಥವಾ ಅಡ್ಗರೆಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ❖ ಪಟ್ಟೆಸಹಿತ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನೀಳವಾಗಿ ಕೊಳ್ಳವೇಯಾಕಾರದಲ್ಲಿವೆ, ಇವು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. 	<p><u>ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು/ಮೃದು ಸ್ವಾಯುಗಳ ಸ್ವಾಯುತಂತುಗಳು</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು/ಮೃದು ಸ್ವಾಯುಗಳ ಸ್ವಾಯುತಂತುಗಳು ಉದ್ದ್ವಾಗಿದ್ದ ಕದಿರಿಂದ ಚೂಪಾದ ತುದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ❖ ಪಟ್ಟೆರಹಿತ ಸ್ವಾಯು/ಮೃದು ಸ್ವಾಯುಗಳು ಒಂದೇ ಒಂದು ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
---	---

❖ ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು:-

- ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳಾಗಿವೆ.
- ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಲಯಬದ್ಧವಾದ ಸಂಕುಚನ ಮತ್ತು ವಿಕಸನಗಳನ್ನು ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ತೋರುತ್ತವೆ. ಈ ಅನೈಷಿಕ ಸ್ವಾಯುಗಳನ್ನು ‘ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು’ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು
- ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುತಂತುಗಳು ಕೊಳ್ಳವೇಯಾಕಾರವಾಗಿದ್ದ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತವೆ
- ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಒಂದೇ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

❖ ನರ ಅಂಗಾಂಶ (Nervous Tissue):-

ನರಕೋಶ : ನರ ಅಂಗಾಂಶದ ಮೂಲ ಘಟಕ

- ಎಲ್ಲ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದರೆ, ನರ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪ್ರಚೋದನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನರಾವೇಗಗಳನ್ನು ದೇಹದೊಳಗೆ ಒಂದು ಭಾಗದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಲು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.
- ಮಿದುಳು, ಮಿದುಳು ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ನರಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ನರ ಅಂಗಾಂಶಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ಅಂಗಾಂಶದ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ನರಕೋಶಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯೂರಾನೋಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಒಂದು ನರಕೋಶ ಅಥವಾ ನ್ಯೂರಾನೋ ಕೋಶ ಕಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರೊಳಗೆ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯೂಕೋಪ್ಲಾಸಂ ಇರುತ್ತವೆ.
- ಕೋಶಕಾಯದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಉದ್ದನೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಆಕ್ಸಣ್ ಎನ್ನುವರು.
- ಆಕ್ಸಣ್ ಮಯಲಿನ್ ಹೊದಿಕೆಯಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕೋಶಕಾಯದ ಉದ್ದನೆಯ ಕೂದಲಿನಂತಹ ರಚನೆಗಳಿಗೆ ಡೆಂಡ್ರಿಟ್ಸ್‌ಗಳು ಎನ್ನುವರು.
- ನರತುದಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಅನೇಕ ನರತಂತುಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ನರವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತವೆ

ಪಠ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :-

1. ಸರಳ ಅಂಗಾಂಶದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- ಸರಳ ಅಂಗಾಂಶದ ವಿಧಗಳು- ಬೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ, ಕೋಲಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ, ಸ್ಟ್ರೋರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ
2. ತುದಿ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶ ಎಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ?
- ತುದಿ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಡ ಮತ್ತು ಬೇರುಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
  - ತುದಿ ವರ್ಧನ ಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಬೇರುಗಳ ಉದ್ದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
3. ತೆಗಿನಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯು ಯಾವ ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ?
- ತೆಗಿನಕಾಯಿಯ ಸಿಪ್ಪೆಯು ಸ್ಟ್ರೋರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ.
4. ಫೆಲ್ಲೋಯಂನ ಘಟಕಗಳು ಯಾವುವು?
- ಫೆಲ್ಲೋಯಂ ನಾಲ್ಕು ವಿಧದ ಘಟಕಗಳಾದ
  - 1.ಜರಡಿನಾಳಗಳು,
  - 2.ಸಂಗಾತಿ ಕೋಶಗಳು,
  - 3.ಫೆಲ್ಲೋಯಂ ನಾರುಗಳು ಮತ್ತು
  - 4.ಫೆಲ್ಲೋಯಂ ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಕೋಶಗಳಿಂದ ಆಗಿದೆ.

ಅಭಾಸಗಳು :-

1) 'ಅಂಗಾಂತ' ಪದಕ್ಕೆ ನಿರೂಪಣೆ ಕೊಡಿ.

- ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜೀವಕೋಶಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಅಂಗಾಂತ ಎನ್ನಲಿದೆ.

2) ಎಷ್ಟು ವಿಧಿದ ಫಲಕಗಳು ಕೊಡಿ ಕ್ಷೇಲಂ ಅಂಗಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ.

- ನಾಲ್ಕು ವಿಧಿದ ಫಲಕಗಳು ಕೊಡಿ ಕ್ಷೇಲಂ ಅಂಗಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

- ಅವುಗಳಿಂದರೆ- ತ್ರೈಕಿಂಡಿಗಳು, ನಾಳಗಳು, ಕ್ಷೇಲಂ ಪೇರಂಕ್ಯೇಮು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇಲಂ ನಾರುಗಳು

3) ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂತಗಳು ಸಂಕೀರ್ಣ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂತಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ?

- ಸರಳ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಾಣುವ ಒಂದು ವಿಧಿದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಿಟ್ಟಿವೆ.

- ಸಂಕೀರ್ಣ ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗಾಂತಗಳು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಧಿದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

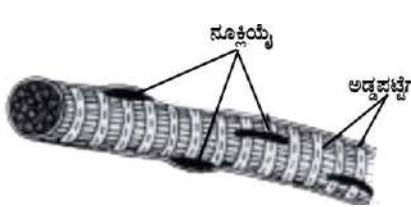
4) ಪೇರಂಕ್ಯೇಮು, ಕೋಲಂಕ್ಯೇಮು ಮತ್ತು ಸ್ಟೀರಂಕ್ಯೇಮು ಅಂಗಾಂತಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯ ಅಥಾರದ ಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಪೇರಂಕ್ಯೇಮು	ಕೋಲಂಕ್ಯೇಮು	ಸ್ಟೀರಂಕ್ಯೇಮು
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ತೆಳುವಾದ ಕೋಶಭಿತ್ತಿ ಇರುವ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ❖ ಪೇರಂಕ್ಯೇಮು ಅಂಗಾಂತದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಡಿಲವಾದ ಜೋಡಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಕೋಶಗಳ ನಡುವೆ ದೊಡ್ಡ ಖಾಲಿ ಜಾಗ (ಅಂತರಕೋಶಾವಾಕಾಶ) ಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸೇರುವ ಮೂಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿಯಮಿತವಾಗಿ ದಬ್ಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ❖ ಅಂತರಕೋಶಾವಾಕಾಶ ಮತ್ತು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿವೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯು ಲಿಗ್ನಾ ಎಂಬ ವಸ್ತುವಿನಿಂದಾಗಿದೆ ❖ ಕೋಶಭಿತ್ತಿಯು ದಬ್ಬವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಜೀವಕೋಶದೊಳಗೆ ಕೋಶಾವಾಕಾಶ ಮತ್ತು ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿವೆ.

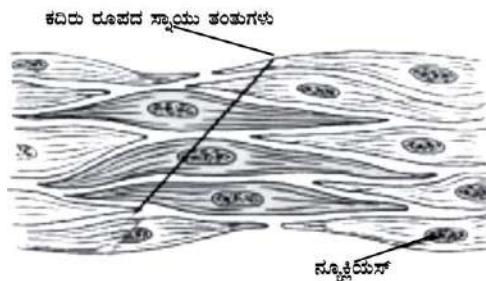
5) ಪತ್ರ ರಂಧ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು?

- ವಾತಾವರಣದಿಂದ ಅನಿಲಗಳ ವಿನಿಮಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪತ್ರರಂಧ್ರಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಬಾಷ್ಟ ವಿಸಿಜನೆ (transpiration) (ನೀರಾವಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯದೇಹದಿಂದ ನೀರಿನ ನಷ್ಟವಾಗುವಿಕೆ) ಕೂಡಾ ಪತ್ರರಂಧ್ರಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಜರುಗುತ್ತದೆ.

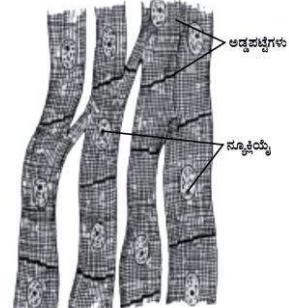
6) ಮೂರು ವಿಧಿದ ಸ್ವಾಯಂತರಂತುಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿ.

ಪಟ್ಟೆ ಸಹಿತ ಸ್ವಾಯಂ

ಮೃದು ಸ್ವಾಯಂ

ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯಂ

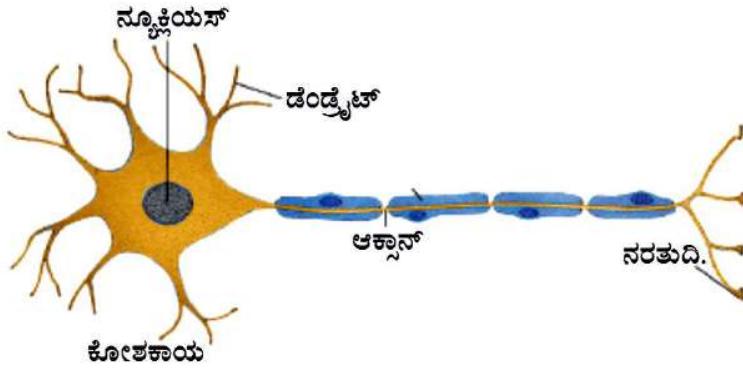
7) ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯವೇನು?

➤ ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಲಯಬ್ದವಾದ ಸಂಕುಚನ ಮತ್ತು ವಿಕಸನಗಳನ್ನು ಜೀವವಾನವಿಡೀ ತೋರುತ್ತವೆ.

8) ಪಟ್ಟಿ ಸಹಿತ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳು, ಪಟ್ಟಿ ರಹಿತ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳು ಮತ್ತು ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪಟ್ಟಿಸಹಿತ ಸ್ವಾಯತ್ರೀ	ಪಟ್ಟಿರಹಿತ ಸ್ವಾಯತ್ರೀ	ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯತ್ರೀ
❖ ಪಟ್ಟಿಸಹಿತ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾದ ಮತ್ತು ದಟ್ಟವಾದ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.	❖ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.	❖ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಗೆರೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
❖ ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಏಣಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳಾಗಿವೆ.	❖ ಅನ್ನನಾಳ, ರಕ್ತನಾಳ, ಶಾಸಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅನ್ನಿಣಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳಾಗಿವೆ.	❖ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುವ ಅನ್ನಿಣಿಕ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳಾಗಿವೆ.
❖ ಪಟ್ಟಿಸಹಿತ ಸ್ವಾಯತ್ರೀ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನೀಳವಾಗಿ ಹೊಳೆವೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ.	❖ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳು ಉದ್ದವಾಗಿದ್ದ ಚೊಪಾದ ತುದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.	❖ ಹೃದಯ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳು ಹೊಳೆವೆಯಾಕಾರವಾಗಿದ್ದ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಒಡೆಯುತ್ತವೆ
❖ ಅನೇಕ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.	❖ ಒಂದೇ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.	❖ ಒಂದೇ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

9) ಒಂದು ನರಕೋಶದ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

10) ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

- ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಯ ಒಳಗೋಡೆಯನ್ನು ಅವರಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಶ → ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ
- ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಯತ್ರೀಗಳನ್ನು ಮೂಳೆಗಳಿಗೆ ಬಂಧಿಸುವ ಅಂಗಾಂಶ → ಸ್ವಾಯತ್ರೀರಜ್ಞ
- ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಾಗಿಸುವ ಅಂಗಾಂಶ → ಮೈವೆಯಂ
- ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕೊಬ್ಬಿನ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಂಗಾಂಶ → ಅಡಿಮೋಸ್ ಅಂಗಾಂಶ
- ದ್ರವ ಮಾತ್ರಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶ → ರಕ್ತ
- (f) ಮಿದುಳಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಗಾಂಶ → ನರ ಅಂಗಾಂಶ

11) ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಾಂಶದ ವಿಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ

- ಚರ್ಮ → ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ
- ಮರದ ಶೋಗಟೆ → ಎಪಿಡಮಿಸ್ ಅಂಗಾಂಶ
- ಮೂಳೆ → ಸಂಯೋಜಕ ಅಂಗಾಂಶ
- ಮೂತ್ರನಾಳದ ಒಳಸ್ತುತಿ ಆವರಿಸಿದ ಅಂಗಾಂಶ → ಫ್ಲಾಕ್ತಿ ಅನುಲೇಪಕ ಅಂಗಾಂಶ
- ನಾಳಕೂಚೆಗಳು → ಸ್ಟ್ರೋಂಕ್ಯೂಲೆ

12) ಪೇರಂಕ್ಯೆಮು ಅಂಗಾಂಶ ಕಂಡುಬರುವ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೇಸರಿಸಿ.

- ಸಸ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುವ ಮೃದು ಭಾಗಗಳಾದ ಕಾಂಡದ ತುದಿ, ಬೇರಿನ ತುದಿ, ಮೊಗ್ನಿ ಮುಂತಾದವರುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

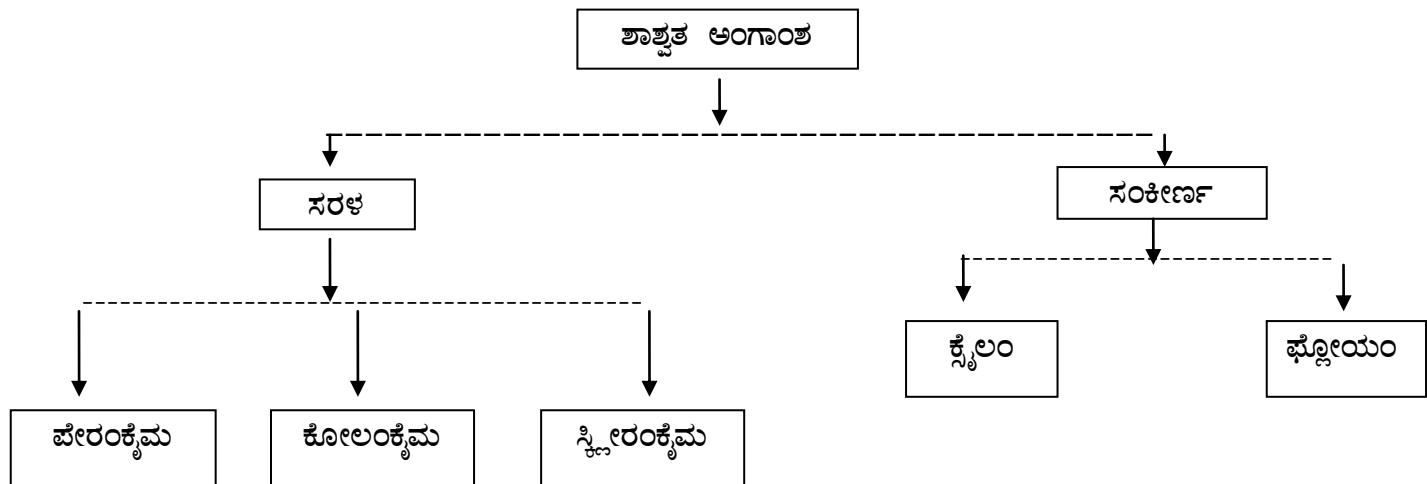
13) ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಪಿಡಮಿಸ್‌ನ ಪಾತ್ರವೇನು?

- ಸಸ್ಯದ ಅಭ್ಯಂತ ಹೊರಪದರದ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಎಪಿಡಮಿಸ್‌ ಎನ್ನಲಿವರು
- ಎಪಿಡಮಿಸ್‌ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪದರದ ಜೀವಕೋಶಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಿಟ್ಟಿದೆ.
- ಒಂದು ಸಸ್ಯದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊರಮೈ ಎಪಿಡಮಿಸ್‌ ಎಂಬ ಈ ಹೊರ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದು ಸಸ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯದ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಎಪಿಡಮ್‌‌ಲ್‌ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನೀರನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸುವ ಮೇಣದಂತಹ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊರಪದರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ನೀರಿನ ನಷ್ಟದ ವಿರುದ್ಧ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಅಥಾತಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಪರೋಪಜೀವಿ ಶಿಲೀಂದ್ರಗಳ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ದರಿಂದ ಎಪಿಡಮ್‌‌ಲ್‌ ಅಂಗಾಂಶವು ಯಾವುದೇ ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದ ಉದ್ದನೆಯ ಪದರವನ್ನು ಸಸ್ಯದ ಹೊರಮೈನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯವೇ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿರುವ ಬೇರಿನ ಎಪಿಡಮ್‌‌ಲ್‌ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ದನೆಯ ಶೂದಲನಂತಹ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ನೀರನ್ನು ಹೀರುವ ಮೇಲ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ಕೆಲವು ಮರುಭೂಮಿ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಪಿಡಮಿಸ್‌ನ ಹೊರಪದರವು ಕೂಟಿನೊಂದಾದ ದಷ್ಟ ಮೇಣದಂತಹ ಪದರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

14) ಶೊಗಟೆಯು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಅಂಗಾಂಶವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ?

- ಸಸ್ಯಗಳು ಬೆಳಿದು ಪ್ರೌಢವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹೊರಗಿನ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಅಂಗಾಂಶವು ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತದೆ. ದ್ವಿತೀಯಕ ವರ್ಧನ ಅಂಗಾಂಶದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯು ಕಾಂಡದ ಎಪಿಡಮಿಸ್‌ ಅಂಗಾಂಶವನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯದ ಹೊರಭಾಗದ ಜೀವಕೋಶಗಳು ಈ ಪದರದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಹಲವಾರು ಪದರಗಳಿಳ್ಳ ದಷ್ಟವಾದ ಮರದ ಶೊಗಟೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಶೊಗಟೆಯ ಜೀವಕೋಶಗಳು ನಿರ್ಜೀವವಾಗಿದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಅಂತರಕೋಶೀಯ ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಒತ್ತಾಗಿ ಜೋಡಣಿಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಶೊಗಟೆಯ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಬರಿನ್ (suberin) ಎಂಬ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೂಡಾ ಇದ್ದು, ಇದು ಕಾಂಡದೊಳಗೆ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರು ಪಾತ್ರೆತಿಸದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

15) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೊಣ್ಣಿಕವನ್ನು ಮೂರಾಗೊಳಿಸಿ.

ಧನವಾದಗಳು

ಜಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಧಾರಣೆ

2017

9TH STD 15 C HAPTER SOLVED
QUESTIONS

RAGHAVENDRA VT

GHS KOMMANALU SHIMOGA 93435677952

ಅಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸುಧಾರಣೆ

1 ಧಾನ್ಯಗಳು, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು, ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಖನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ?

ಧಾನ್ಯಗಳು ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಇವು ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಒದಗುತ್ತದೆ. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು ಪ್ರೋಟಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿವೆ. ದೇಹದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರೋಟಿನ್‌ಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತರಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರೋಟಿನ್‌ಗಳು, ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಜೀವಸತ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾರು ಹಡಾಫಿನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ನಾರು ಹಡಾಫಿನಗಳು ದೊಡ್ಡ ಕರುಳನ ಪರಿಕ್ರಮೆ ಜೆಲನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತವೆ

2 ಬೆಳೆಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಮೇಲೆ ಜ್ಯೋವಿಕ ಮತ್ತು ಅಜ್ಯೋವಿಕ ಅಂಶಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ?

ಜ್ಯೋವಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದರೆ-ಕೀಟಗಳು, ದಂಶಕಗಳು, ಶಿಳಿಂದ್ರಿಯಗಳು ಅಜ್ಯೋವಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಕಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲರುವ ಅಸಮರ್ಪಕ ತೆಳವಾಂಶ ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನಗಳು. ಈ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕುಸಿತ, ತೂಕನಷ್ಟ, ಕ್ಷೀಣಿಸಿದ ಮೊಳೆಯಾಗಿ ನಾಮವ್ಯೂಹ, ನಿರ್ವಣತೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಮೌಲ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಬೆಳೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು?

ಬೆಳೆ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಳೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಕವಲೊಡೆಯಾಗಿಗೆ ಮತ್ತು ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡ್ಡಿತನ

4 ಬೃಹತ್ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳು ಎಂದರೆನು ? ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳಿಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ?

ಬೃಹತ್ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳು :- ಸ್ಯೇಟ್ರೋಜನ್, ಫಾಸ್ಟರ್ನ್, ಹೊಟ್‌ಲ್ಯಾಸಿಯಂ, ಕ್ರೂಪ್ಲಾಸಿಯಂ, ಮೆಗ್ರಾಜಿಯಂ, ಸಲ್ಲರ್ಗಳು ನನ್ನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಅಳವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರಲು ಈ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಆರು ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳು ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್(Macro) ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ

5 ಸಸ್ಯಗಳು ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ?

ಸಸ್ಯಗಳು ತಮಗೆ ಬೆಳಕಾದ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಾಜ, ನಿರು ಮತ್ತು ಮಣಿನ ಮೂಲಕ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಗಾಜಯು ಕಾಬಡನ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಅನ್ನ ಹೊರ್ಡೆಸುತ್ತದೆ,

ಅಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸುಧಾರಣೆ

ನೀರಿನಿಂದ ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ದೊರೆಯಿತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಳ್ಳನ ಮೂಲಕ ಇತರ ಹಂಡಿಮೂರು ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

೬. ಮಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಯನ್ನ ಕಾಪಾಡಲು ನಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳ ಉಪಯೋಗ ವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ.

ನಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವು ಮಣಿನ ರಚನೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಅದರ ಸವೆತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರಿನ ಭಾಗ ಉಂಟಾದ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ವಿರಳವಾದ ಮಣಿನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ನೀರಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿದೆ ಮಾಡಿ, ಗಾಳಿಯಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಬೇರೆಗಳು ಆಳಕೆ ಇಂಜಿನಿಯಲು ನೀರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಹೊಳಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀರಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಜ್ಯಾವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಣಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮಣಿಗೆ ಹಲವಾರು ಲಘಿಗಳನ್ನು ನೀರಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರೈಸ್ ಕೆಲವು ಮಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೇಲ ಮಾಲನ್ಯವನ್ನು ಒಬ್ಬಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು ಮಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಳವರಾಶಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಇದು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಳವಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ.

೬ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಗರಿಷ್ಟ ಲಾಭವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ? ಏಕೆ?

- ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಭವದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ.
  - ಆರ್ಥಿಕ ನಾಧಾರಣ ಜಳಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ ಅವರು ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ.
  - ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ, ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ.
- .ಸಿ) ನೀರಾವರಿ ಉತ್ತರ, ಏಕೆಂದರೆ ಉತ್ತಮ ಜಳಗಳು ಬಿಂಬಿಸಲಿಲ್ಲ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೆಳಗಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಅಧಿಕ ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಅರ್ಥಗ್ರಂಥರ ಇಂಜಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ. ನಿರ್ವಹಿಸಲಿದೆ ಅಲಂಕಾರಿಕ ಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಯ ನಿರ್ವಹಿತ

ಅಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ್ಲ ಸುಧಾರಣೆ

ಇತ್ತಲ್ಲಿವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಹೋಳಣೆಗಾಂಥಗಳನ್ನು ನೇರಿಸುತ್ತವೆ. ಸಸ್ಯಗಳು ಬೀಳನೆ ಬೀಳಿಯವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಬೀಳಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಬೀಳಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವ ಕಿಳಿಟು ಹೀಡಿಸಿದೆ. ಈಗ ತೊಂದರೆ ಗಳನ್ನು ತೆಳುಗಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾಗಿ ಮೇಲನೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಗರಿಷ್ಣ ಲಾಭವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ

7 ಬೀಳಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿ?

ಬೀಳಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಜ್ಯೋತಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯಾಯಿನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮಣಿಗೆ ಹಲವಾರು ಲಘಣಗಳನ್ನು ನೇರಿಸಿ, ಮಣಿನ ಗುಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ನೆಲ ಮಾಲನ್ನು ವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದು ಮಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವರಾಶಿಯನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಇದು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಜ್ಯೋತಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು ಬೀಳಿಗಳಾಗಿ, ಅಥವಾ ಪರಿಸರಕ್ಷಾಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

8 ಶೈಲರಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

ಶೈಲರಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ, ಜ್ಯೋತಿಕ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ-ಕಿಳಿಟಗಳು, ದಂಶಕಗಳು, ತಿಳಿಂದ್ರಿಗಳು, ಹುಳುಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ಹಾಗೂ ಅಜ್ಯೋತಿಕ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮರ್ಪಣೆ ತೇವಾಂಶ ಮತ್ತು ತಾಜಮಾನಗಳು.

9. ದನಗಳ ತಜಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ?

ದನಗಳ ತಜಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ರಾನ್ ಜೀಡಿಂಗ್ (ಬಿಶ್ರೀ ಸಂಕರಣ) ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಣಿತಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಈ ವಿಧಾನವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ (ಬಿದೇಶಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯದೇಶಿಯ ತಜಿ) ಜಿಸಿಂ, ಭೈನ್‌ಸ್ಟೀನ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು (ಸ್ಥಳೀಯ ತಜಿ) ಸಿಂಧಿ, ನಾಹಿವಾಲ್ ತಜಿಗಳನ್ನು ಅಪೆಕ್ಷಿತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅವುಗಳಿರಿಂತು ಸಂಕರ ಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಾಣಿತಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೆಲ್ಲ ಸುಧಾರಣೆ

9 ಹೇಳಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಜೆಟೆಸಿ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಧಂ ಪರಿವರ್ತಕಗಳಾಗಿವೆ, ಅವು ಕಡಿಮೆ ನಾಲಿನಂಶವುಳ್ಳ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು (ಅವು ಮನುಷ್ಯರ ಬಳಕೆಗೆ ಅನಹೆಚಾಗಿವೆ) ಅತಿಹೆಚ್ಚಿ ಪೋಳಿಕಾಂಶಗಳುಳ್ಳ ಘಾಣ ಹೈಲಿಟೆನ್ ಅಹಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬಹುದಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ'

ಹೊಟ್ಟಿಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಾ ಮಾಂಸದ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ . ಜೊತೆಗೆ, ಅದರ ಹಿಕ್ಕೆಯಿಲ್ಲ ಉತ್ತಮ ನೋಭ್ರರವಾಗಿದೆ. ಹಿಂಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ನಾಲಿನಂಶವುಳ್ಳ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೈಲಿಟೆನ್ ಅಹಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನುತ್ತವೆ . ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಮಧಂ ಪರಿವರ್ತಕಗಳಾಗಿವೆ .

10 ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಟ್ಟಿ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಯಾವುವು?

- * ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ
  - * ನಲಿಯಾದ ಸ್ವಜ್ಞತೆ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ.
  - * ಮೇಲ್ಮೈವಣಿ ಇರುವ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ವಾತಾಯನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ, ಮತ್ತೆ, ಜಸೀಲು ಮತ್ತು ಜಾರಿಯಿಲಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವ ಕೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಾಗಿ ಆಶ್ರಯ ಕಲ್ಪನೆಯಿರುತ್ತದೆ.
  - * ಯಾವಾಗಲೂ ಒಣಿದಂತೆ ಇರಲು ಮತ್ತು ಸ್ವಜ್ಞನೋಜನಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿಗಳ ನೆಲವು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- * ವಿಷಭಿನ್ನ ಸಮೃದ್ಧ ಫೋರೆಕ್ ಅಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ
- * ತಾಷಮಾನದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಾಗಳ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಕೊಳಾ ಅಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಚಾ ಕಾರಣದ್ವಾರಾ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಡಿಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಆಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗತೆಗೆ ಸುಧಾರಣೆ

11 ಭ್ರಾಯ್ಲರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಲೀಯರ್ಸ್‌ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗತೆಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗತೆಗೆ?

ಮೊಟ್ಟಗತನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಲೀಯರ್ಸ್ (layers) ಕೋಣಗತ ಸುಧಾರಿತ ತಜಗತನ್ನು ಅಳಿವ್ಯಾಧಿಪಡಿಸಿ ನಾಕಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಭ್ರಾಯ್ಲರ್ಸ್ (broilers) ಕೋಣಗತ ಸುಧಾರಿತ ತಜಗತನ್ನು ಅಳಿವ್ಯಾಧಿಪಡಿಸಿ ನಾಕಣ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಭ್ರಾಯ್ಲರ್ ಕೋಣಗತ ವಸತಿ, ಹೊಳಣಣಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುವ ಕೋಣಗತಗಳಿಂತ ಇನ್ನುವಾಗಿವೆ. ಭ್ರಾಯ್ಲರ್ ಕೋಣಗತ ಪಡಿತರವು (ದಿನಸಿತ್ಯದ ಆಹಾರದ ಅಗತ್ಯತೆ) ನಾಕಷ್ಟು ಕೊಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಹೊಳಣಣಿ ನಮ್ಮೆಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೌತ್ತು ಹಕ್ಕಿಗತ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಜೀವಸಂಕ್ಷೇಪ A ಮತ್ತು K ಗಳು ಅಧಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಲೀಯರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ವದರಿನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

12 ಖೀಮೆಗತನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ?

ಖೀಮೆಗತನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎರಡು ವಿಧಾನಗತವೆ. ೧೦೦ ಸ್ವೇಚ್ಛಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗತಂದ, ಇದನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛಿಕ ಖೀಮೆಗಾರಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಖೀಮೆ ನಾಕಾಣಿಕೆ, ಇದನ್ನು ಕೃಷಿ ಖೀಮೆಗಾರಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

13. ಸಂಯುಕ್ತ ಖೀಮೆ ನಾಕಾಣಿಕೆಯ ಅನುಕೂಲಗತೆಗೆ ?

ಖೀಮೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತ ಖೀಮೆ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಡು ಅಥವಾ ಆರು ಖೀಮೆ ಪ್ರಭೀಂದಗತ ಒಂದು ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಖೀಮೆ ಕೋಳಿದಲ್ಲಿ ಬಿಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಿಳಿನ್ನು ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮೊಳೆಗೆ ಸ್ವಧಿಸಂದರ್ಭ ಖೀಮೆನಿನ ಪ್ರಭೀಂದಗತನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೋಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗತ್ತಳ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆಹಾರವು ಬಿಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಕಾಟ್ಲು ಖೀಮೆಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮೇಲ್ತ್ವಯಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ, ರೋಹು ಖೀಮೆಗತ ಕೋಳಿದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ, ಬ್ರಿಗ್ಯಾಲ್ ಖೀಮೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಮನ್ ಕಾಹ್ದಾರಗತ ಕೋಳಿದ ತೆಳುಭಾಗದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಿದರೆ, ಗ್ರಾನ್ ಕಾಹ್ದಾರಗತ ತೆಳಿಗತನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಖೀಮೆನಿನ ಪ್ರಭೀಂದಗತ ಕೋಳಿದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಹಾರವನ್ನು ಹರಣ್ಣರ ಸ್ಥಿರ ಇಲ್ಲದೇ ಬಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದು ಕೋಳಿದಲ್ಲಿನ ಖೀಮೆನಿನ ಇಳಿವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಹಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ

14. ಜೀನುಹುಳುವಿನ ತಜಗತೆ ಯಾವ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುಣಗಳು ಜೀನಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ?

ಜೀನಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಜೀನುಹುಳುವಿನ ತಜಗತೆ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಗುಣಗಳು ಯಾವುದೆಂದರೆ

- * ಅಪ್ರಾಗ್ಯಾನಾರ್ಥಿಕ್ ಕೆಡಿಮೆ ಕುಟುಂಬತ್ವವೇ.
- * ಒದಗಿಸಿದ ಜೀನುಗೊಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಗ್ಯಾನಾರ್ಥಿಕ್ ಕೆಡಿಮೆ ನೆಲೆಸುತ್ತುವೇ
- * ಜೀನ್‌ನಿ ಸಂತಾನೋಽಪ್ಪತ್ತಿ ನಡೆಸುತ್ತುವೇ.

15. *pasturage*(ನ್ಯಾನಂಪತ್ತು) ಎಂದರೆನು? ಜೀನಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

ಮುಕರಂಡ ಮತ್ತು ಪರಾಗವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಜೀನುಹುಳುಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವ ಹೊಪ್ಪಗಳನ್ನು *pasturage*(ನ್ಯಾನಂಪತ್ತು) ಎನ್ನಬಹುದು. ನಾತಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ *pasturage*(ನ್ಯಾನಂಪತ್ತು)ನ ಜೊತೆಗೆ ದೊರಕುವ ಹೊಪ್ಪಗಳ ವಿಧವು ಜೀನಿನ ರುಚಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.

8. ಚಲನೆ

ಚಲನೆ: ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಥಾನವು ಇನ್ನೊಂದರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಾಲದೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಚಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಏಕರೂಪ & ಏಕರೂಪವಲ್ಲದ ಚಲನೆ ಗೆಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

ಏಕರೂಪ ಚಲನೆ	ಏಕರೂಪವಲ್ಲದ ಚಲನೆ
ಕಾಯವು ಸಮಕಾಲಾವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮದೂರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಏಕರೂಪ ಚಲನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.	ಕಾಯವು ಸಮಕಾಲಾವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮದೂರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಏಕರೂಪವಲ್ಲದ ಚಲನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
ಉದಾ: ಕಾಯವು ಮೊದಲ 1Secನಲ್ಲಿ 5m, ಎರಡನೇ 1Secನಲ್ಲಿ 5m ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರನೇ 1Sec ನಲ್ಲಿ 5m ದೂರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುವುದು ಏಕರೂಪ ಚಲನೆಯಾಗಿದೆ.	ಉದಾ: ಕಾಯವು ಮೊದಲ 1Secನಲ್ಲಿ 5m, ಎರಡನೇ 1Secನಲ್ಲಿ 3m ಹಾಗೆಯೇ ಮೂರನೇ 1Sec ನಲ್ಲಿ 4m ದೂರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುವುದು ಏಕರೂಪವಲ್ಲದ ಚಲನೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಲಿಸಿದ ದೂರ & ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

ಚಲಿಸಿದ ದೂರ	ಸ್ಥಾನ ಪ್ರಯೋಜನ
1. ಕಾಯವು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ಚಲಿಸಿದ ಪಥದ ಉದ್ದ್ವಷ್ಟ ಕಾಯವು ಚಲಿಸಿದ ದೂರ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.	1. ಕಾಯವು ಚಲಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಲುಪಿದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇರುವ ರೆಣಿಷ್ಟ ದೂರವನ್ನು ಸ್ಥಾನಪ್ರಯೋಜನ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
2. ಚಲಿಸಿದ ದೂರ ಒಂದು ಅದಿಶ ಪರಿಮಾಣ.	2. ಸ್ಥಾನಪ್ರಯೋಜನ ಒಂದು ಸದಿಶ ಪರಿಮಾಣ.

ಸಮನ್ಯಗಳು:

1. 200m ವ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ವೃತ್ತಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಓಟಗಾರನೊಬ್ಬ ಒಂದು ಸುತ್ತನ್ನು 40Sec ಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. 2ನೀಮಿಷ 20 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದ ದೂರ & ಸ್ಥಾನಪ್ರಯೋಜನವೆಷ್ಟು?

ಪರಿಹಾರ: ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲ= 2ನೀಮಿಷ 20 Sec = 140 Sec   ಶ್ರೀಜ್ಯ $r=100m$

40 Sec ಗಳಲ್ಲಿ ಓಟಗಾರ ಒಂದು ಸುತ್ತನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ $140 \text{ Sec} / 40 \text{ Sec} = 3.5$ ಸುತ್ತುಗಳು.

$\therefore 140 \text{ Sec} / 40 \text{ Sec} = 3.5 \times 2\pi r = 2200m$

$\therefore$ ಸ್ಥಾನಪ್ರಯೋಜನ = 200 m

ಜವ (Speed) & ವೇಗ (Velocity)ಗಳಿಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:

ಜವ (Speed)	ವೇಗ (Velocity)
1. ಒಂದು ಕಾಯ ಏಕರೂಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದ ದೂರಕ್ಕೆ ಜವ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.	1. ಏಕರೂಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕಾಯದ ಸ್ಥಾನಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ವೇಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
2. ಜವ = $\frac{\text{ಚಲಿಸಿದ ದೂರ}}{\text{ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲ}}$	2. ವೇಗ = $\frac{\text{ಸ್ಥಾನಪ್ರಯೋಜನ}}{\text{ಕಾಲ}}$
3. ಅದಿಶ ಪರಿಮಾಣ.	3. ಸದಿಶ ಪರಿಮಾಣ.
4. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕರೂಪ ಮಿ. $m s^{-1}$	4. ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕರೂಪ ಮಿ. $m s^{-1}$

ಸರಾಸರಿ ಜವ: ಕಾಯದ ಚಲನೆಯು ಏಕರೂಪವಲ್ಲದಾಗ ಅಂತಹ ಕಾಯಗಳ ಚಲನೆಯ ದರವನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಸರಾಸರಿ ಜವ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

$$\text{ಸರಾಸರಿ ಜವ} = \frac{\text{ಚಲಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ದೂರ}}{\text{ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ}}$$

ಉದಾ:ಒಂದು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ 100km ದೂರವನ್ನು 2ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸರಾಸರಿ ಜವವು 50km/h . ವಾಹನವು ಯಾವಾಗಲೂ(ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ) 50km/h ಚಲಿಸದೆ ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಈ ಮಿತಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯೂ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯೂ ಇರಬಹುದು.

ನಮನ್ಯಗಳು:

1.ಒಂದು ಕಾಯವು 16m ದೂರವನ್ನು 4 Sec ಚಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ 16m ದೂರವನ್ನು 2 Sec ಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿದರೆ, ಆಕಾಯದ ಸರಾಸರಿ ಜವ ಎಷ್ಟು?

ಪರಿಹಾರ: ಚಲಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ದೂರ = $16+16=32\text{ m}$

ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ = $4+2=6\text{ Sec}$

$$\text{ಸರಾಸರಿ ಜವ} = \frac{\text{ಚಲಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ದೂರ}}{\text{ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ}}$$

$$\text{ಸರಾಸರಿ ಜವ} = \frac{32}{6} = 5.33\text{ ms}^{-1}$$

2. ಪ್ರವಾಸದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನದ ಓಡೋ ಮೀಟರ್ 2000km ತೋರಿಸಿ ಪ್ರವಾಸದ ಹೊನೆಯಲ್ಲಿ 2400km ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸವು 8ಗಂಟೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ, ವಾಹನದ ಸರಾಸರಿ ಜವವನ್ನು kmh^{-1} ನಲ್ಲಿ & ms^{-1} ನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಪರಿಹಾರ: ಚಲಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ದೂರ = $2400-2000=400\text{km}$

ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ = 8ಗಂಟೆಗೆ

$$\text{ಸರಾಸರಿ ಜವ} = \frac{\text{ಚಲಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ದೂರ}}{\text{ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ}}$$

$$\text{ಸರಾಸರಿ ಜವ} = \frac{400}{8} = 50\text{kmh}^{-1}$$

$$\text{ಸರಾಸರಿ ಜವ} = 50\text{kmh}^{-1} = \frac{50\text{km}}{h} = \frac{50 \times 1000}{60 \times 60} = 13.9\text{ ms}^{-1}$$

ಸರಾಸರಿ ವೇಗ: ಒಂದು ಕಾಯದ ವೇಗವು ಏಕರೂಪವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅದರ ಸರಾಸರಿ ವೇಗ = $\frac{\text{ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ} + \text{ಉಂತಿಮ ವೇಗ}}{2}$ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವೇಗೋತ್ತುಷ್ಣ: ಏಕಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಯದ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯ ದರಕ್ಕೆ ವೇಗೋತ್ತುಷ್ಣ ಎಂದು ಹೆಸರು.

$$\text{ವೇಗೋತ್ತುಷ್ಣ} = \frac{\text{ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆ}}{\text{ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಕಾಲ}}$$

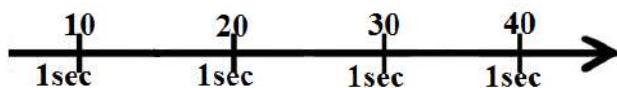
$$a = \frac{v-u}{t}$$

ಇಲ್ಲಿ a = ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ v = ಉಂತಿಮ ವೇಗ

ವೇಗೋತ್ತುಷ್ಣದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಮಾನ ms^{-2} OR m/s^2

ವೇಗೋತ್ತುಷ್ಣವು ಒಂದು ಸದಿಶ ಪರಿಮಾಣ.

-ಒಂದು ಕಾಯದ ವೇಗವು ಸಮಕಾಲಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಯವು ಏಕರೀತಿಯ ವೇಗೋತ್ತುಫೆದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

-ಒಂದು ಕಾಯದ ವೇಗವು ಸಮಕಾಲಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಪ್ರಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಯವು ಏಕರೀತಿಯವಲ್ಲದ ವೇಗೋತ್ತುಫೆದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

-ಒಂದು ಕಾಯದ ವೇಗವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದು ವೇಗಾಪಕ್ರಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

→ ಕಾಯವು ಸ್ಥಿರ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅದರ ವೇಗೋತ್ತುಫೆ ಸೊನ್ನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣ: ವೇಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇಗೋತ್ತುಫೆ ಸೊನ್ನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

Solve example problems 8.4(page no.157)

ಏಕರೂಪ ವೃತ್ತಿಯ ಚಲನೆ: ವೃತ್ತಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಜವದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಚಲನೆಯೇ ಏಕರೂಪ ವೃತ್ತಿಯ ಚಲನೆ.

→ ಏಕರೂಪ ವೃತ್ತಿಯ ಚಲನೆಯನ್ನು ವೇಗೋತ್ತುಫೆತ ಚಲನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕಾರಣ: ಏಕರೂಪ ವೃತ್ತಿಯ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯದ ಜವ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಕಾಯದ ದಿಕ್ಕು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಯದ ವೇಗ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏಕರೂಪ ವೃತ್ತಿಯ ಚಲನೆಯನ್ನು ವೇಗೋತ್ತುಫೆತ ಚಲನೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಚಲನೆಯ ಸಮೀಕರಣಗಳು:

$$1. \ a = \frac{v-u}{t} \quad \text{OR} \quad v = u + at$$

$$2. \ s = ut + \frac{1}{2}at^2$$

$$3. \ v^2 = u^2 + 2as \quad \text{OR} \quad v^2 - u^2 = 2as$$

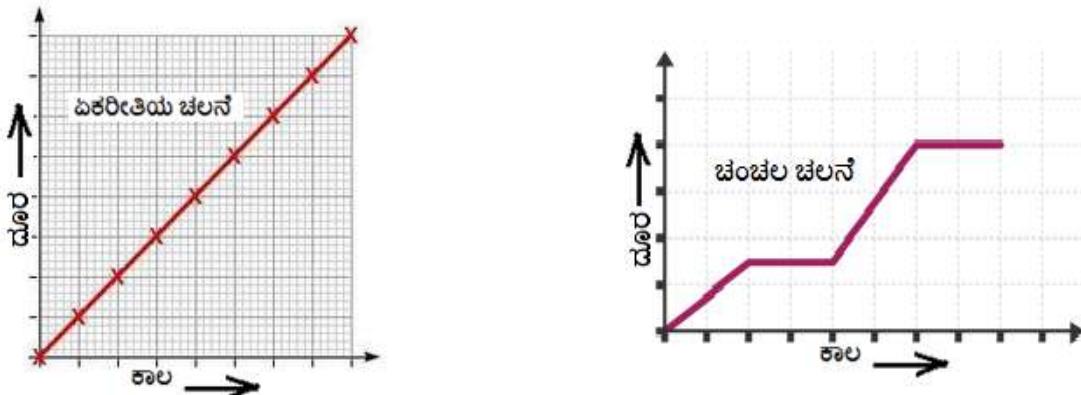
ಇಲ್ಲಿ u =ಅರಂಭಿಕ ವೇಗ, v =ಅಂತಿಮ ವೇಗ, t =ಕಾಲ s =ಚಲಿಸಿದ ದೂರ

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:

Solve example problems 8.5, 8.6, 8.7 (page no.165 to 167)

ಚಲನೆಯನ್ನು ರೇಖಾ ನಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ:

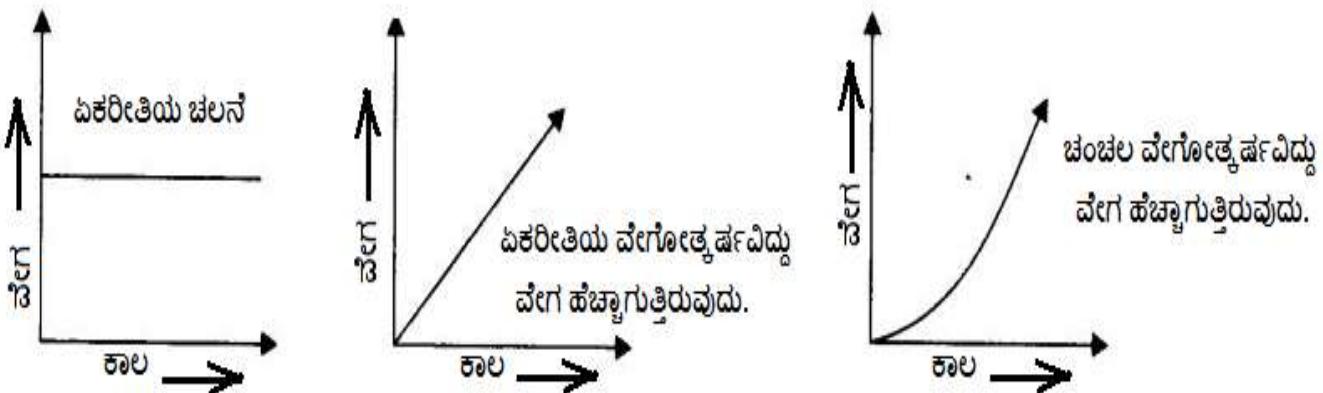
1. ದೂರ-ಕಾಲ ನಕ್ಷೆ: ಒಂದು ಕಾಯ ಚಲನೆಯ ದೂರವನ್ನು y -ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲವನ್ನು x -ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದಾಗ ದೋರೆಯುವ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ದೂರ-ಕಾಲ ನಕ್ಷೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಯೋಗಗಳು:

1. ಕಾಯದ ಚಲನೆಯ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬಹುದು.
2. ಯಾವುದೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಚಲಿಸಿದ ದೂರವನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬಹುದು.
3. ಯಾವುದೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಯದ ವೇಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬಹುದು.

2. ವೇಗ-ಕಾಲ ನಕ್ಷೆ: ಒಂದು ಕಾಯದ ವೇಗವನ್ನು y -ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲವನ್ನು x -ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದಾಗ ದೋರೆಯುವ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ದೂರ-ಕಾಲ ನಕ್ಷೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಯೋಗಗಳು:

1. ಕಾಯದ ಚಲನೆಯ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ತಿಳಿಯ ಬಹುದು.
2. ಕಾಯದ ವೇಗಾಂತ್ರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬಹುದು.
3. ಯಾವುದೇ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಚಲಿಸಿದ ದೂರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯ ಬಹುದು.

Prepared By

*Rajamanikya
GHS Amasebail
Kundapura Tq. Udupi Dist.
Ph. No: 9964514243*

9.ಬಲ ಮತ್ತು ಚಲನೆಯ ನಿಯಮಗಳು:

ಬಲ: ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಬಾಹ್ಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಬಲ ಎನ್ನುವರು.

ಒಂದು ಕಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ಬಲವು,

i.ಕಾಯಿದ ವೇಗವನ್ನು ಬದಲಿಸ ಬಲ್ಲದು

ii.ಕಾಯಿದ ಆಕಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸ ಬಲ್ಲದು.

ಸಂತುಲಿತ ಬಲ:

ಒಂದು ಕಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲಗಳು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಕಾಯಿವನ್ನು ಸಮತೋಲನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಕಾಯಿವನ್ನು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಆ ಬಲಗಳನ್ನು ಸಂತುಲಿತ ಬಲಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ:ಹಗ್ಗಿ ಎಳೆಯುವ ಆಟದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ತಂಡದವರು ಸಮ ಬಲದಿಂದ ಹಗ್ಗಿವನ್ನು ಎಳೆದಾಗ ಎರಡೂ ತಂಡದವರೂ ನಿಂತಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಅಸಂತುಲಿತ ಬಲ:

ಒಂದು ಕಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲಗಳು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅದು ಕಾಯ ಚಲಿಸುವ ಜವವನ್ನು ಅಥವಾ ಚಲಿಸುವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಅಥವಾ ಎರಡನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಬಲಗಳನ್ನು ಅಸಂತುಲಿತ ಬಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ: ಹಗ್ಗಿ ಎಳೆಯುವ ಆಟದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಂಡದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಲದಿಂದ ಹಗ್ಗಿವನ್ನು ಎಳೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವುದು ಅಸಂತುಲಿತ ಬಲ.

ನ್ಯೂಟನ್ ಚಲನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ನಿಯಮ:

“ಪ್ರತೀ ಕಾಯವು ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗವಾದ ಬಲಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವಂತೆ ಬಲಾತ್ಮಾರಿಸಲ್ಪದದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದು ತಾನು ಇದ್ದ ವಿಶ್ವಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಿ ಏಕರೀತಿಯ ಚಲನೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.”

ನ್ಯೂಟನ್ ನ ಚಲನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ನಿಯಮವು ಜಡತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಜಡತ್ವ: ಪ್ರಯೋಗವಾದ ಬಲಗಳಿಂದ ಬಲಾತ್ಮಾರಿಸಲ್ಪದದೇ ಇದ್ದರೆ, ಕಾಯಗಳು, ತಾವು ಇರುವ ವಿಶ್ವಾಂತ ಅಥವಾ ಏಕರೀತಿಯ ಚಲನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಜಡತ್ವ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಉದಾ: ಬಸ್ಸು ದಿಧಿರನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿದಾಗ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ವಾಲುತ್ತಾರೆ. - ನಿಶ್ಚಲ ಸ್ಥಿತಿ ಜಡತ್ವ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ಸು ದಿಧಿರನೆ ನಿಂತಾಗ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಾಲುತ್ತಾರೆ. - ಚಲನೆಯ ಜಡತ್ವ.

ನ್ಯೂಟನ್ ನ ಚಲನೆಯ ಎರಡನೆಯ ನಿಯಮ:

“ಯಾವುದೇ ಕಾಯಿದ ವೇಗೋತ್ತಮಣವು, ಆ ಕಾಯಿದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗವಾದ ಬಲದ ದಿಕ್ಕನಲ್ಲಿ, ಬಲಕ್ಕೆ ನೇರ ಅನುಷಾತದಲ್ಲಿಯೂ , ಕಾಯಿದ ರಾಶಿಗೆ ವಿಲೋಮಾನುಷಾತದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಾಯಿದ ‘m’ ರಾಶಿ ಆಗಿರಲಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವ ಬಲ ‘F’ ಆಗಿರಲಿ. ಆಗ ಕಾಯಿದ ವೇಗೋತ್ತಮ ‘a’ ಆಗಿರಲಿ.

ನ್ಯೂಟನ್ ನ ಚಲನೆಯ ಎರಡನೆಯ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ,

-ವೇಗೋತ್ತಮಣವು ಬಲಕ್ಕೆ ನೇರಾನುಷಾತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

-ವೇಗೋತ್ತಮಣವು ರಾಶಿಗೆ ವಿಲೋವಾನುಷಾತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

$$a \propto \frac{1}{m} \rightarrow (2)$$

(1) & (2)ರಿಂದ

$$a = k \frac{F}{m} \quad \text{ಇಲ್ಲಿ 'k' ಒಂದು ಸ್ಥಿರಾಂಕ.}$$

$K=1$ ಆದಾಗ,

$$a = \frac{F}{m}$$

$$\mathbf{F} = ma$$

$$\text{ಬಲ} = \text{ರಾಶಿ} \times \text{ವೇಗೋತ್ತಮಣ}$$

$$\text{ಬಲದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಮಾನ 'N' OR kg ms^{-2}$$

Problems: Example 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.5

ನ್ಯಾಚನ್ ನ ಚಲನೆಯ ಮೂರನೆಯ ನಿಯಮ:

“ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಸಮವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೊಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತದೆ.”

ಉದಾ:

- i. ರಾಕೆಟ್ ಹಾರುವಾಗ, ನಿಷ್ಕಾಸ ಅನಿಲಗಳು ಅದರ ಸೂಸು ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ಪಾದುತ್ತದೆ - ಕ್ರಿಯೆ.
ರಾಕೆಟ್ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ವೇಗೋತ್ತಮಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ - ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ.
- ii. ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರುವಾಗ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಯಿಂದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ - ಕ್ರಿಯೆ.
ಹಕ್ಕಿಯ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ - ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ..
- iii. ಬಂದೂಕಿನಿಂದ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಾಗ, ಗುಂಡು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ - ಕ್ರಿಯೆ.
ಬಂದೂಕು ಹಿಮ್ಮುಖಿ ವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ - ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ..

ಸಂವೇಗ:

ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವೇಗದ ಗುಣಲಭವನ್ನು ಸಂವೇಗ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

$$\mathbf{p} = mv$$

$$\text{ಸಂವೇಗ} = \text{ರಾಶಿ} \times \text{ವೇಗ}$$

$$\text{ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಮಾನ kg ms^{-1}$$

ಸಂವೇಗ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ತತ್ತ್ವ:

“ಯಾವುದೇ ಬಾಹ್ಯ ಅಸಂತುಲಿತ ಬಲ ಪ್ರಯೋಗವಾಗದ ಹೊರತು ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ಮೌದಲಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಂವೇಗವು ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ನಂತರದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಂವೇಗಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ”.

ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ಮೌದಲಿನ ಒಟ್ಟು ಸಂವೇಗ = ಸಂಘರ್ಷಣೆಯ ನಂತರದ ಒಟ್ಟು ಸಂವೇಗ

Problems: Solve example 9.6, 9.7, 9.8.

Prepared By

*Rajamanikya
GHS Amasebail
Kundapura Tq. Udupi Dist.
Ph. No: 9964514243*

10. ಗುರುತ್ವ

ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮ:

“ವಿಶ್ವದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಣವು ಇತರ ಕಣವನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆಸುತ್ತದೆ. ಈ ಆಕರ್ಷಣ ಬಲ ಕಣಗಳ ರಾಶಿಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ನೇರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿಯೂ, ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿಲೋಮಾನುಪಾತದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬಲದ ದಿಕ್ಕು ಕಣಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ರೇಖೆಯ ನೇರಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.”

M ಮತ್ತು m ರಾಶಿಯ ಎರಡು ಕಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ‘d’ ಆಗಿರಲಿ. ಆಗ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದಂತೆ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಲವು,

$$F = \alpha Mm \rightarrow (1)$$

$$F = \alpha \frac{1}{d^2} \rightarrow (2)$$

(1) & (2)

$$F = \alpha \frac{Mm}{d^2}$$

$$F = \frac{GMm}{d^2}$$

ಇಲ್ಲಿ G ಎಂಬುವುದು ಒಂದು ಸ್ಥಿರಾಂಕ. ಅದನ್ನು “ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಗುರುತ್ವ ಸ್ಥಿರಾಂಕ” (ವಿಶ್ವ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಸ್ಥಿರಾಂಕ) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬೆಲೆ G = 6.67 × 10⁻¹¹ Nm²kg⁻²

→ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮವನ್ನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹಾರಣ: ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮವು ವಸ್ತುವು ಸಣ್ಣದಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಿ, ಆಥಾಶ ಕಾಯ ಅಥವಾ ಭೌಮಿಕ ಕಾಯವಾಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲಾದ್ವಾರೆ ಈ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ, ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಮನ್ಯಗಳು: Solve 10.1,

ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕತೆ:

1. ನಮ್ಮನ್ನು ಭೌಮಿಗೆ ಬಂಧಿಸಿರುವ ಬಲ

2. ಭೌಮಿಯ ಸುತ್ತ ಚಂದ್ರನ ಚಲನೆ

3. ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆ

4. ಸೂರ್ಯ & ಚಂದ್ರರಿಂದಾಗುವ ಉಬ್ಬರ ಇಳಿತಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋತ್ತಮೆ: ಕಾಯಗಳು ಗುರುತ್ವ ಬಲದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವೇಗೋತ್ತಮೆವನ್ನು ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋತ್ತಮೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಭೌಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಲ್ಲಿ ಗುರುತ್ವ:

ಭೌಮಿಯ ರಾಶಿ M ಆಗಿರಲಿ. ಭೌಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಯದ ರಾಶಿ m ಆಗಿರಲಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಭೌಮಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಲ F ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದೀರು.

$$F = mg \rightarrow (1)$$

ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮವನ್ನು ಭೌಮಿ & ಆ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದಾಗ,

$$F = \frac{GMm}{d^2} \rightarrow (2)$$

(1) & (2) ರಿಂದ,

$$mg = \frac{GMm}{d^2}$$

$$g = \frac{GM}{d^2}$$

ಕಾಯವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಯು ಭೂಮಿಯ ಶ್ರೀಜ್ಯ R ಗೆ ಸಮನಾಗಿಯತ್ತದೆ.

ಆಗ

$$g = \frac{GM}{R^2}$$

ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋತ್ಸೂಫೆದ ಬೆಲೆ $g = 9.8ms^{-2}$

→ ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 'g'ಯ ಬೆಲೆಯು ($9.83\ ms^{-2}$) ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 'g'ಯ ಬೆಲೆಗಿಂತ ($9.78\ ms^{-2}$)ಸ್ನೇಹಿತ್ವ ಅಧಿಕವಾಗಿಯತ್ತದೆ.

ಕಾರಣ:ಭೂಮಿಯ ಜಿಯಾಡ್ (ಚಪ್ಪೆಟೆ) ಆಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ಬಳಿ ಅದರ ಶ್ರೀಜ್ಯ ಧ್ವನಿ ಬಳಿಯ ಶ್ರೀಜ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಸ್ನೇಹಿತ್ವ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಅದ್ದರಿಂದ, ಧ್ವನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 'g'ಯ ಬೆಲೆಯು ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 'g' ಯ ಬೆಲೆಗಿಂತ ಸ್ನೇಹಿತ್ವ ಅಧಿಕವಾಗಿಯತ್ತದೆ.

-ಭೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 'g'ಯ ಬೆಲೆಯು ಶಾಂತವಾಗಿಯತ್ತದೆ.

ಸ್ನೇಹಿತ್ವ ಪರಿಣಾಮ:

ಕಾಯಗಳು ಗುರುತ್ವ ಬಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಡೆತದೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಸ್ನೇಹಿತ್ವವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಬೀಳುವ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತ್ವ ಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರಣ ಬಲದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳ ಚಲನೆ:

ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳು ಹೊಳ್ಳುಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರಲಿ, ಒಂದೇ ಎತ್ತರದಿಂದ ಬಿಟ್ಟಾಗೆ ಅವು ಒಂದೇ ದರದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ.

ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರಣ ಬಲದಿಂದ ಚಲನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಉದಾಹರಣೆ:

$$v = u + gt$$

$$h = ut + \frac{1}{2}gt^2$$

$$v^2 - u^2 = 2gh$$

ಉ= ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ , v=ಅಂತಿಮ ವೇಗ , t=ಕಾಲ , g=ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋತ್ಸೂಫೆ , h=ಎತ್ತರ

ನೋಡನೆ:

ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಯಗಳಿಗೆ $g = + 9.8ms^{-2}$

ಮೇಲ್ಕುಳಿವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಯಗಳಿಗೆ $g = - 9.8ms^{-2}$

ಸಮನ್ಯಗಳು: Solve Example Problems:10.2, 10.3

ತೂಕ: ಒಂದು ಕಾಯದ ತೂಕವು ಅದರ ರಾಶಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ಥಾಂಕದ ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋತ್ಸೂಫೆಗಳ ಗುಣಲಭ್ಬವಾಗಿದೆ.

$$\text{ತೂಕ} = \text{ರಾಶಿ} \times \text{ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋತ್ಸೂಫೆ}$$

$$W = mg$$

ರಾಶಿ & ತೂಕಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯವಹಾರ:

	ರಾಶಿ	ತೂಕ
1	ರಾಶಿಯು ಸ್ಥಾಂಕದಿಂದ ಸ್ಥಾಂಕಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.	ತೂಕವು ಸ್ಥಾಂಕದಿಂದ ಸ್ಥಾಂಕಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುಬಹುದು.
2	ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿಯು ಸೊನ್ನೆಗೆ ಸಮಾಗಿರಲು ನಾದ್ಯವಿಲ್ಲ.	ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿಯು ಸೊನ್ನೆಗೆ ಸಮಾಗಿರ ಬಹುದು.
3	ಅದಿಶ ಪರಿಮಾಣ	ಸದಿಶ ಪರಿಮಾಣ

ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ:

ಚಂದ್ರನ ರಾಶಿಯ ಭೂಮಿಯ ರಾಶಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಚಂದ್ರನು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಆಕಂಕ್ಷಾ ಬಲ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

$$\frac{\text{ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ}}{\text{ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ}} = \frac{1}{6}$$

$$\text{ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ} = \frac{1}{6} \times \text{ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ}$$

ನಮನ್ಯಗಳು: Solve Example Problems: 10.4, 10.5

ನೂಕು ಬಲ: ಮೇಲ್ಕೃಂಗೆ ಲಂಬವಾಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ವರ್ತಿಸುವ ಬಲವೇ ನೂಕು ಬಲ.

→ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಾಗ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದಾಗ ಅಪ್ಪು ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ತೂಕವನ್ನೇ ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ಕಾರಣ: ನೂಕು ಬಲದ ಪರಿಣಾಮವು ಅದು ವರ್ತಿಸುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಾಗ ನೂಕು ಬಲದ ಪರಿಮಾಣವು ಮಲಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಒತ್ತಡ: ಏಕಮಾನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಮೇಲಿನ ನೂಕು ಬಲವನ್ನು ಒತ್ತಡ ಎನ್ನುವರು.

$$\text{ಒತ್ತಡ} = \frac{\text{ನೂಕು ಬಲ}}{\text{ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}$$

$$\text{ಒತ್ತಡದ ಅಂರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕಮಾನ } \text{ ಘ್ಯಾಸ್ಕ್ಯಾಲ್ } \text{ Pa. OR } \text{ Nm}^{-2}$$

ನಮನ್ಯಗಳು: Solve example problems: 10.6

ಹರಿಯುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ:

ಒಂದು ಘನವಸ್ತು ತನ್ನ ತೂಕದಿಂದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ, ದೃವ ಪದಾರ್ಥಗಳ ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಪಾತ್ರೀಯ ತಳ & ಗೋಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ.

ಫ್ಲಾಟ್ನತೆ (buoyancy):

ದೃವ ವಸ್ತುಗಳು, ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ, ಮೇಲ್ಯಾಖಿವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಬಲವನ್ನು ಫ್ಲಾಟ್ನತಾ ಬಲ ಎನ್ನುವರು.

ಈ ಫ್ಲಾಟ್ನತಾ ಬಲದ ಪರಿಮಾಣವು ಸಾಂದೃತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಂದೃತೆಯು ದೃವದ ಸಾಂದೃತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅವು ತೇಲುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುಗಳ ಸಾಂದೃತೆಯು ದೃವದ ಸಾಂದೃತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅವು ಮುಳುಗುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕೀನ್ ತತ್ತ್ವ:

“ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿವಾ ಭಾಗಿಃ, ದೃವದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಪಲ್ಲಂಗೊಂಡ ದೃವದ ತೂಕದಷ್ಟೇ ಮೇಲ್ಯಾಖಿ ಬಲವನ್ನು ಅದು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ”.

ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸಾಂದೃತೆ:

ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸಾಂದೃತೆಯು ಅದರ ಸಾಂದೃತೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಾಂದೃತೆಗಳ ಅನುಷಾತವಾಗಿದೆ.

$$\text{ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸಾಂದೃತೆ} = \frac{\text{ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದೃತೆ}}{\text{ನೀರಿನ ಸಾಂದೃತೆ}}$$

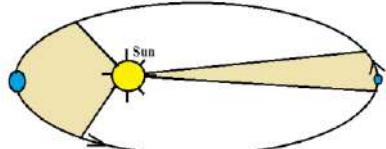
ನಮನ್ಯಗಳು: Solve example problem: 10.7

ನೂಯನ ಸುತ್ತ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆ: ಕೆಪ್ಲರ್ ಗ್ರಹಗಳ ಚಲನೆಯ 3 ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆವಿಷ್ಕಾರಿಸಿದನು. ಈ ನಿಯಮಗಳು ಟ್ರಾಂಕೋ ಬ್ರಾಹ್ಮ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವೀಕ್ಷಣಾ ವರದಿಯ & ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ

ಮೊದಲ ನಿಯಮ: ಸೂರ್ಯನು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಿಸ್ಟೀಯ ಕೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ.

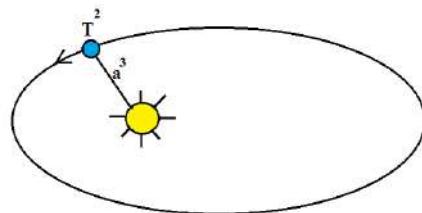
ಎರಡನೆ ನಿಯಮ: ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಎಂದ ಕಲ್ಪನಾ ರೇಖೆಯು ಸಮಾನ ಕಾಲಾವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಕ್ರಮಿಸುವಂತೆ ಗ್ರಹಗಳು ಚಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೂರನೇ ನಿಯಮ: ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಗ್ರಹಕ್ಕಿರುವ ಸರಾಸರಿ ದೂರದ ಫಲವು ಅದರ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಅವಧಿಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನುಷ್ಠಾತೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

$$T^2 \propto a^3$$

T =ಪರಿಭ್ರಮಣ ಅವಧಿ , a =ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಗ್ರಹಕ್ಕಿರುವ ದೂರ

*Prepared By
Rajamanikya
GHS Amasebail
Kundapura Tq. Udupi Dist.
Ph. No. 9964514243*

2017

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

RAGHAVENDRA VT
GHS KOMMANALU SHIMOGA
9/10/2017

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

ಪುಟ-32: ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮವನ್ನು ನಿರೂಹಿಸಿ.

ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ, ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಲವು ಆ ವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿಗಳ ಗುಣಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ನೇರ ಅನುಪಾತದಳಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಪುಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿಲೋಮ ಅನುಪಾತದಳಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ.

M ಮತ್ತು m ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿ ಎಂದಾದರೆ, ಅಪುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಜ ಎಂದಾದರೆ, ಆ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಲವು,

$$F = G M.m / d^2$$

ಇಲ್ಲಿ G ಎಂಬುದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ಸ್ಥಿರಾಂಶುವಾಗಿದ್ದ ಇದರ ಖಲೆ G=6.673 \times 10^{-11} \text{ Nm}^{-2}\text{kg}^{-2}

2. ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ನಡುವಿನ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆ ಬಲದ ಪರಿಮಾಣ ಕೆಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಸೂತ್ರ ಬರೆಯಲಿ.

M_E ಎಂಬುದು ಭೂಮಿಯ ರಾಶಿ ಮತ್ತು m ಎಂಬುದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಮೇಲಾನ ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿ ಹಾಗೂ R ಎಂಬುದು ಭೂಮಿಯ ತ್ರಿಜ್ಯ ಎಂದಾದರೆ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ,

$$F = G M_E m / R^2$$

ಪುಟ-36: ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. ಸ್ವತಂತ್ರ ಹತನ ಎಂದರೆನು?

ಎತ್ತರದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳು ಕೆಳಗೆ ಜಿಳಿವಾಗ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆ ಬಲದಿಂದ ಅಪ್ಯ ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜಿಳಿತ್ತುವೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹತನ ಎನ್ನುವರು.

2. ಗುರುತ್ವ ವೆಗೋಂತ್ರಣೆ ಎಂದರೆನು?

ಎತ್ತರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಜಿಳಿವ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವು ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಬಲದಿಂದ ವೆಗಿದ ಪರಿಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

ವೆಗೋಂತ್ರಷ್ಟವನ್ನು ಹಡೆಯಲು ಈ ಓದಿಸ್ತ್ರೇಚ್ ವನ್ನು ಗುರುತ್ವ ವೆಗೋಂತ್ರಷ್ಟ ಎನ್ನುವರು. ಇದನ್ನು ರಾಸಿಕರಿಸಿ ನಿಂದ ಗುರುತ್ವವನ್ನು ತ್ವರಿಸಬಹುದ್ದೇ.

ಪುಟ-10: ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿ ಮತ್ತು ಅದರ ತೊಕ್ಕ. ಇವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಸಿ ನಿಂದ ಗುರುತ್ವವನ್ನು ತ್ವರಿಸಬೇಕು?

ರಾಶಿ:

- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿರುವ ದ್ರವ್ಯದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ರಾಶಿ ಎನ್ನುವರು.
- ರಾಶಿಯ ವಸ್ತುವಿನ ಜಡತ್ವದ ಅಳತೆಯಾಗಿದೆ.
- ರಾಶಿಯ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ರಾಶಿಗೆ ಪರಿಮಾಣ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ.
- ರಾಶಿಯ ಏಕಮಾನ kg

ತೊಕ್ಕ:

- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿಯ ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಲವನ್ನು ಆ ವಸ್ತುವಿನ ತೊಕ್ಕ ಎನ್ನುವರು.
- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೊಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವ ಬಲದ ಅಳತೆಯಾಗಿದೆ.
- ತೊಕ್ಕ ಸ್ಥಿರದಿಂದ ಸ್ಥಿರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ತೊಕ್ಕಕ್ಕೆ ಪರಿಮಾಣ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕು ಎರಡೂ ಇದೆ.
- ತೊಕ್ಕದ ಏಕಮಾನ N(Newton)

2. ಜಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೊಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅದರ ತೊಕ್ಕದ $1/6$ ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂಬೆಂದು?

ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೊಕ್ಕ, ಭೂಮಿಯ ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ತೊಕ್ಕ ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಜಂದ್ರನು ಆಕರ್ಷಣಾ ಬಲವಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

ಆರ್ಥಿಕಾಂಗಾ ಬಲವು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿಗೆ ನೇರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಶಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಸ್ತುವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರ್ಥಿಕಾಂಗಾ ಬಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಜಂದ್ರನ ರಾಶಿಯು ಭೂಭಿಯ 1/6 ರಷ್ಟು ಇರುವುದಲಿಂದ ಜಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ೧೦೦ ವಸ್ತುವಿನ ತೊಕವು ಭೂಭಿಯ ಮೇಲೆ ಅದರ ತೊಕದ 1/6 ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ.

ಪುಟ-43: ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

೧. ೧೦೦ ತೆಳುವಾದ ಮತ್ತು ಬಲಹಕ್ಕಾದ ದಾರದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ೧೦೦ ಶಾಲಾ ಬ್ಯಾಗ್ನನ ಹಣ್ಟಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಕಷ್ಟಕರ. ಏಕೆ?

ಏಕೆಂದರೆ, ಕಡಿಮೆ ವಿತ್ತೀಣದ ಮೇಲೆ ವರ್ತೆಸುವ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಬ್ಯಾಗ್ನನ ಹಣ್ಟಿಯು ತೆಳುವಾಗಿರುವುದಲಿಂದ ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ಭೂಜದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಫ್ಲವನ್‌ತೆ ಎಂದರೆನು?

ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗಳಿರುವ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ವರ್ತೆಸುವ ಮೇಲ್ಲುಬಿ ಬಲವನ್ನು ಫ್ಲವನ್‌ತೆ ಅಥವಾ ಫ್ಲವನ್‌ತಾ ಬಲ ಎನ್ನುವರು.

೩. ನೀರಿನ ಮೇಲಾಟ್ಟ ವಸ್ತುವೊಂದು ತೇಲಲು ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಗಳು ಕಾರಣವೆನು?

ನೀರಿನ ಮೇಲಾಟ್ಟ ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಲುಬಿ ತಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಅದರ ತೊಕಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದಲಿಂದ ವಸ್ತು ಮುಖ್ಯಗುತ್ತದೆ.

ನೀರಿನ ಮೇಲರುವ ವಸ್ತುವ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಲುಬಿ ತಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಅದರ ತೊಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸ್ತುವು ತೇಲುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

ಪುಟ-45: ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

- ಒಂದು ತೊಗು ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಶಿ 42 kg ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುವಿರಿ.
ನಿಮ್ಮ ರಾಶಿಯನ್ನು ತೊಗು ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಗುವಾಗೆ, ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಷಳವನ್ತಾ ಬಲವು ವರ್ತಿಸುವುದಲಿಂದ ನಿಮ್ಮ ರಾಶಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರಾಶಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ನಿಮ್ಮ ಬಜ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೊಗಿದ 100kg ರಾಶಿಯರುವ ಒಂದು ಹತ್ತಿಯ ಜೀಲ ಮತ್ತು ಒಂದುಕಜ್ಜಿಣದ ತುಂಡಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕಿಂತಭಾರವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಭಾರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಏಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಿರಾ?
ಹತ್ತಿಯ ಜೀಲವು ಕಜ್ಜಿಣದ ತುಂಡಿಗಿಂತ ಭಾರವಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಿಯ ಜೀಲದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದಲಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಷಳವನ್ತಾ ಬಲವು ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತಿ ಜೀಲದ ರಾಶಿಯು ಸ್ವೇಜಿ ರಾಶಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹತ್ತಿಯ ಜೀಲದ ರಾಶಿ ಹಾಗೂ ಕಜ್ಜಿಣದ ತುಂಡಿನ ರಾಶಿಯು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ ಹತ್ತಿ ಜೀಲದ ರಾಶಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳು:

- ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರವನ್ನು ಅರ್ಥಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಗುರುತ್ವ ಬಲವು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ?
ನುರುತ್ವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ, ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಆಕಂಷಣಾ ಬಲವು ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಿಳೋಳು ಅನುಷಾಸನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದಾದರೆ,

$$F=1/d^2$$

ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರವು ಅರ್ಥಾದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದಾಗ ($1/2$) ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ

$$F=1/(d/2)^2$$

$$F=4/d^2$$

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

ಆದ್ದರಿಂದ ದೂರವನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಮೊದಲಿಗಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೇಬ್ಜಾಗುತ್ತದೆ.

2 ನುರುತ್ವ ಬಲವು ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಪ್ರಾಗಿತ್ವ ರಾಶಿಗಳನ್ನೇ ಸಮಾನುಹಾತದಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾರಿದ್ದರೆ, ಭಾರವಾದ ರಾಶಿಯ ವಸ್ತುವು ಹಗುರವಾದ ವಸ್ತುವಿಗಿಂತ ಬೇಗನೆ ಜಿಂಜುವುದಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ನಿರ್ವಾಕ್ತದಲ್ಲಿನ ಮುಕ್ತ ಹತನದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವು ವೇಗೋಽತ್ಮಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನುರುತ್ವ ವೇಗೋಽತ್ಮಷ್ಟ ಎನ್ನುವರು. ವಸ್ತುವು ಅನುಭವಿಸುವ ವೇಗೋಽತ್ಮಷ್ಟವು ಅದರ ರಾಶಿಯನ್ನು ಅವಲಂಜಿಸಿದೆ ಇರುವುದಲಿಂದ ಭಾರವಾದ ರಾಶಿಯ ವಸ್ತುವು ಹಗುರವಾದ ವಸ್ತುವಿಗಿಂತ ಬೇಗನೆ ಜಿಂಜುವುದಿಲ್ಲ.

4. ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲ್ಕೊಂಡ ನಡುವಿನ ನುರುತ್ವ ಬಲದ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು? (ಭೂಮಿಯ ರಾಶಿ 6 10^24kg ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣ 6.4 10^6m)

$$F=G M.m / d^2$$

$$M=6 \times 10^{24} \text{ kg}$$

$$m=1 \text{ kg}$$

$$G=6.7 \times 10^{-11} \text{ Nm}^2 \text{ kg}^{-2}$$

$$d=6.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$F=6.7 \times 10^{-11} \times 6 \times 10^{24} \times 1 / (6.4 \times 10^6)^2$$

$$\underline{F=9.8 \text{ N}}$$

5. ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜಂದ್ರ ಒಂದನ್ನೂಂದು ನುರುತ್ವ ಬಲದಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನುತ್ತದೆ. ಜಂದ್ರನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಬಲಕ್ಕಿಂತ ಹೇಬ್ಜಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೇ ಇರುವ ಬಲದಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಜಂದ್ರನನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನುತ್ತದೆಯೇ? ಏಕೆ?

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

ವಿಶ್ವ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ, ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾದ ಆರ್ಥಿಕಾ ಬಲವಿದ್ದು ಅದು ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಣಿಯತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಜಂಡ್ರನನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಲ ಹಾಗೂ ಜಂಡ್ರನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಲವು ಒಂದೇ ಸಮಾಗಿತರುತ್ತದೆ.

5. ಒಂದು ವೇಳೆ ಜಂಡ್ರ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅದರೆ, ಭೂಮಿಯು ಜಂಡ್ರನ ಕಡೆಗೆ ಜಂಡ್ರನುವುದಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ಜಲನೆಯ ಎರಡನೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬಲಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ವೇಗೋಂತ್ರಾರ್ಥವೆಲ್ಲ ಅದರ ರಾಶಿಗೆ ವಿಲೋಮಾನುಪತ್ತದಿಣಿಯತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ರಾಶಿಗೆ ಹೊಂತಾಗಿ ಜಂಡ್ರನ ರಾಶಿಯು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯು ವೇಗೋಂತ್ರಾರ್ಥದ ದರವು ಜಂಡ್ರನ ವೇಗೋಂತ್ರಾರ್ಥದ ದರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಜಂಡ್ರನ ಕಡೆಗೆ ಜಂಡ್ರನುವುದಿಲ್ಲ.

6. ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಬಲವು ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

- (i) ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿಯು ಇನ್ವೋಂದರ ಎರಡರಷ್ಟುದಾಗಿ,
- (ii) ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರವು ಎರಡರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಮೂರರಷ್ಟುದಾಗಿ
- (iii) ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿಗಳು ಎರಡರಷ್ಟುದಾಗಿ. ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಬಲವು ಏನಾಗುತ್ತದೆ.

- ಆರ್ಥಿಕಾ ಬಲವು ವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿಗೆ ನೇರ ಅನುಹಾತದಿಣಿಯವುದರಿಂದ, ರಾಶಿ ಎರಡರಷ್ಟುದರೆ ಬಲವು ಸಹ ಎರಡರಷ್ಟುಗೆತ್ತದೆ.
- ದೂರವು ಎರಡರಷ್ಟುದರೆ ಬಲವು, ಅದರ ಬೆಲೆಯ $1/4$ ರಷ್ಟು ಇಗ್ನಾತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ದೂರವು ಮೂರರಷ್ಟುದರೆ ಬಲವು ಅದರ ಬೆಲೆಯ $1/9$ ರಷ್ಟುಗೆತ್ತದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕಾ ಬಲವು ವಸ್ತುಗಳ ರಾಶಿಯ ಗುಣಲಭಕ್ಕೆ ನೇರ ಅನುಹಾತದಿಣಿಯವುದರಿಂದ, ಅದರ ಬೆಲೆಯ 4 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

7. ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದ ಛಾಮುಖ್ಯತೆ ಏನು ?

ವಿಶ್ವ ಗುರುತ್ವ ನಿಯಮದಿಂದ ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳೂ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತುವೆ ಎಂದು ನಿರೂಪಿಸಲಾಯಿತು.

8. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಡನದ ಜಾಳಬಿಕೆಯ ವೇಗೋಽತ್ತಂಷಣವೆಂದರೆನು ?

ಎತ್ತರದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳು ಕೆಳಗೆ ಜಾಳವಾಗ ಭೂಬಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಬಲದಿಂದ ಅವು ಭೂಬಿಯ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜಾಳತ್ತೊಂದು ಅದನ್ನು ಮುಕ್ತ ಪಡನ ಎನ್ನುವರು.

ಮುಕ್ತ ಪಡನದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವಿನ ವೇಗೋಽತ್ತಂಷಣವು 9.8m/s^{-2} ಇಂದ್ರಿ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುವುಗೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

9. ಭೂಬಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುವೊಂದರ ನಡುವಿನ ಗುರುತ್ವ ಬಲವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ?

ಆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ ಎನ್ನುವರು,

10. ಅವಿತ್ತಾನು ಅವನ ಸೈಳಿಹಿತನೊಬ್ಬನ ಸಲಹೆಯಿಂತೆ ದ್ರುವರ್ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಿನ್ಸ್‌ವನ್ನು ಬಿರುದಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಸಮಭಾಜಕ ಬಿಂದು ಅವನ ಸೈಳಿಹಿತನನ್ನು ಭೀಳಿಯಾದಾಗ ಆತನಿಗೆ ಹಣತ್ವಾಂತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬಿರುದಿಸಿದ ಜಿನ್ಸ್‌ದ ತೂಕವನ್ನು ಅವನ ಸೈಳಿಹಿತನು ಒಷ್ಟಿಸಿದ್ದೀರೆ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏಕೆ?

(ನುಝವು : ಭೂಬಿಯ ದ್ರುವರ್ಗಳಲ್ಲಿ g ಯ ಬೆಲೆಯು ಸಮಭಾಜಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.)

ಭೂಬಿಯ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ, $W=m.g$

ಭೂಬಿಯ ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋಽತ್ತಂಷಣವು ದ್ರುವರ್ಗಣಿಂತ ಭೂಬಿಯ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ , ಸಮಭಾಜಕದ ಬಿಂದು ಜಿನ್ಸ್‌ದ ತೂಕವು ದ್ರುವದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಿತ್ತಾನು ಸೈಳಿಹಿತನು ಜಿನ್ಸ್‌ದ ತೂಕವನ್ನು ಒಷ್ಟಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ.

11. ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಯು ಅದನ್ನು ಜೆಂಡಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಜಾಳಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜಾಳತ್ತದೆ.ಏಕೆ?

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಯನ್ನು ಜೆಂಡಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿದಾಗ ಅದರ ನಾಂದ್ರತೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಾಳಿಯ ತಣಿಗಳು ಒಡ್ಡುವ ರೋಧಿಸು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಳೆಗಳ ಬೀಳನೆ ತೆಂಗೆ ಇಂಷ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗುರುತ್ವ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

12. ಜೆಂಡ್ರನ ಮೇಲನ ಗುರುತ್ವ ಬಲವು, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲನ ಗುರುತ್ವ ಬಲದ $1/\text{ದಣ್ಣ}$ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಚನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜೆಂಡ್ರ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ 10kg ಇರುವ ವಸ್ತುವೊಂದರ ತೂಕವೆಷ್ಟು?

ಜೆಂಡ್ರನ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ = $1/6 \times \text{ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಅದರ ತೂಕ}$
ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ, $W=m.g$

$$m=10\text{kg}$$

$$\text{ಗುರುತ್ವ ವೆಗೋಽತ್ತಂಜ್ಞ}, g = 9.8 \text{ m/s}^2$$

$$W = 10 \times 9.8 = 98\text{N}$$

$$\text{ಆದ್ದರಿಂದ ಜೆಂಡ್ರನ ಮೇಲೆ ವಸ್ತುವಿನ ತೂಕ} = 1/6 \times 98 = 16.3\text{N}$$

13. ೨೦ಡು ಜೆಂಡನ್ನು 49 m/s ವೇಗದ್ವಾರಿಗೆ ಲಂಬವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಿಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ,

- (i) ಅದು ತಲುಪುವ ಗರಿಷ್ಣ ಎತ್ತರ
- (ii) ಅದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಟ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಿ:

$$\text{ಅರಂಭಿಕ ವೇಗ}, U = 49 \text{ ms}^{-1}$$

$$\text{ನಂತರದ ವೇಗ} V = 0 \text{ ms}^{-1}$$

$$\text{ಗುರುತ್ವ ವೆಗೋಽತ್ತಂಜ್ಞ}, g = -9.8 \text{ ms}^{-2} \quad (\text{ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲನೆ})$$

$$V^2 = U^2 + 2gs$$

$$0^2 = (49)^2 + 2 \cdot (-9.8) \cdot s$$

$$-(49)^2 = -2 \times (9.8)^2 \times s$$

$$S = 49 \times 49 / 2 \times 9.8$$

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

$$S = 122.5 \text{ m}$$

ಆ ಜೆಂಡು 122.5 ಮೀಟರ್ ದೂರ ಜಲನಲು t ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ,

$$\text{ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲ}, \quad V = U + gt$$

$$0 = 49 + (-9.8) t$$

$$9.8 t = 49$$

$$t = 49 / 9.8 = 5 \text{ s}$$

ಆದರೆ, ಜೆಂಡು ಮೇಲೆರಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲ = ಕೆಳಗಿಂಬಾಹಿಲು
ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲ

ಆದ್ದರಿಂದ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೈಡ್ರಾಟಿಕ್ ಹಿಂದಿರುಗಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ =
 $5+5 = 10 \text{ s}$

14. 19.6 ಏ ಎತ್ತರವಿರುವ 20 ದು ಗೋಪರದ ಮೇಲನಿಂದ 20 ದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಒಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಲುಪುದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ಥಳ ಮೊದಲು ಅದರ ಅಂತರ ವೇಗವೆಷ್ಟು?

$$\text{ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ}, \quad U = 0 \text{ ms}^{-1}$$

$$\text{ನಂತರದ ವೇಗ}, \quad V = ?$$

$$\text{ಗೋಪರದ ಎತ್ತರ}, \quad = 19.6 \text{ m}$$

$$\text{ನುರುತ್ವ ವೇಗಗೊಂಡಿಕೊಂಡ}, \quad g = 9.8 \text{ ms}^{-2}$$

$$V^2 - U^2 = 2gs$$

$$V^2 - 0^2 = 2 \times 9.8 \times 19.6$$

$$V^2 = (19.6)^2$$

$$V = 19.6 \text{ m/s}$$

15. 20 ದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಅದರ ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ 40 m/s ಇರುವಂತೆ ಲಂಬವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಎಸೆಯಲಾಗಿದೆ. g ಯ ಬೆಲೆಯು $= 10 \text{ m/s}$ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ. ಅದು

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

ತಲುಪುದ ನರಿಷ್ಟೆ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿ. ಅದರ ನಿಷ್ಠಾ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರಿತಿ ಒಟ್ಟು ದೂರಗತನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿ.

$$U = 40 \text{ m/s}$$

$$V = 0 \text{ m/s}$$

$$g = (-10) \text{ ms}^{-2}$$

$$V^2 - U^2 = 2gs$$

$$0^2 - 40^2 = 2 \times (-10) \times s$$

$$S = 40 \times 40 / 20$$

$$\underline{S = 80 \text{ m}}$$

$$\text{ತಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರಿತಿ ಒಟ್ಟು ದೂರ = } 80 + 80 = 160 \text{ m}$$

$$\text{ಮೇಲ್ಮೈ ಹಾಗೂ ಇತರ ಜಾಗ್ರಿತಿಗಳ ಮೊತ್ತ } = 80 + (-80) = 0$$

16. ಭೂಮಿಯ ರಾಶಿ= $6 \times 10^{24} \text{ kg}$ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ರಾಶಿ $2 \times 10^{30} \text{ kg}$ ಇದ್ದರೆ, (ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುರುತ್ವ ಬಲವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ. ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ದೂರ $1.5 \times 10^{11} \text{ m}$)

$$M_{\text{sun}} = 2 \times 10^{30} \text{ kg}$$

$$M_{\text{earth}} = 6 \times 10^{24} \text{ kg}$$

$$G = 6.7 \times 10^{-11} \text{ Nm}^2 \text{ kg}^{-2}$$

$$R = 1.5 \times 10^{11} \text{ m}$$

$$F = 6.7 \times 10^{-11} \times 2 \times 10^{30} \times 6 \times 10^{24} / (1.5 \times 10^{11})^2$$
$$F = \underline{3.57 \times 10^{22} \text{ N}}$$

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

17. 100m ಎತ್ತರವಿರುವ ಒಂದು ನೋಡುರದ ಮೇಲನಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲ್ಲನ್ನು ಜಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲ್ಲನ್ನು 25 m/ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಲಂಬವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಸೆಯಲಾಗಿದೆ. ಆ ಏರಡೂ ಕೆಲ್ಲಗಳ ಯಾವಾಗ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸಂಧಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಿ.

ಏರಡು ಕೆಲ್ಲಗಳ ಸಂಧಿಸಿದ ಸಮಯವನ್ನು t ಎಂದು ಹೊಂದಣ.

ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೋಡುರದ ಮೇಲಂದ ಜಡಲಾದ ಕೆಲ್ಲನ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಿ S ಆದರೆ,

$$\text{ಗುರುತ್ವ ವೇಗ} = g = 9.8 \text{ ms}^{-2}$$

$$S = ut + \frac{1}{2} at^2$$

$$S = 0 \times t + \frac{1}{2} \times 9.8 \times t^2$$

$$S = 4.9 t^2 \quad \dots \dots \dots (1)$$

ಕೆಲ್ಲನ್ನು ಲಂಬವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಸೆದಾಗ, ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ, $U=25$

ms^{-1}

ಏಸೆದ ಕೆಲ್ಲನ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಿ S^1 ಎಂದಾದರೆ,

$$\text{ಗುರುತ್ವ ವೇಗ} = g = -9.8 \text{ ms}^{-2}$$

$$S^1 = ut + \frac{1}{2} at^2$$

$$S^1 = 25 \times t - \frac{1}{2} \times 9.8 \times t^2$$

$$S^1 = 25t - 4.9 t^2 \quad \dots \dots \dots (2)$$

ಏರಡೂ ಕೆಲ್ಲನ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಪಲ್ಲಿವು ನೋಡುರದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಮಾರಿಯತ್ತದೆ $= 100\text{m}$

$$S^1 + S = 100$$

$$= (25t - 4.9 t^2) + (4.9 t^2) = 100$$

$$t = 100/25$$

$$t = \frac{4s}{ }$$

ನೂತ್ರಿ $\dots \dots \dots (1)$ ರ ಆದಾರದ ಮೇಲೆ,

ಒಟ್ಟು 4 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಂದ ಏಸೆದ ಕೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಿಸಿದ ದೂರ =

$$4.9 \times 4^2 = 78.4\text{m}$$

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

ಅಧ್ಯಾಯದ ಎದಡೂ ಕಲ್ಲುಗಳು ಸಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಾನ= $(100 - 78.4) = 20.6\text{m}$
ನೆಲದಿಂದ 20.6m ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿದೆ.

18. ಒಂದು ಜೆಂಡನ್ಸ್ ಲಂಬವಾಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಸೆದಾಗ ಅದು 6 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ನಂತರ ಹಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ

ಎ. ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಸೆಯಿವಾಗ ಇದ್ದ ಅದರ ವೇಗ

ಜಿ. ಅದು ತಲುಪುವ ಗರಿಷ್ಠ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು

ಸಿ. 4 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ನಂತರ ಅದರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಒಂದು ಜೆಂಡು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೊರಿ ಕೆಳಗೆ ಬರಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ಸಮಯ 6 ಸೆಕೆಂಡುಗಳು. ಮೇಲೀರಲು ಹಾಗೂ ಕೆಳಗೆ ಬರಲು ಸಮಾನವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆ ಜೆಂಡು ಮೇಲೀರಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲ= 3 ಸೆಕೆಂಡುಗಳು.

$$* \text{ನಂತರದ ವೇಗ}, V = 0 \text{ ms}^{-1}$$

$$\text{ನುರುತ್ವ ವೇಗೋಂತ್ರಣ}, g = -9.8 \text{ ms}^{-2}$$

$$V = u + at$$

$$0 = u + (-9.8 \times 3)$$

$$\underline{\text{ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ}}, u = 29.4 \text{ m/s}$$

$$* \text{ಜೆಂಡು ಕ್ರಮಿಸಿದ ಗರಿಷ್ಠ ಎತ್ತರ}, h.$$

$$\underline{\text{ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ}}, u = 29.4 \text{ m/s}$$

$$\text{ನಂತರದ ವೇಗ}, V = 0 \text{ ms}^{-1}$$

$$\text{ನುರುತ್ವ ವೇಗೋಂತ್ರಣ}, g = -9.8 \text{ ms}^{-2}$$

$$S = ut + \frac{1}{2} at^2$$

$$h = 29.4 \times 3 - \frac{1}{2} \times 9.8 \times 3^2$$

$$h = 44.1\text{m}$$

*ಜೆಂಡು 3 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ನಂತರ ಗರಿಷ್ಠ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತದೆ. ಆ ನಂತರ ಅದು ಕೆಳಗೆ ಜಿಂಟಲು ಘೂರಂಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ಗುರುತ್ವ

4 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ನಂತರ ಅದರ ಸ್ಥಾನ ಎಂದರೆ, ಕೆಳಗೆ ಜೀಷುವಾಗೆ (4-3) = 1 ಸೆಕೆಂಡುಗಳಲ್ಲ ಅದು ಕ್ರಮಿಸಿದ ದೂರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ,

$$\text{ಆರಂಭಿಕ ವೇಗ}, u = 0 \text{ m/s}$$

$$\text{ಗುರುತ್ವ ವೇಗೋಽತ್ತಣ, } g = 9.8 \text{ ms}^{-2}$$

$$S = ut + \frac{1}{2} at^2$$

$$S = 0 \times 1 + \frac{1}{2} \times 9.8 \times 1^2$$

$$S = 4.9 \text{ m}$$

$$\text{ಗರಿಷ್ಠ ಎತ್ತರ} = 44.1 \text{ m}$$

ಅಂದರೆ, 4 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ನಂತರ ಜಿಂಡು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಬಾದಿಂದ (44.1 - 4.9) = 39.2 m ಎತ್ತರದಳ್ಳದೆ.

19. ನೀರಿನಲ್ಲ ಮುಖುಗಿಸಿದ ವಸ್ತುವೊಂದರ ಮೇಲೆ ಫ್ಲವನತಾ ಬಲವು ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲ ಪರಿಸುತ್ತದೆ?

ಮೇಲ್ಯೈಲು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ.

20. ಹಳ್ಳಿಕ್ಕಾನ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ನೀರಿನ ತೆಳವಿಂದ ಜಣ್ಣಾಗೆ ಅದು ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಯೈಲುಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೆನು?

ನೀರಿನಲ್ಲ ಮುಖುಗುತ್ತಿರುವ ಹಳ್ಳಿಕ್ಕಾ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಎದರಡು ರೀತಿಯ ಬಲವು ಪರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೆಳಮುಖವಾದ ಗುರುತ್ವಾಕಣಣಾ ಬಲ ಮತ್ತೊಂದು ಮೇಲ್ಯೈಲುವಾದ ಫ್ಲವನತಾ ಬಲ. ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯದ್ದಾಗೆ ಕೆಳಮುಖವಾದ ಗುರುತ್ವಾಕಣಣಾ ಬಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಯೈಲುವಾದ ಫ್ಲವನತಾ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಕ್ಕಾ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

21. 50g ವಸ್ತುವೊಂದರ ಘನಫಲ 20 cm^3 ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯ 1 gcm^{-3} ಆದಾಗ ಆ ವಸ್ತುವು ತೆಲುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಮುಖುಗುತ್ತದೆಯೇ?

ನೀರಿನ ಮೇಲಾಟ್ಟು ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ಮೇಲ್ಯೈಲು ತಷ್ಟಿರುತ್ತದೆಯು ಅದರ ತೊಕಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ವಸ್ತು ಮುಖುಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-10: ನುರುತ್ವ

ನೀರಿನ ಮೇಲರುವ ವಸ್ತುವ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ನೀರಿನ ಮೇಲ್ವಿಳಿ ತಳ್ಳುವಿಕೆಯು ಅದರ ತೊಕಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸ್ತುವ ತೆಲುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ= ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿ/ ವಸ್ತುವಿನ ಗಾತ್ರ

$$= 50/20$$

$$= 2.5 \text{ g/cm}^3$$

ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಸ್ತುವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗೊಂಡಿದೆ.

22. 500g ಮುಖ್ಯದ ಹೊಟ್ಟಣವೋಂದರ ಫಂಫಲ 350 cm^3 . ಆ ಹೊಟ್ಟಣದ ಸಾಂದ್ರತೆಯು 1g cm^{-3} ಆದಾಗ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅದು ತೆಲುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯಗೊಂಡಿದೆಯೇ? ಈ ಹೊಟ್ಟಣದಿಂದ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡ ನೀರಿನ ರಾಶಿಯಷ್ಟು?

ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ= ವಸ್ತುವಿನ ರಾಶಿ/ ವಸ್ತುವಿನ ಗಾತ್ರ

$$= 500/350$$

$$= 1.428 \text{ g/cm}^3$$

ವಸ್ತುವಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯು ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಸ್ತುವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಗೊಂಡಿದೆ. ಹೊಟ್ಟಣದಿಂದ ಪಲ್ಲಟಗೊಂಡ ನೀರಿನ ರಾಶಿಯು ಹೊಟ್ಟಣದ ಗಾತ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, 350 g

